

PÁLYÁZAT
A
FÖLDES FERENC GIMNÁZIUM
INTÉZMÉNYVEZETŐ
(MAGASABB VEZETŐ)
BEOSZTÁSÁNAK
ELLÁTÁSÁRA

2020. MÁRCIUS

Készítette: Fazekas Róbert

Pályázat

az Emberi Erőforrások Minisztere

által, a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi
XXXIII. törvény 20/A. § alapján meghirdetett

Földes Ferenc Gimnázium

Intézményvezető (magasabb vezető)

beosztás ellátására

Tartalom

	oldal
A pályázat részei	
I. Az intézményvezetésre vonatkozó program szakmai helyzetelemzése	5
II. Az intézmény vezetésére vonatkozó program fejlesztési elképzelései (Az intézményfejlesztés irányai)	37
III. Mellékletek	57
IV. Az álláshely betöltéséhez szükséges végzettség, szakképzettség meglétét igazoló okmányok másolata	93
V. Pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség meglétét igazoló oklevél másolata	94
VI. A pályázó legalább négy év pedagógus munkakörben szerzett szakmai gyakorlatát igazoló, munkáltató által kiállított dokumentum. Munkáltatói igazolás munkakör feltüntetésével	95
VII. 90 napnál nem régebbi hatósági bizonyítványa büntetlen előélet és annak igazolására, hogy a közalkalmazott nem áll a tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt	96
VIII. A pályázó szakmai önéletrajza	97
IX. A pályázó nyilatkozata arról, hogy hozzájárul a teljes pályázati anyagának sokszorosításához, továbbításához,(harmadik személlyel közléséhez)	112
X. A pályázó nyilatkozata arról, hogy hozzájárul személyes adatainak a pályázattal kapcsolatos kezeléséhez, továbbításához	113

Az intézmény vezetésére vonatkozó program

I. Az intézményvezetésre vonatkozó program szakmai helyzetelemzése

Előszó

Az iskolában átélt élményekre évtizedeken át emlékezünk. Az iskolában töltött idő befolyásolja a tudást, az értékrendet, az emberi kapcsolatokat, melyek külön-külön is jellemformálók, együtt pedig a közösséghez tartozás élményét adják, ezért fontos az iskolaválasztás. Az értékrend családomon belül is hagyományozódik: az iskola lépcsőit koptatta édesapám, testvérem, majd 1984-88 között én is, majd itt tanult a ma már mester-diplomaszerzés kapujában álló gyermekem, és ma is tanítványa az iskolának fiatalabb gyermekem, mi több, a feleségem a munkatársam is.

Diákkori élményeimnek döntő szerepe volt pályaválasztásomban. Szerettem diák lenni, mert nagyszerű osztály-, és sporttársaim voltak. Minden tanáromra jó szívvel gondolok, de leghálásabb földrajz és történelem tanáraimnak vagyok. Tőlük nemcsak hatalmas tudásukból kaptam, hanem megtanítottak rendszerben gondolkodni. Átaluk ismertem meg hazánk múltját és csodálatos tájait, ők is erősítették bennem az ember tiszteletét, szeretetét, a rászorulókat támogatását. Az óráikon nyertek értelmet a haza, a nemzet, a hagyomány a felelősség szavak. Nekik köszönhetem, hogy megértettem az ember és a természet kapcsolatának lényegét.

A gimnáziumban 1993 óta dolgozom pedagógusként, többször voltam munkaközösség-vezető. 2012 júliusától vagyok felsővezetői beosztásban, előbb általános igazgatóhelyettesként, majd 2012 augusztusától megbízott intézményvezetőként, később, 2013. februártól augusztusig igazgatói jogkörrel felruházott intézményvezető-helyettesként, azután ismét általános intézményvezető-helyettesként tevékenykedtem.

Pedagógusként, osztályfőnökként és középvezetőként is jól éreztem magam iskolámban. A tanári szobában megtapasztalt állandó szellemi pezsgés, a tapintható kreativitás inspirált, a támogató légkör biztonságot adott, a tanulókkal közös munka fokozta munka- és vállalkozó kedvemet.

Általános (oktatási) intézményvezető-helyettesi tevékenységem során a munkakörömből következő feladatok mellett számos tanügy-igazgatási feladatot is elláttam. Két alkalommal voltam az intézmény megbízott intézményvezetője, amikor a döntési és az iskola teljes jogú képviselőjének felelősségét is megtapasztalhattam. 2012-2013-ban az első megbízásom idején alakult meg a KLIK. Erre az időszakra esett az állami fenntartói feladatok és az önkormányzati működtetési feladatok intézményszintű összehangolása. 2019-20-ban a második alkalommal kapott intézményvezetői megbízásom ideje alatt az ügyvezetői feladatok mellett a köznevelési rendszer tartalmi megújulásának intézményi bevezetése a fő stratégiai feladatom.

Meggyőződésem, hogy az intézményvezető a hatékony vezetés alapjának tekinti az általa vezetett szervezet belső viszonyainak ismeretét. A rutin és a megszokás nagy ellensége a naprakész tájékozottságnak. A szervezeti vakság minden intézmény működésének egyik gátlója, ezért arra törekedtem, hogy a jelenség negatív hatásait elkerüljem. Iskolavezetőként bevezettem a rendszeres bővített iskolavezetőségi üléseket, melyek helyettesi kinevezésem idején is működtek, működnek. Az iskolánkba érkező új

munkavállalókkal a tanév elején, a tanév során többször, és a tanév zárása után is interjút készítettem. A beszélgetések alkalmával, nemcsak a kollégának az új munkahelyen adódó esetleges gondjairól tájékoztam, hanem a friss szemmel nézők iskolát érintő gondolatait is igyekeztem feltérképezni.

Nagyra értékelem az iskolában hosszabb ideje dolgozó munkatársak visszajelzéseit. Ezekből a beszélgetésekből derül ki a pedagógusok öröme, a pedagógiai tevékenység napi gondjait okozó erőforrások hiánya. Vezetőként arra koncentráltam, hogy a tanárok és más munkatársak gondolatai képviselőt nyerve az iskolavezetésben.

Az intézményi partneri kapcsolatainak ápolásánál a kölcsönös elégedettség mellett fontos szempont volt az iskoláról kialakult vélemény megismerése, és értékelése, ezután az eredmények intézményi folyamatokba történő beépítése. Jó munkakapcsolat alakult ki az évek során a Miskolci Tankerületi Központ vezetésével és munkatársaival. A fenntartó szakmai alapú, támogató attitűdje a munkatársak együttműködése és céltudatossága megkönnyíti a közös feladatok megoldását.

A köznevelés háttérintézményeivel is korrekt a viszony. A BAZ megyei POK több rendezvénynek adott otthont az iskola, a diákpárlament és a versenyek helyszínéül is gyakran kerültek kapcsolatba.

Az érettségi vizsgák és az országos versenyek szervezése során mind a Kormány Hivatallal, mind az Oktatási Hivatallal hatékony az együttműködés.

Legfontosabb számomra a diákokkal való napi kapcsolat. A kötelező órakereten túl, szakköri foglalkozásokon, a felnőttoktatásban és a felsőoktatásban vállalt oktatásnak köszönhetően, ismerhetem meg legfiatalabb „munkatársaim” tanulással összefüggő, számukra fontos kérdéseket. A diákok mindenre nyitottak és a kamaszokra jellemző kritikus nézőpontból fontos visszajelzést kapok mind a saját munkámról, mind az iskoláról.

A pedagógusok és a tanulók visszajelzéseinek köszönhetően proaktívan kezelhetem az emberi kapcsolatokat, felhívják a figyelmet a számukra fontos eseményekre, helyzetekre, elvárásokra és igényekre.

Fontosnak tartom az iskolahasználók komfortérzetét. Bár a szervezeti működést kutatók szerint a tolerálható hiányérzet fokozza a kreativitást és a munkakedvet, úgy gondolom, hogy ez a hiány, nem az eszközök, hanem a pedagógiai igények szintjén értelmezhető. Ezért volt vezetői intézkedéseim közül az első egy munkahelyi étkező kialakítása, illetve a tanulói pihenők folyosói kialakítása. Pályázati forrásokból a munkakörülményeket javító kisebb beruházásokat folytattam, irodai bútorokat, szőnyeget, asztali lámpákat szereztem be.

Az intézményvezető-helyettesi munkámban két fő feladatot határoztam meg: az erőforrásokkal való hatékony gazdálkodást, és az oktatási, nevelési folyamat résztvevői felé irányuló támogató magatartást. A hatékony gazdálkodás alapfeltétele az állapotok rendszeres feltérképezése, és a hiányból vagy az esetleges többletből fakadó feladatok megoldása. Emellett napi szinten jelenik meg a megisztelő, ugyanakkor felelősségteljes vezetői feladat: a kollégák, a diákok és a szülők részéről támasztott igény vélt vagy valós problémáik megoldására.

A feladatok megoldására törekvő attitűd is elismerést váltott ki környezetemből. Pedagógiai és intézményvezető-helyettesi munkám elismeréseként, pályafutásom 25-ik évében Miniszteri Dicsérő Oklevelet vehettem át.

2019. november 1-től intézményvezetői jogkörrel felruházott intézményvezető-helyettesként dolgozom, egyszerűbben megbízott igazgatóként állok az iskola élén 2020. augusztus 15-ig. A 2019. október 13-án tartott önkormányzati választások eredményeként Miskolc Megyei Jogú Város polgármestere Veres Pál lett, a Földes Ferenc Gimnázium 2018. augusztus 16-tól kinevezett intézményvezetője.

Ambíciómat a korábban bemutatott belső motivációkon kívüli tényezők is erősítik. Vezetői funkciómhoz kapcsolódó tevékenységeim pozitív visszajelzéseket kaptak az érintettektől. Partnerszervezeteink meghatározó személyei, mint a Miskolci Egyetem szenátusának tagjai, a Miskolci Egyetem Tanárképző Intézetének vezetősége és munkatársai, tanári pályafutásomat nyomon követő szegedi, budapesti professzoraim, szerzőtársaim, a Gimnáziumok Országos Szövetségének választmányi tagjai és az ország vezető gimnáziumainak igazgatóit tömörítő szervezet tagjai is arra biztattak, hogy pályázzak az intézmény vezetésére. Közvetlen munkatársaim is erre ösztönöztek, és támogatásukról biztosítottak.

Pályázatom benyújtása mellett szóló érv, hogy a következő tanév előkészítésekor, a tanév hosszán túlmutató stratégiai, taktikai és személyes döntések születnek, melyeket az intézményben dolgozó munkatársak és a fenntartó támogatása nélkül körülményes megvalósítani.

Az intézmény működése megköveteli a folytonosságot. Az ügyvezetői feladatok mellett tart a 2020/21. tanév előkészítő munkája: folynak a költségvetési egyeztetések, a pályázat benyújtásakor a középiskolai felvételi folyamat az utolsó fázisában van. Az érettségi előkészítése mellett megkezdődött az új tanév munkabeosztását érintő személyi döntések előkészítése. Elkezdődött a pedagógiai program felülvizsgálata és a helyi tanterv új NAT-hoz és kerettantervhez történő igazítása. Hajnal Gabriella miniszteri biztos felkérésére részt vettem a Földrajz Kerettantervi Bizottság munkájában, továbbá a Történelem Kerettantervi Bizottság külső tagjaként is tevékenykedtem. Közvetlen tapasztalataimat és tudásomat is az intézmény gyarapodására tudom hasznosítani. A folyamatok koordinálása és a kollégákkal folytatott megbeszélések eredményeképpen a következő tanév megfelelően előkészített állapotban kezdődhet meg.

Az elmúlt negyedszázadban sok iskolai innovációnak voltam részese, olykor vezetője. Fontos szerepet kapott pályafutásom alakításában az Arany János Tehetséggondozó Program, ahol az első évfolyam beiskolázása óta tanítottam, és a program tantervkészítője voltam. Városi szaktanácsadóként a kétszintű érettségi vizsgarendszer bevezetésében és értelmezésében segítettem történelem szakos kollégáimat. A Comenius I Minőségirányítási Program BECS vezetőjeként irányítottam a gimnázium minőségirányítási rendszerének fejlesztését. Irányításommal vette kezdetét a Pénziránytű program intézményi működése. Minden helyi tantervi fejlesztésben részt vettem szaktárgyaimból.

Intézményvezetői pályázatomban arra töreksem, hogy szemléletesen mutassam be a Földes Ferenc Gimnázium épületének és az intézménynek az állapotát, igazoljam helyismeretemet, és azt, hogy a vezetéshez szükséges elméleti ismeretekkel, gyakorlattal,

kompetenciákkal és kapcsolatokkal rendelkezem, továbbá fejlesztési javaslataimmal hozzájárulhatok a meglévő nehézségek megoldásához.

Pedagógiai tevékenység környezete

A rendszerváltást követő politikai, gazdasági és társadalmi folyamatok hatására generációk élhetik át a demokratikus berendezkedés és a piacgazdaságra áttérés előnyeit. Magyarország OECD tagállamként a világ legfejlettebb gazdaságával rendelkező országok csoportjába tartozik. 2004-ben megvalósult csatlakozással a világ legnagyobb integrációjának, az Európai Uniónak a tagja. A hullámzásokkal tarkított, tendenciózus fejlődési folyamatok hatottak azokra a feltételekre is, melyek meghatározzák országunk köznevelési rendszerét.

Gazdasági környezet

A piac folyamatok hatására a gazdaság szerkezete változik, teljesítménye nő, korszerűbb és versenyképessége javul. Az észak-magyarországi régiót jellemző gazdasági szerkezet is átalakult. A nyersanyag- és energiaigényes, továbbá nagy számban alacsonyán képzett munkaerőt foglalkoztató ágazatok, mint a bányászat és a kohászat visszaszorult, megerősödött a magasan képzett munkaerőt igénylő vegyipar és gépipar. Az üzemszervezet is átalakult, a hazai viszonylatban gyáróriásnak számító vegyi üzemek mellett megjelentek a néhány ezer, vagy pár száz főt alkalmazó, a piaci változásokhoz gyorsan alkalmazkodó kisebb üzemek, így a jól képzettek és az alacsonyabban iskolázottak is munkalehetőséget kapnak.

A szerkezetváltás másik, jól kitapintható területe, a szolgáltató szektor robbanásszerű fejlődése, ami a kiskereskedelem rohamos térnyerése mellett a magasan képzett munkaerőt igénylő szolgáltató ágazatok terjeszkedésével, úgymint hírközlés, távközlés, szállítás, logisztika járt együtt. Az infrastrukturális beruházások, autópálya, vasúthálózat-fejlesztés, internetes szolgáltatások javuló ellátást és életkörülményeket indukáltak. A gazdasággal kölcsönhatásban lévő nevelésügy is új feladatokkal szembesült. A gazdaság a további fejlődéséhez az eddiginél is jobban igényli a képzett munkaerőt, melynek megteremtéséért maga is sokat tesz, közvetlenül támogatja a köz- és felsőoktatást. A gazdasági szereplők eleinte pénzügyi és tárgyi támogatást nyújtottak az intézményeknek, a duális képzési rendszer ennél lényegesen többet jelent, a gazdasági egységek a képzés helyszínévé, mi több, képzőkké váltak.

Társadalmi környezet

A magyar társadalom 100 évvel ezelőtt egyetlen pillanat alatt az etnikai sokszínűségből csaknem homogénné vált, az elmúlt 40 évben népességszám csökkenést, és az átlagéletkor növekedését éli meg, miközben a születéskor várható élettartam emelkedik. Az általános társadalmi folyamatok régióinkban kissé árnyaltabbak a korábban vázolt általános képnél. Észak-Magyarországon, különösen Borsod-Abaúj-Zemplén megyében együtt élnek ruszinok, szlovákok, svábok, lengyelek, görögök, romák, magyarok. A sokszínűséghez a tolerancia nem minden időben társult. A térségben élő népesség etnikai arányai folyamatosan változnak, a kulturális hatások, a gazdasági folyamatok, és a társadalmi mobilitás hatására. B-A-Z megye a második világháborút követő közigazgatási rendszer kialakításakor az ország legnépesebb számú megyéjévé vált. Ezt az állapotát a rendszerváltást követően is megtartotta, annak ellenére, hogy a születések száma csökken,

az elvándorlás mértéke – különösen az utóbbi évtizedben - gyorsulva nő. Az elvándorlás elsősorban a képzett és fiatalabb népesség körében figyelhető meg, távozásuk, a társadalomszerkezetre is hat, nő az aktív korú képzetlen, az inaktív, és az idősebb korosztály aránya. A lokális társadalomban számos természeti és gazdasági-társadalmi környezeti tényező együttes hatására a tanulói létszám csökken, egészségügyi és szociális helyzete miatt az országos tendenciákhoz képest leszakadó. A köznevelési intézmények hátránykompenzációs tevékenysége fokozódik.

Jogi környezet

Az 1993-ban életbe lépett közoktatási törvény és a hozzá kapcsolódó kormány- és miniszteri rendeletek hatalmas lépést tettek a korszerű oktatási rendszer kialakítására. Több mint másfél évtizeden át, folyamatos kiegészítésekkel átalakításokkal igyekezett a gyorsan változó igényekhez alkalmazkodni. A változtatások miatt korábbi egységes szemlélete és oktatásról vallott nézetei elhomályosultak, egyre nehezebben adott választ az újabb és újabb kérdésekre. 10 évvel ezelőtt, a közoktatásra vonatkozó igények kielégítésére átfogó reform indult, ennek első mérföldköve a 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről volt. A törvény elnevezésében is jelezte a szemléletváltást, a nevelést helyezte a pedagógiai folyamatok fókuszába. Intézkedéseiből kiolvasható a fizikailag, szellemileg, mentálisan egészséges társadalom megalapozásának igénye. A későbbi jogszabályok, mint a 100/1997. évi kormányrendelet, a Nemzeti Alaptanterv *2012-es* módosítása, és a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet *tételesen* sorolja mindazokat a kompetencterületeket, közismereti elemeket, amivel a törvényben megjelenített egészséges ember, egészséges társadalom ideájának valósággá válását előmozdítja, és a megnövelt testnevelés óraszámok, az erkölcstan és az etika tárgyak bevezetése és általánossá tételében manifesztálódnak.

A köznevelés feladatainak és céljainak változásait számos fejlesztési program támogatja. A társadalmi felzárkózás és esélyteremtés, a digitális oktatási stratégia, a szakképzési rendszer átalakítása, az oktatási tartalmak újraszabályozása közvetlenül alakítják a köznevelés világát. A szociális-, környezet- és gazdaságfejlesztési programok hatásai sem maradhatnak válaszintézkedések nélkül a köznevelésben.

Összefoglalásként elmondható, hogy a 21. század eltelt évtizedeiben, a magyar nevelésügyben hatalmas változások következtek be.

Intézményi környezet

A Földes Ferenc Gimnázium nyitott szemléletű iskolaként mindig részese volt azoknak a pedagógiai folyamatoknak, melyek a változó igényekből megfogalmazódó kérdésekre kereste a választ. Az intézményi folyamatok a környezeti változásokra adott válaszok.

Az iskola fogalma kettős jelentéssel bír, értjük alatta azt az épületet (ingatlant), ami a nevelés térbeli kereteit jelenti, és azt az intézményt, ami a nevelés tartalmában és eredményében körülhatárolható.

A Földes Ferenc Gimnázium infrastrukturális helyzete

A negyedik ipari forradalom korát éljük. A világnak gazdasági szempontból gyorsan fejlődő régióiban okos technológiával okos épületek emelkednek, melyek új urbanisztikai

elveket teremtenek és az urbanizációból eredő kihívásokra ad választ. Európában a múlt tárgyi emlékei kultúránk szerves részét képezik, évszázados épületek és különböző korok építészeti remekei emberléptékű, élhető környezetet biztosítanak számunkra. Ennek a környezetnek a megőrzése kiemelt feladat.

Épület

A Földes Ferenc Gimnáziumnak otthont adó épületegyüttes régebbi tagja 1911-ben épült, a századforduló idején általánosan elterjedt technológiával és technikával. Az építmény vastag falai ellenére sem masszív tömb, hanem a városképbe és a természeti környezetbe is illeszkedő építészeti műremek, egy iskolának épült hatalmas ház. Megépülése óta külső képe alig változott, a vörös téglaburkolat és a zöld ablakok figyelem felkeltők a környezetében található pasztelles épületek között. Szépsége is hívogató, centrális fekvése és jó megközelíthetősége miatt pedig nemcsak az iskolásokat fogadja magába, hanem sok rendezvényt és azok résztvevőit is.

Az épület épített környezete az európai kultúrára jellemző korszakos sokszínűség látványos példája. Nyugati szomszédságában áll a barokk stílusban épített és a városfejlesztési koncepciónak köszönhetően kívül-belül megszépült katolikus templom és a vele összeépült Minorita rendház, ami fiúkollégiumként is működik, otthont biztosítva jónéhány földesista tanulónak. Az épülettel szemben a Hősök tere déli oldalán áll Magyarország második legnagyobb méretű zsinagógája, melynek helyreállítása folyamatban van. Az új évezredben bővült és megszépült a Berzeviczy Gergely Szakgimnázium épülete a tér nyugati oldalán. Vele szemben, a nemrégiben megújult, szépen parkosított tér keleti oldalát a Posta impozáns, ugyancsak kibővített és korhűn helyreállított épülete jelenti.

A Földes Ferenc Gimnázium épülete a tér többi épületéhez hasonló léptékű megújulást még nem élt meg. Az évszázados épület szépségének és biztonságosságának megőrzése egyre több feladatot és ezzel együtt járó költséget jelent. Jelentős lépések történtek az állagmegóvás és a korszerűsítés érdekében. Legutóbb a legnagyobb létszám befogadására alkalmas díszterem újult meg, részben pályázati, részben magánadományokból. A falak frissen festettek, ugyanakkor az északra és délre néző ablakok cseréje még nem valósult meg. Az előregedett ablakok hang és hőszigetelése csekély számos alkalommal történik az üvegtáblák ütközés utáni törése.

A díszterem nyílászáróinál leírt problémával találkozunk minden ablakszárnyánál, ahol az ezredfordulón elindított ablakcsere nem történt meg. (Ilyenek az udvarra néző ablakok). A korszerűbb ablakok sem tudják már maradéktalanul betölteni funkciójukat. A kívül-belül ázó falakon, a vastag vakolatréteg szivacsaként tartja a vizet, melynek súlyát elviselni képtelen. A nedves vakolat leszakadása mindennapos kockázatot jelent. A régi ablakok mentén, a folyosókon, a mellékhelyiségekben és az előadótermekben mára az esztétikai és energetikai szempontok másodlagossá váltak, a kisebb-nagyobb felújítások és karbantartó munkálatok ellenére legfontosabb feladattá az életveszély- és baleset megelőzése került.

Az idő és az időjárás a külső funkcionális díszítőelemeket sem kímélte. Az elmúlt évtizedben a romlás felgyorsult, az udvar fölé magasodó kémény és a problémás vízvezetésű teraszról kiszakadó építőanyag darabok súlyos anyagi károkat okoztak az udvaron tárolt eszközökben, esőbeálló tetőszerkezetekben, az ott parkoló járművekben. Eddig az életveszélyt elkerültük. A Nagyterem déli fekvésű terasza felett a tetőszerkezet

statikailag meggyengült, a törmelék hullást a peremen körbefutó zöld háló hivatott megakadályozni. A tető alatti stukkók letörése az épület külső és belső oldalán is életveszélyt idéz elő, balesetet okozhat. Az elhárító tevékenység során a meglazult elemeket alkalmanként eltávolítják. A választott kárelhárítási megoldás az épület statikai viszonyait már rövid időtávon belül is jelentősen rombolja, rosszabb esztétikai állapotot teremt, a tevékenységgel járó por és zaj az oktatásra is negatív hatással van.

További kockázati tényező, hogy a belvárosi forgalom jelentős része az épület körül történik, ennek káros anyag termelése, a gördülés és a motorok okozta rezgések, továbbá hangrezgések hatásai összeadódnak, az épületegyüttes statikai viszonyait folyamatosan erodálják.

Az épület külső képe még ebben az állapotában is magával ragadó, felújított szép környezetében azonban leromlott állapota még szembeszökőbb, és elhanyagoltsága a valóságosnál is rosszabb képet mutat, ami az iskolahasználókra és a potenciális iskolaválasztókra is hatással van.

Az élet- és baleset veszély elhárítása az épület belsejében is egyre több figyelmet, kreativitást és költségeket jelent, a keletkezett károk egy része helyrehozhatatlan. A veszélyforrások két csoportba sorolhatók, egyik része az épület használatából következik, másik része természeti hatások eredménye.

Az épület alkotásakor nemcsak a funkcióját tartották szem előtt, hanem a korabeli természeti jellemzők figyelembe vételével tervezték a felhasznált anyagok összetételét és arányát. Napjainkban, funkciójában és a természeti jellemzőkben is más paraméterek vannak, mint a tervezési fázisban voltak. A tanév hosszának növekedése miatt az épület funkcionális használata is a nyári évszakba mélyebben bele nyúlik, az ötnapos munkahét és az érettségi miatt az épület használata júliusig tolódott. A klímaváltozásnak köszönhetően az időjárási szélsőértékek eltávolodtak, a folyamatosan öregedő anyagnak az alkalmazkodó képessége csökken, a stresszt kevésbé tudja elvezetni. A nyári magas hőmérséklet miatt a hőtágulás nőtt, a folyosót burkoló száz évnél is öregebb járólapok robbanásra jellemző hang kíséretében a nyomóerő hatására az aljzattól elválnak, a magasba emelkednek, de már több darabban hullanak vissza. Szakszerű javításuk időigényes, a folyosórész szűkítése és ideiglenes lezárása tűzrendészeti szempontból is kockázatos, újabb baleseti veszélyforrás.

Az épület belső állagromlásának másik fő oka az épület funkcionális használata. Az épület használóinak a száma maximális. Közel 900 diák és csaknem 100 felnőtt alkalmazott éli mindennapjait itt a nappali képzés ideje alatt. Az öreg épület a délutáni órákban számos iskolai rendezvénynek, pl. szakköröknek, sportfoglalkozásoknak, mellette felnőttoktatásnak a helyszíne, emellett fiskális megfontolásokból az épület egyes részeinek használatát bérlőink számára átengedjük. Bár a bérleti szerződésben rögzítésre kerül az épület állagmegóvása, a tulajdonosi szemlélet érthető okokból nem érvényesül.

Az épület biztonságos használatához szükséges építészeti egységét a nevelési-oktatási környezet folyamatos korszerűsítése is megterheli. A második emelet északkeleti sarkában elhelyezkedő komplex természettudományos labor építése új funkciót adott ennek az épületrésznek. Biztonságtechnikai okokból csak az épület egységének megbontásával volt lehetőség a korszerűsítésre. Hasonló feltétele volt a fűtéskorszerűsítésnek, a központi

fűtést váltó távfűtés az épület alapozását és falazatát is érintette, tapasztalataink alapján a fűtési költségeket is növelte.

A digitalizálás állandó fejlesztést követel. A beszerelésnél esztétikai szempontok nem, csak költséghatékonysági és funkcionális szempontok érvényesülnek. Az eszközök energiaigénye nagy, ami az elektromos hálózatnak jelentős terhelésnövekedést okoz, emellett pontosan tudjuk, hogy ezzel a terhelésnövekedéssel együtt a tűzrendészeti szabályoknak is egyre nehezebb megfelelni.

Az épület bemutatásánál feltárt állapotokat tetézik a tervezési és kivitelezési hibákból eredő gondok, melyek közül kiemelkedik az épület gyakori beázása. Sajátosság, hogy ezzel az új épületben, a 21. században, 21. századi technológiával épült tömbben találkozunk gyakrabban, mind a könyvtárban, mind a lépcsőházban, mind a tornateremben.

Az épület korából és a karbantartási, felújítási munkák halasztásából következő technikai problémák is növelik a számba veendő feladatok számát. Gépészeti felújítások folytak az épületben, közel negyven évvel ezelőtt. Az akkor elvégzett munkának nagy próbája volt, amikor napelemek kerültek a tetőre a múlt évi fejlesztéseknek köszönhetően. A hálózatra csatlakozás folyamata többször okozott áramkimaradást, ami akadályozta a tanítást, lassította az adminisztratív feladatok megoldását, és fölöslegesen nagy terhelésnek tette ki az informatikai hálózatunk elemeit és felhívta a digitális hálózat kitettségét.

Hasonló terhelést okozott a fűtéskorszerűsítés is, hiszen a hálózat elemei, a fűtőtestek, a csővezetékek nyomásterhelése fokozódott. Az épületben a fűtési rendszer korszerűsítése részleges volt, az elhasználódott elemek nem alkalmasak az épület egyenletes ellátására, gyakoriak a szivárgások, a fűtőtestek teljes vagy részleges kiiktatásával történő hibaelhárítások. A korszerűtlen nyílászárókkal együtt jelentős többlet terhet jelentenek a működtetésben a felsorolt zavarok.

A gépészeti problémák a vízvezeték hálózat működésében is tetten érhetők. A csőtörések rövid idő alatt képesek a falazatban akkora kárt okozni, mint az esővíz helytelen elvezetése évtizedek alatt. Előbbi a mellékhelyiségekben, utóbbi az utcaszint alatti tornatermekben megtapasztalhatók, ahol a salétrom kiült a falakra. Hasonló nehézségekkel találkozunk a szennyvízhálózat működése során is. A vezetékhalózat nem képes az épületben keletkező szennyvíz elvezetésére, ezért gyakoriak a dugulások. A szennyvízbetörés előfordulása is újabb üzemeltetési gondokat okoz, nem beszélve az eszközökben okozott károkról, higiéniai kockázat növekedéséről, mentálhigiéniai következményeiről.

Bútorzat

A Földes Ferenc Gimnáziumban évtizedeken át ugyanazokat a bútorokat koptatták az itt tanulók és itt dolgozók generációi. Az avitt bútorok a modern pedagógiai módszerek, mint pl. a csoportmunka, alkalmazását korlátozta. A diákok nem fértek el a nekik fenntartott padokban, ezért közel egy évtizeddel ezelőtt részleges iskolabútor csereprogram indult. Ennek eredményeként nemcsak a tantermek berendezése kapott egységes külsőt, a korszerű és újrahasznosított anyagokból készült tanulói és tanári asztalokkal, a melléjük került kényelmes és masszív, különböző ülőlap magasságú székekkel, hanem a pedagógiai módszerek spektruma is szélesebb lett. A tanulói asztalok kibírták az idő próbáját, a tanári asztalok és a székek teherbíró-képessége mostanáig tartott. A székek tartóelemei elfáradtak, helyben történő javításuk megoldhatatlan.

A tanulók rendelkezésére álló tanulást támogató eszközök mennyisége öröndetesen nőtt az elmúlt években. A tanulók iskolában töltött ideje is hosszabb, ezért praktikus megfontolásokból az osztályok szülői közösségei úgy döntöttek, hogy élnek az épület méreteiből adódó lehetőséggel, és tanulói szekrényeket helyeznek el az osztályterekben. Ezzel némileg csökkent a tanterem hasznos alapterülete és légköbmétere, de hatékonyan csökkentette a felszerelés otthon maradásából következő tanulási hátrányokat, és a diákok fizikai terhelését.

Az új épület átadásakor berendezése korszerű iskolabútorokkal történt, ami egységes megjelenést biztosított a tantermeknek, és jól alkalmazkodik a változó tanulói igényekhez és pedagógiai céljainkhoz. Az épületben található tanári szobák és pihenők, továbbá a könyvtár bútorai esztétikusak, az ergonómiai elvárásoknak megfelelő.

Az épületrész romlása indokolatlanul gyors, a modern anyagok és az építéskor még fel nem ismert hiányosságok mára súlyos károkat okoztak.

A tanári szoba berendezése spártainak mondható. Az ülőalkalmatosságok átlag életkora ötven év, néhány bútor a két világháború közötti időkből maradt reliktum. A székek a kollégák egészségére ártalmasak, a kárpit elkoszolódott, sérült, a szivacsbetétek elporladtak, állandó a por. A szerkezet is elöregedett, a tartóelemek közötti kötések elengednek, ezért a székek szétesnek, balesetveszélyesek. A pihenők fizikai és szellemi regenerálódásra a bútorok elhasználódása miatt egyre kevésbé alkalmasak, a tanári kar terhelése viszont megkívánná, hogy a munkakörülmények ezen a területen is fejlődjenek.

A pedagógusok munkakörülményei a végzett tevékenység társadalmi jelentőségéhez képest kifogásolhatók. A korszerű eszközök elhelyezésére nem áll rendelkezésre elegendő tároló, a meglévők elhasználódtak, befogadó-képességük elégtelen.

Az épület tájolása miatt a fénysugárzás elleni védelem hiánya nem esztétikai, hanem munkavédelmi és alaptevékenységet meghatározó kérdés. Az árnyékolástechnikához hasonlóan az esztétikai és mentálhigiéniai megfontolásokon túli szerepe van a szőnyegezésnek. Az ötven éven át használt futók állapota annyira megromlott, hogy balesetveszélyessé és ezért alkalmatlanná váltak a további használatra. Hiányuk miatt a parketta elhasználódott, megkopott, a rögzítése meglazult, az egyenetlen felszín növeli a baleset kockázatát és a zajártalmat.

A tanári szobában használt digitális, és más adathordozó eszközök mennyisége nőtt, az energiaigényüket csak úgy lehet biztosítani, ha a falicsatlakozóktól hosszabbítókkal és elosztókkal juttatjuk el az elektromos áramot a felhasználás helyére. Ennek többféle kockázatából - a témaválasztás okán - a berendezésre vonatkozó elemét azért érdemes hangsúlyozni, mert a korábban szőnyeg alatt futó kábelek most szabadon, rögzítetlenül, közlekedési útvonalakat keresztezve futnak, ami szintén nagyon balesetveszélyes, (botlást, esést, ennek következtében ficamot, csonttörést okozva).

Az intézmény tevékenységének technikai háttere

Oktatási eszközök

A magyar közoktatás fejlődésének eredményeképpen, ma már minden használatban lévő iskolaépületnek részét képezik a pedagógiai tevékenységet támogató hagyományos és

korszerű eszközök. A modernizáció sok, korábban elterjedt eszköz kivezetését eredményezte.

A Földes Ferenc Gimnáziumban a bővítés a hagyományos és a modern eszközök terén is figyelemre méltó. Az iskolában használt eszközök mennyisége, minősége és alkalmazhatósága, pedagógiai értékelése elengedhetetlen.

Iskolamúzeum

Az iskolamúzeum hazánkban is olyan terepe a tanulók fejlesztésének, amihez kevés intézményben állnak rendelkezésre a feltételek. Az iskolában létrehozott kiállítás híven őrizte a korai idők emlékeit, az ezredfordulón megtörtént modernizálása, pedig a korszellemnek megfelelően a múzeumpedagógia eszköztárának felhasználásával az emléktárgyak mellé új tartalmakat is rendelt. A megújult kiállítás nemcsak büszkesége az iskolának, de fontos pedagógiai helyszín, ahol a diákok a múlt megismerésének intézményesített formájával találkozhatnak, kialakulhat a közgyűjtemények és tárlatok látogatásának igénye, az ott elvárható viselkedéskultúra, és nem utolsósorban hozzájárul az identitás formálásához, a közösséghez kötődés kialakulásához.

Szertárak a közismereti és gyakorlati tantárgyakhoz

Az oktatáshoz használt eszköztár az utóbbi években hatalmas gyarapodáson esett át, köszönhetően az új épületben otthont kapott sportcsarnoknak és gazdagon felszerelt szertárának, a komplex természettudományos labor kialakításának, a könyvtárfejlesztésnek és a folyamatos digitális eszközállomány bővítésnek.

A természettudományok fejlődésében, a természeti törvények megismerésében és tanulásában meghatározó szerepe van az empiriának, a kísérletezésnek. A modern természettudományos szemlélet kialakítása, ismeretek elsajátítása és alkalmazásának tudománya elképzelhetetlen kísérletezés nélkül. A gimnáziumban korábban tudományterületenként elkülönülve léteztek és működtek a fizika, a kémia és a biológia szertárak, a kísérletek tanári bemutatására a szaktantermek álltak rendelkezésre, tanulói gyakorlatok végrehajtására a kísérletek előkészítésére használt termeket használták. Ezekben a szertárakban a muzeális értékű eszközök mellett alig maradt tér a modern eszközök elhelyezésére, és legfőképp használatára. A komplex természettudományos labor a legmodernebb kísérletező és mérőeszközökkel felszerelt helyiség. A tanulók biztonságos körülmények között találkozhatnak a természettudományok megismerési folyamataival.

A laboratórium elképesztő tárgyi feltételeket biztosít a tanuláshoz, és ezeket a lehetőségeket partnerintézmények számára is elérhetővé teszi, ami a kihasználtságát és tudománynépszerűsítő tevékenységét is növeli. Ugyanakkor a fogyóeszközök, kísérleti anyagok mennyisége csökken, állandó utánpótlást igényel, a mérőműszerek amortizációja felgyorsul. A komplex természettudományos labor kiváló színtere természettudományos versenyek megyei, regionális és országos fordulójának is.

Különleges funkcióval rendelkeznek azok az eszközök, melyek a szemléltetéshez szükségesek, mert az empirikus tudás megszerzésére nincs lehetőség. Ebben a csoportban találkozunk a biológia szertár preparátumaival, a földrajz szertár ásvány- és kőzettárával, magyarázó falibrákkal, falitérképekkel, földgömbökkel, a biológia és földrajz tanításához elengedhetetlen (dia)kép gyűjteményekkel. Az utóbbi években az eszközugyártók

elmaradtak a gyorsan változó tantervi tartalmak ábrázolását bemutató segédletek készítésében, ezért a frissítésre sem volt mód, így ezen a területen az eszközök jelentős része elhasználódott, tartalmuk elavult. A digitális fejlődés kiváltani nem, de a hiányt képes mérsékelni.

Az iskola közösségének formálásában és az egyén egészséges fejlődésében is felmérhetetlen a testnevelés szerepe. Az épületegyüttes négy tornatermet foglal magába, ebből kettő kisebb, az utcaszint alatt van. A „C” jelzésű tornaterem, elsősorban a fizikai erőnlét fejlesztésére alkalmas, a „B” jelzésű szertornaeszközökkel berendezett. Az „A” jelzésű kisebb tégelyű labdajátékokra, a „D” jelzésű, ami alapterület és belmagasság alapján a legnagyobb terem, több tanulócsoporthoz egyidejű foglalkoztatására is használható. Az új épületrész megépítése miatt csökkent az ingatlan sportolásra alkalmas szabad területe. Az udvaron alkalmazotti parkoló került kialakításra, illetve néhány sporteszköz került elhelyezésre, hogy a tanulók szabadidős tevékenységét támogassa.

A sporteszközök amortizációja gyors, mert az eszközhasználók száma igen nagy. Az iskolai szertár bővelkedik a labdajátékokhoz szükséges eszközökben, saját sísport eszközöket is magába foglal. A netfit felméréshez szükséges eszközök is biztosítottak. A megfelelő mennyiségű és minőségű eszköz beszerzése a DSE keretében nagyobb mozgásteret enged a sportolóknak, a testnevelésben részesülőknek.

A tanulók művészeti neveléséhez szükséges eszköztár igen széles. A zenekultúra fejlesztéséhez rendelkezésre áll az ének-zene szaktanterem, szertára számos fontos hangszerrel, pl. elektromos zongorával gazdagodott. Jelentős a kottaállománya, amit az iskolában működő tanulói vegyes kórus, iskolai zenekar és a tanári kórus is használ. A tanteremben digitális tábla, számítógép és kiváló minőségű hangszórók is elhelyezésre kerültek, ami jelentősen növelheti a tanulók zenei művelésének hatékonyságát.

Az iskolában kialakításra került egy képzőművészeti terem is. A multifunkcionális terem korábban ifjúsági klubként működött. A képzőművészeti képzés fejlesztését a térbeli adottságok önmagukban is fejlesztik, berendezése alkalmassá tette, a művészeti tevékenység gyakorlására, (rajzbakok beállítása), és az elméleti ismeretek eredményesebb megosztására a digitális eszközök elhelyezésével.

A pedagógiai tevékenység folytatásához elengedhetetlen eszközök mennyisége folyamatos bővítést igényel. A hiány mérséklésére hordozható projektorok, kisméretű hangszórók beszerzésére került sor, melyeket a szükséges tantermekben használnak.

A modern pedagógiai eszközök téra folyamatosan bővül, egyre nagyobb igény mutatkozik többek között az internet használatára. Az iskola épületében mindenhol rendelkezésre áll az internetelés vezeték nélküli hálózaton keresztül. A fenntartói pályázatok laptopokkal, táblagépekkel bővítették az eszköztárat. Pályázaton keresztül lehetőség nyílt a robotika szakkör eszközigényének megteremtésére. A tanulók komplex fejlesztésének legkiválóbb színtere az iskolai könyvtár. A több mint negyvenezer könyvet számláló gyűjteményben a kötelező olvasmányok mellett számos szakkönyv segíti a tanulókat egy terület mélyebb megismerésében. A könyvtári állományban kiemelkedő szerepet kapnak a kézikönyvek, ahol a tanulók az információkeresés és gyűjtés hagyományos formáit gyakorolják.

A könyvtár láthatóan több mint könyvek téra. Számtalan szakmai folyóirat járul hozzá a tanulók és pedagógusok tudásának naprakészen tartásához. Berendezése korszerű,

számítógépekkel felszerelt, közösségi térnek is, előadóhelynek és bemutatónak is alkalmas.

Az iskolában három számítástechnikai szaktanterem van. A géppark karbantartása biztosított, modernizálása rendkívüli feladatokat ró a rendszergazdára és az oktatókra egyaránt. El nem múló igényként jelentkezik a hardver folyamatos cseréje, korszerűsítése. A szaktantermekben lehetőség nyílik egyéni, és hálózati, internetes tevékenységre. A Windows alapú rendszerben a Microsoft termékeit alkalmazzák. A számítógépes programok között speciális felhasználási területekre gyártottakkal is lehet találkozni, mint pl. a Geogebra.

A művészeti tevékenységet és nevelést meghatározó Díszterem technikai felszerelése sokat fejlődött az elmúlt években a fejlesztési elképzelések megvalósítása folyamatos. A terem világítása kitűnő, esztétikailag is kifogástalan. A színpadi technika megújítása folyamatban van, a színpad megvilágítása is megfelelő. A színpadtérben nagyméretű motoros mozgatású vetítövásznon van, használatát nagyteljesítményű projektor teszi teljessé. Az utóbbi évek beszerzéseinek köszönhetően korszerű hangtechnika áll rendelkezésre. A vezeték nélküli mikrofonok, és állványok, hangvetők és hangfalak, jelentősen emelték a diákszínpadi előadások, iskolai megemlékezések és az itt megrendezésre kerülő értekezletek, konferenciák technikai színvonalát.

Az intézmény bemutatása

Az iskola fogalma kettős tartalommal bír. A köznevelési rendszer változásainak egyik eredménye, hogy az épület és az intézmény önálló életre kelt, az összevonások, költöztetések, a fenntartói és működtetői feladatok kettősége miatt az épület csak a közgondolkodásban testesíti meg az intézményt.

Az intézmény története

A Földes Ferenc Gimnázium épülete és az intézmény a fentebb vázolt folyamatok ellenére szorosan egygév vált. A köztudatban a vörös téglás épület a Földes, de otthont ad számos más intézménynek is, ezek közül kiemelésre méltó a Digitális Középiskola, ami a Földes Gimnázium felnőttoktatási tagozata. Otthont ad a Kölcsey Ferenc Gimnázium esti tagozatos felnőttoktatásának, és a falak között művészeti iskola is működik. Az intézmények egymás munkáját nem zavarva, de egymás eredményességét erősítve működnek.

Az intézmény a 2012/2013-as tanévben a köznevelés intézményrendszerének átalakítási folyamatában önkormányzati fenntartásából állami fenntartású lett. Az iskola városhoz kötődését az is erősítette, hogy amíg a fenntartás állami feladattá vált, a működtetés önkormányzati szerepkör maradt. Az új rendszer számos kérdésre nem talált megfelelő választ, ezért az intézményfenntartói és működtetői feladatokat a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ irányítása alatt működő Miskolci Tankerületi Központ látja el.

Az iskola tulajdonosi-fenntartói köre fennállása alatt többször változott. A város intézményei között nincs egyetértés abban, hogy mikortól datálható a miskolci közoktatás eme jeles intézményének működése. Ez a téma az iskola belső világát, tevékenységét nem érinti.

Több mint 450 évvel ezelőtt a miskolci református közösség úgy döntött, hogy alapít egy felekezeti oktatási műintézményt. Az itt folyó munka a református pedagógia mintáját követte, és több évszázadon át uralta a város és tágabb környezetének középfokú oktatását. A református pedagógia összes tudása és tapasztalata az iskolák 1948-ban történt államosításakor halál közeli állapotba került. Az iskola épületét kiürítették, a tanári karát áthelyezték a korábban is állami iskolaként működő királyi katolikus gimnázium 1911-ben épített Kelemen Didák utcai épületébe. Az állami iskolaépület helyén Kelemen Didák minorita rendhez tartozó szerzetes alapított iskolát még a 18. században. Az első épületet hamar kinőtte a tanulói közösség, helyére egy jóval nagyobb alapterületű földházat építettek, amit a Szinva elmosott, és azután vette kezdetét a ma is ismert épület megépítése. Az új épületben működő állami gimnázium a katolikusok mellett minden más felekezethez tartozó tanulót befogadott. A korabeli dokumentumok egyértelműen jelölik a gyerekek felekezethez tartozását és az is kiolvasható belőlük, hogy az iskola szellemiségét igen nagyfokú tolerancia jellemezte. Példaként említem, hogy az izraelita hitű tanítványok szombati távolmaradását elfogadta, éppúgy, ahogy a keresztény ünnepek iskolai megemlékezésén való részvételre sem kötelezte őket.

Az épületben működő, Fráter György nevét viselő gimnázium sem került el az állami tulajdonba vételt. Helyzete némileg kedvezőbb volt a megszüntetett református gimnáziuménál, mert a változások ellenére is korábbi épületében működhetett tovább. A katolikus és református pedagógia eltérő hagyományait hordozó tanári karok közötti viszonyt a közösen megfogalmazott és elfogadott célok rendezték, ami az igényes, magas színvonalú miskolci oktatás folytatásában foglalható össze.

Az iskola szellemiségét a Fráter toleranciája és a református gimnázium tudományos igényessége hatotta át. Mindkettő értékét tovább növelte, amikor 1949-ben az iskola előadóteremmé átalakított, mai „A” jelzésű tornatermében az első fizika előadással megkezdte működését a miskolci felsőoktatás.

Az egyesített intézmény a pedagógiai munkáját kifejező nevet nehezen találta meg. A Mikszáth Gimnázium elnevezése 1953-ban Földes Ferencre változott. A párthatározatban megjelenített név a korszellemnek megfelelően nem az iskolahasználók igényét fejezte ki, de ebben a helyzetben tiltakozásnak helye nem volt, ugyanakkor véletlenül egybe csengett az iskola szellemisége és a névadó társadalomtudós kutatási területe.

A visszaemlékezések és a kordokumentumok szerint, 1956-ban Széchenyi István nevét vette föl az iskola, majd a forradalmi eseményeket követően ismét Földes Ferencre fordult a neve. Azóta több ezer diák tanult ebben az épületben, ebben az intézményben, tudásukkal, teljesítményükkel országos és nemzetközi ismertséget szereztek iskolájuknak, és a második világháborúban odalett társadalomtudósnak. A rendszerváltást követően többször is felvetődött az iskola névváltoztatása. Az iskolahasználók mindannyiszor a név maradása mellett foglaltak állást, de az '56-os események és résztvevői emlékét méltósággal ápolják.

A Földes Ferenc Gimnázium a középfokú oktatásban, a négyévfolyamos képzési rendszerben, miskolci fellekvárrá nőtte ki magát. Az egyházi iskolák pedagógiai hagyományai kitűnő alapot biztosítottak az iskola fejlődéséhez. A szocialista oktatási kísérletek nem kerültek el ezt az intézményt sem, szellemisége, ami a tolerancián és a tudás tiszteletén nyugodott, azokban az időkben is elfogadott volt. Az iskola vezetői és a tanári kar, tudással felvértezve, bátran kezdeményeztek pedagógiai fejlesztéseket, akár a

legkorszerűbb területeken is, pl. a tagozatos rendszer kiépítésében vagy a számítástechnikai eszköztár kialakításában.

A Földes Ferenc Gimnázium életét máig meghatározó legjelentősebb és legbátrabb vállalkozás 1966-ban vette kezdetét, és sikere mai napig töretlen. Kálmán László matematika, fizika szakos tanár, az iskola akkori igazgatója vállalkozott a speciális matematika tagozatos képzés indítására. A képzés sikerét számos matematikaversenyen elért kiváló eredmény és a tagozaton tanulók egyetemi továbbtanulása is visszaigazolta. A Miskolci Egyetem, hazánk és a nagyvilág sok-sok diákja, oktatója, és professzora a Földesben alapozta meg tudósi karrierjét.

A rendszerváltást megelőző időkben a központi irányítás alatt álló közoktatásban sokféle módszerrel igyekeztek az eredményességet növelni. A kísérletek közül az iskola korábbi, tagozatos képzési tapasztalataihoz legközelebb, a természettudományi tantárgyak emelt szintű képzése állt, ami bevezetése óta töretlen népszerűségnek örvend. A tantárgyi struktúrában voltak változások, rövid ideig létezett pl. angol tagozat, hosszabb és eredményesebb karriert mondhat magának a történelem és az informatika tagozat, melyek megszűnése mögött a fenntartó miskolci önkormányzat fejlesztési koncepciója állt. Az iskola emelt szintű képzésében a sporttagozat különleges szerepet töltött be. A város és a megye egyesületeiben igazolt versenyzők alkották a tanulócsoportok gerincét. Az itt tanuló diákok is bizonyították a sport pedagógiai erejét, és óriási hatást gyakoroltak az iskola egészség-szemléletére. A diáksportkörü tagok mind az egyéni, mind a csapatsportokban kiváló eredményeket értek el, melyek motiválják a ma diákjait is.

Az intézmény fejlődésében új lehetőséget teremtett a szerkezetváltó iskolák működésének engedélyezése. Dr. Kormos Vilmos igazgatósága idején, Zámorszky Ferenc szakmai koordinációjával a tantestület fiatal, elkötelezett tanárai kidolgozták a hatosztályos gimnáziumi képzés koncepcióját, pedagógiai és szakmai, tartalmi elemeit. A képzés az első induló évfolyamtól kezdve nagyon népszerű volt, és a jelentkezők száma és felkészültsége, illetve a képzés kimeneti oldalán megmutatkozó eredményessége alapján több osztály indítása is indokolt lett volna. A hatosztályos képzés tartalmi szerkezetét a jogi környezet hatására át kellett alakítani. A képzés népszerűsége ezzel nem csökkent, de a helyi specifikációk általános kötelezettségekkel történő helyettesítése az eredményességet kissé mérsékelte.

A képzési forma központi szabályozásának erősödése és a megújulás igénye arra ösztönözte az iskolavezetést, hogy megosztott képzési formát alakítson ki a hatosztályosok körében. Bár egyetlen osztály indítására volt lehetőség, az osztály tanulóinak fele maradt általános képzési keretek között, másik fele speciális matematika tagozatos képzésben részesült. A változtatás eredményessége mérhető volt a kimeneti teljesítmények javulásában és a hazai és nemzetközi matematikai, természettudományi, társadalomtudományi és idegen nyelvi versenyeken elért helyezésekben.

Veres Pál matematika, fizika, számítástechnika szakos tanár, - 1997 óta intézményvezető - irányítása alatt bekövetkezett szerkezeti változások közül az egyik kiemelkedő jelentőségű az volt, hogy 2014-ben két hatévfolyamos osztály indítására kapott lehetőséget. A fenntartói döntés helyességét igazolja, hogy a két osztályba jelentkezők száma és aránya is szóbeli vizsga szervezését igényli. A hatévfolyamos képzés nyilvánvaló

eredményessége a korábban jelzett eredménymutatókon túl a nyelvvizsgák és az előrehozott érettségi vizsgák számában és a továbbtanulási mutatókban is kifejezhető.

Az iskola történetében máig ható, társadalmi szempontból is egyik jelentős vállalkozása az Arany János Tehetséggondozó Program (AJTP) alapítása volt. Az országos program minden megyében indított a társadalmi hátrányok kompenzálására alkalmas intézményben AJTP osztályt. A Földes vállalta ezt a feladatot. A 20 éve működő program a benne részt vevő iskolák számára az egyik legnagyobb próbatétel. Miközben a rászorulóknak száma régiókban nő, a jelentkezők számának csökkenése miatt, az elmúlt öt évben fél osztállyal működött a program. A létszámcsökkenés nem eredményezett feladatcsökkenést, de a jelentkezők szociokulturális hátterének általános romlása miatt új kihívásokra kell helyes választ adnia a programban tevékenykedő iskolai és kollégiumi kollégáknak. Miközben az intézményben tanulók eredményei a mérhető teljesítménymutatókban javultak, az AJTP diákjai szerényebb eredményeikkel elmaradtak a fejlődésben iskolatársaiktól. Bár számos pedagógiai jellegű vita forrása a program, a lehetséges változtatási lehetőségek ismeretében, a minőség fejlesztésén folyamatos a munka. A kollégiummal megerősített partnerség és a fenntartói támogatásból fakadó morális és anyagi eszközök bővítése bizakodásra ad okot. A program iskolai átvilágítása és reformja kezdetét vette. Az intézményvezetés szervezési, a pedagógusok módszertani eszközökkel törekednek az érintett diákok fejlesztésében jobb eredményeket elérni.

Az ország lakosságának idegen nyelv tudása több szempontból is fejlesztést igényel. A kedvezőtlen helyzeten változtatni rendkívüli feladat. A fejlesztési lehetőségek egyike a nyelvi előkészítő program, amit az iskola is elindított. A jelentkezők tudását felmérve, fél osztályban maximált a létszám, és a csoport az AJTP-vel együtt alkot egy osztályt. Az osztályban folyó képzések sajátosságai miatt az orientációs képzés csak a második iskolai évben indulhat. Az orientációk irányát az alaptudományok tantárgyai adták, a természettudományok alapját jelentő matematika, illetve a társadalomtudományok alapját jelentő történelem.

A nyelvi előkészítő csoportban tanuló diákok új feladatot adtak az őket tanító tanároknak, de az egész tantestületnek is. Speciális tudásuk és egyedi tantárgyaik új fejlesztési utak kialakításának lehetőségeit hordozza, ugyanakkor az AJTP diákjaihoz hasonlóan integrációs feladatokat is ad.

Tehetséggondozás

A Földes Ferenc Gimnázium kiemelten akkreditált tehetségpont, tehetséggondozó iskola. A tehetséggondozásban a megvalósításhoz nagy tudású, elkötelezett, a módszereket ismerő és alkalmazó tanárok együttműködésére van szükség. A tehetséggondozó munka a reménységek felkutatásával kezdődik. A jó képességű gyerekek személyiségjegyei sokfélék, tehetségük korai életszakaszban is megmutatkozhat, elsősorban a sport és a művészetek területén, valamivel később a matematikai tehetség is napvilágra kerül. Az iskola pedagógiai hagyományaiból is következik, hogy a tehetségkutatás és gondozás a tanulók korai életszakaszában, és elsősorban a matematika területén kezdődik.

Az iskola legfiatalabb tanulói hetedik osztályosok, de a matematikai tehetségjegyek jóval korábban megmutatkoznak. A tehetségigérettel már a 3-4. évfolyamos korosztályban is kiemelten, szakköri formában foglalkozik. Figyelemmel kíséri a matematikaversenyen

megjelenő és szép eredményeket elérő tanulókat, és fejlesztésükben közreműködik. A matematikai tehetséggondozás folytatódik az 5-6. évfolyam tanulóiánál, de kiegészül az anyanyelvi tehetséggondozás területével is. A 7-8. évfolyamon tanuló tehetségeknek a matematika mellett fizikából, kémiából, biológiából, informatikából és angol nyelvből kezdődik a fejlesztés.

A korai tehetségekkel intézményi keretek között a hatosztályos gimnáziumi osztályokban kezdődik meg a szervezett gondozó tevékenység. A természettudományok iránt nyitott tehetségekkel kilencedik évfolyamon indul a munka.

A tehetségígéretekkel való törődés fontos szakmai eleme, hogy találkozzanak a hozzájuk hasonló érdeklődésű és képességű kortársaikkal. A versenyek, vetélkedők, konferenciák kitűnő lehetőséget teremtenek az egymástól tanuláshoz, a fejlődéshez, az állapotfelméréshez.

A tehetségek pedagógiájával foglalkozó szakemberek igazolták, hogy a tehetséges tanuló teljesítményét jelentősen fokozza, ha személyes jó kapcsolatot tud kialakítani a képző pedagógussal. A mentor személyisége meghatározó a fejlesztési folyamatban. Az is igazolódott, hogy a mentorált tanulók a fokozott igénybevétel miatt kimerülnek, közönyössé, sőt korábbi érdeklődésük irányában ellenségessé válhatnak. Ezért nagyon fontos a tehetségek tutorálása, amikor olyan programokat biztosítanak számukra, amivel feltölthetnek, regenerálódhatnak. Az intézmény éves programjában számos olyan esemény van, ami ezt a szellemi regenerálódást elősegíti.

Az iskola éves programjából kiderül, hogy a diszciplináris tehetséget mutató fiatalok számára lehetőséget teremt az interdiszciplináris és a tantárgyi keretek közé nem sorolható tehetség támogatására is. A kulturális nap, a Tudomány ünnepe, a Földes-est vagy a Földes virtuózok program a művészeti és a tudományos tehetség bemutatására alkalmas.

Az intézmény a tehetséggondozás felelősségét képes átörökíteni. A Dr. Árokszállás Zoltán Országos Biológia és Környezetvédelmi (olimpiai válogató) verseny, a Dusza Árpád Informatikai (olimpiai válogató) Csapatverseny, a Dürer komplex matematikai és természettudományi csapatverseny helyszíne is a Földes Ferenc Gimnázium. A versenyek alapítói és szervezői, szponzorai ennek az iskolának egykori diákjai, akik felismerték a tehetséggondozás jelentőségét.

Hátránykompenzáció

Integráltan oktatható tanulási zavarral küzdő tanulók nevelése

A régióban élő népességre ható gazdasági és társadalmi tényezők eredményeként az életminőség általánosságban rosszabb, mint az ország más régióiban. A környezeti ártalmak, a szociális ellátás hiányosságai, a kulturális hagyományokban gyökerező önpusztító életmód eredményeképpen az országos átlagnál magasabb a sérülten született gyermekek aránya. A kiemelkedő hatékonysággal működő szűrőrendszernek köszönhetően tudható, hogy a köznevelési rendszerbe kerülő gyermekek között a tanulási részképesség zavarral élők aránya gyorsabban növekedik, mint más országrészekben. A felnőtt korosztályokban is kiemelkedően magas a tanulási részképesség zavar, minden korosztályban sokan küzdenek szociális beilleszkedési, vagy éppen magatartási gondokkal. Ezek a rendellenességek nem gátolják a teljes élet megvalósítását, a tanuláshoz való jog

érvényesülését. A Digitális Középiskolában és az AJTP osztályokban az iskolai átlagtól felfelé eltérő számú tanulónál tapasztalható az SNI vagy a BTMN, de más osztályokban is vannak ezekkel a problémákkal élő tanulók. A részképesség zavarok kompenzálása ma már szemléleti és technikai eszközökkel megvalósíthatók, és ennek a tudományos fejlődésnek köszönhetően sok tehetség megmenthető, ők a sikeres érettségi után a felsőoktatásban folytatják tanulmányaikat. Az intézmény módszertani kultúrája gazdagodik, pedagógiai hozadéka is mérhető, mert a tanítványokban erősödik az elfogadás képessége a tolerancia és a szociális érzékenység.

Társadalmi hátránnyal induló tanulók

Hazánk gazdasága fejlődik, a társadalom folyamatos átalakulását éljük meg. Észak-Magyarországon a gazdasági fejlődés eredményei tagadhatatlanok, a társadalomra gyakorolt hatása azonban nem egyirányú. Térségünkben, de különösen BAZ megyében, a hátrányos helyzetben, és a halmozottan hátrányos helyzetben élők aránya rosszabb az országos adatoktól. A gyermekszegénység, és az iskolázatlanság mértéke szembeszökő. A tanköteles gyerekek körében különösen fontos lenne a társadalmi felemelkedés tapintható példája. Az értékmentésnek, a társadalmi felzárkóztatásnak sehol nincs akkora szüksége a támogatásra, mint szűkebb pátriánkban. A kitörés támogatását célzó AJTP sikere létkérdés ebben a témakörben, különösen régióinkban. A tehetséges és hátrányos helyzetű tanulóknak esélyt teremtő program biztosítja a korábban említett tapintható példát.

A program céljai egybeesnek a kormányzati és azon belül a köznevelés céljaival. Forrásokat biztosít annak érdekében, hogy a társadalmi hátránykompenzáció és a felzárkózás esélyeit növelje. Ugyanakkor az is a programhoz kapcsolódó tény, hogy a többletforrások biztosítása mellett is csökken a jelentkezők és a résztvevők száma, romló tendenciát mutat a diákok tanulási eredményessége. Ezek a paraméterek jól mutatják a programban résztvevő iskolák nehézségeit, a pedagógusok terhelését és frusztrációjuk veszélyeit.

A nevelés jogi, és infrastrukturális környezetének változásai sokat tehetnek a hátránnyal indulók felzárkóztatásáért, az átlagostól eltérő, jobb képességű tehetségígéreteknek, az AJTP által kínált lehetőségek kiaknázása jelenthet előrelépést.

Felnőttoktatás

A gimnázium épülete a Földes mellett évtizedeken keresztül otthont adott a Dolgozók Gimnáziumának. A felnőttoktatás arany évtizedei a hatvanas-hetvenes évtizedek voltak. A káderhiány és a szocialista műveltségkép sok szakmunkást és szakképzettséggel nem rendelkező felnőttet visszaültetett az iskolapadba. A Dolgozók Gimnáziumának tanulólétszáma a nyolcvanas években visszaesett, az átszervezések jegyében az intézményt a kilencvenes évek elején megszüntették, a felnőttoktatásban érintett tanulók a város gimnáziumaiban működő esti vagy levelező tagozaton folytatták tanulmányaikat.

A rendszerváltást követően a gazdaság ágazati szerkezete és a foglalkoztatási szerkezet is átalakult. A munkaadók nem támogatták az iskolába járást, a tanulók fejlődési igénye megmaradt, de lehetőségeik beszűkültek. A tanulni vágyó embereknek kívánt új lehetőséget teremteni a digitalizálás lehetőségeit felhasználó, egyedülálló Digitális Középiskola (DK). A DK új, moduláris rendszerű, a táv- és a hagyományos felnőttoktatási formák előnyeinek ötvözésével kialakított blended típusú képzésben „házhoz vitte” a

tanulni valót. A Földes Ferenc Gimnázium tanárai által összeállított tananyagok és feladatsorok számítógépen hozzáférhetőek, a tanár-diák kommunikációt több csatornán is biztosítja a rendszer. Az iskola alapítása óta eltelt évtizedek alatt több száz felnőtt tett eredményes érettségi vizsgát, a felnőttoktatásban szokatlan módon a továbbtanulás motivációja is megjelenik. Végzett mérnökök, szociális munkások és tanárok igazolják a DK-ban folyó oktatás létjogosultságát. A páratlan oktatási forma régióink felzárkózásának egyik kulcseleme.

A Digitális Középiskola biztos tudással, új képességekkel erősítette meg tanulók tudását. Az itt végzettek munkaerő piaci helyzete lényegesen jobb, tudásuk széles alapú és sokrétű, a további célirányos fejlesztésnek is biztos alapja, mert a digitális képzés nemcsak a hagyományos szaktárgyi ismeretek és rajtuk keresztül elsajátítható kompetenciákat fejleszti, hanem a legkorszerűbb, digitális kompetenciák területén is jól strukturált, alapos és alkalmazásra kész tudást alakít ki.

A felsőoktatásba történő továbblépés alapja a sikeres érettségi. A képzés szabályozásában megjelent új elemek a Digitális Középiskola képzési rendszerének átgondolását is megkövetelik.

Továbbtanulás támogatása

A felsőoktatás intézményei 1989-ben kitérték kapuikat, a korábban jellemző elitképzést felváltotta a tömegoktatás. A diplomások száma gyorsan emelkedett, a képzési költségek pedig annál is gyorsabban. A korszerűség jegyében, ami a költséghatékonyt is magába foglalta, a felsőoktatás bolognai típusú lett. Az átalakítás a felsőoktatásban lévők képzési idejét megnövelte, de a hatékonyság kevés területen javult. A tovább tanulni szándékozók ma már a hazai felsőoktatási intézményeken túl, külföldön is szerezhetnek diplomát.

A felsőoktatás másik fontos ismertetőjegye, hogy a munkaerő piaci igények kiszolgálására is törekszik. A munkaerő piaci igények indokolják, hogy a felsőoktatás különböző területein gyorsan változik a képzésben résztvevők száma, a jelentkezés feltételei.

A Földes Ferenc Gimnázium egyik fontos ismérve, hogy a tanulásra termett diákjait továbbtanulásra sarkallja. Ez a motívum annyira erős, hogy a felsőoktatási rendszer változásai soha nem tudták a tudás becsületét megingatni. Az elitképzés időszakában is 90% fölötti volt a tanulmányaikat érettségi után a felsőoktatásban folytatók aránya, napjainkban ez a szám alig marad el a 100%-tól. Az iskolai oktató munka eredményessége nem csökkent, a tanulók motiválása hatékonyabb, a pályaválasztás támogatása sikeresebb. A tanulók túlnyomó többsége azon az egyetemen és abban a képzési formában folytatja tanulmányait, amit a jelentkezésekor az első helyen megjelölt.

A továbbtanulási kedvet a szigorítások sem csökkentik. A tanulók a szigorúbb szabályozás előtt is olyan helyeken tanultak tovább, ahol legalább egy emeltszintű érettségi vizsga letétele kötelező volt, a pontmaximalizálás érdekében minden érettségizett tanulónak legalább egy középfokú nyelvvizsgálója van, amit a gimnáziumban szervezett vizsga alkalmával is megszerezhet. A továbbtanulók preferálják a Miskolci Egyetem képzéseit, vannak közöttük olyanok is, akik „a Földes a Miskolci Egyetemen” programnak köszönhetően választottak az itt kínált lehetőségek közül. A másik tendencia a külföldi egyetemet választók számának köre. A jelenség figyelemreméltó, mert az iskolában folyó oktatás színvonala a leghíresebb egyetemeknek is elfogadott, ami örvendetes, másrésztől

figyelmeztetés a felsőoktatási rendszernek, hogy egyre többen éreznek ösztönzést külföldi felsőoktatási intézményt választani a hazai paletta kínálatának ismeretében.

Az oktatás rendje

A köznevelési célokat, feladatokat a legmagasabb szintű jogszabály az Alaptörvény is szabályozza a tanuláshoz és a művelődéhez való szabadságjog rögzítésével. A köznevelési intézményekben folyó munkát több törvényszintű jogszabály is körül írja. A kormány- és miniszteri rendeletek alkotják a jogi környezetnek azt a halmazát, ami a működés és az oktatás-nevelés napi ügyrendjét határozza meg.

A Földes Ferenc Gimnázium jogszabályi megfelelőségét több audit, és ellenőrzés is igazolta. Kiemelendő az intézményi tanfelügyelet minden vizsgált területen folyó munkát elismerő megállapítása, vagy a Kormány Hivatal múlt évi ellenőrzésének minden vizsgált területen megfogalmazott pozitív megállapítása. Az intézmény gyakorlata a szigorú jogi környezetben a tehetséggondozás pedagógiai feltételeinek megteremtésére törekszik, melynek alapvetéseit a Pedagógiai Programban, az SZMSZ-ben és a Házi rendben rögzítette.

Az osztályszerkezet

Az intézményben folyó pedagógiai munka 25 osztály keretei között szerveződött. A hatév folyamatos képzésben résztvevő osztályok száma évfolyamonként kettő, összesen 12, négyévfolyamos képzésben évfolyamonként ugyancsak kettő, összesen nyolc, ötévfolyamos képzésben évfolyamonként egy osztály, összesen öt, mindösszesen 25.

A hatév folyamatos képzésben az „A” jelű osztályok általános tantervűek, a képzésben előtérbe kerülnek a humántárgyak. A „B” jelű osztályokban speciális matematika tagozatos képzés folyik. A tanulók 9. évfolyam után választhatnak a matematikaoktatás szintjei közül, illetve lehetőséget kapnak az emelt szintű matematika tagozatos képzés helyett az emelt szintű informatikai képzésre.

A négyévfolyamos képzésben tanuló „C” jelzésű osztály tagjainak fele speciális matematika tagozatos képzésben részesül, másik fele emelt szintű fizika tagozatos képzésben vesz részt. A matematika tagozatos tanulók a 9. év elvégzése után a „B” jelzésű osztályok tanulóihoz hasonlóan választhatnak a matematika oktatás szintjéből és átléphetnek az emelt szintű informatika oktatás csoportjába. A „D” jelű osztályok emeltszintű biológia és kémia tantárgyi képzést kapnak. Biológia tagozaton már 9. évfolyamon heti 4 órában tanulják a biológiát, a kémia tagozatosok, pedig négy éven át tanulják választott tantárgyukat emelt szinten, csoportbontásban. Az új NAT a kémia óraszámát 9. évfolyamban heti 1 órára csökkentette, így át kell gondolni, hogyan tartható fenn az emelt szintű képzés.

Az ötévfolyamos képzésben résztvevő diákjaink egyik csoportja az AJTP tanulói a bevezető év után négyévfolyamos képzésben részesülnek, amit tanulásmódszertan óra és az Arany János Blokkban tanult önismeret egészít ki. Az osztályban tanuló nyelvi előkészítő képzésben résztvevők a bevezető évben 18 idegen nyelvi órán vesznek részt, amiből 12 angol és 6 német. A program kötelező óraszámai mellett némileg növelt a természettudományos és az anyanyelvi órák száma. A magasabb évfolyamokon négyévfolyamos tanterv alapján tanulnak, emelt óraszámában folytatják az első nyelv

tanulását. A tanulás támogatására a gyerekek választhatnak a matematika és a történelem orientáció között, ami heti plusz két órát és csoportbontást jelent a választott tantárgyból.

A 7-8. évfolyam tanulmányi eredményeiből kiolvasható, hogy a tanulók terhelése optimális, a beilleszkedés folyamata és a tanulmányi munka elvárásai teljesíthetők, az osztályok magatartás és szorgalom átlagai korrelálnak a tantárgyi átlagokkal a tanulók tanulmányi átlagaival. Az idegen nyelvi kompetenciamérés eredményei azt tükrözik vissza, hogy a tanulók képességfejlesztése és terhelése optimális.

Az országos kompetenciamérés adatai igazolják, hogy a diákok teljesítménye a családi háttérindex adatai alapján a várható eredményeknél jobb, az országosan elvárható eredményeket szignifikánsan meghaladja, mind a képzési típus, mind településtípus rávetítései alapján.

Az intézmény versenyeredményeinek listájából az is kiderül, hogy a tehetséggondozás eredményesen folyik az intézmény keretei között. A kiváló teljesítmények matematika, idegen nyelv, művészetek és sport területén a leggyakoribbak, a személyi átfedés viszonylag kicsi, ami arra utal, hogy minden tehetségígéret fejlesztése a megfelelő irányban történik.

A 9-12. évfolyam közötti időszakban a 10. évfolyam több szempontból is kitapintható határvonal. A 9-10. évfolyamon tanulóknál a 10. évfolyamon, leggyakrabban a félév végén tapasztalható a korábbi eredményekhez képest mérhető visszaesés. Ennek objektív oka, hogy a tanult tantárgyak száma ezen az évfolyamon a legnagyobb, szubjektív oka, hogy a későbbi terveket befolyásoló teljesítmény visszaesés kockázata a legkisebb. A megújulás alatt álló jogi környezet, ami az érettségi szabályok változásában és a követelményrendszer NAT-ban és kerettantervben történt újraszabályozásában tapasztalható, a 10. évfolyam eredményeinek súlyát újrakalibrálja azzal, hogy a tanév végén előrehozott érettségi tehető a befejezett tantárgyakból.

A tantervi háló

A köznevelési törvény melléklete szabályozza a különböző iskolatípusok képzési formák óraszámait és szabályozza a csoportbontásokat is. A Földes Ferenc Gimnáziumban nagy figyelem kíséri a rendelkezésre álló órakeret optimális elosztását. A tehetséggondozás célját szem előtt tartva a lehetséges órákat a tagozatos tárgy, az idegen nyelv és népszerű érettségi tárgyak támogatására fordítja, ezen kívül lehetőséget teremt a segédtudományok órakeretének bővítésére is.

Az óraszámok szabályozása a köznevelési törvény 6. számú mellékletében rögzített. Az egyes műveltségterületek tanítására fordítható órák számát az újragondolt Nemzeti Alaptanterv rögzíti, az egyes tantárgyak mellé rendelhető óraszámokat a kerettantervi szabályozás tisztázza. Az új NAT a nevelési folyamatok hatékonyságát helyezte a szabályozás középpontjába. A tananyag újrastrukturálása minőségi, a tanulók óraterhelésének csökkentése mennyiségi változásokat eredményezett az előző NAT-hoz képest.

A NAT megteremti a kereteit a tehetséggondozásnak, a kompetenciafejlesztésnek és a társadalmi felzárkóztatásnak is. A Földes Ferenc Gimnázium mindhárom területen

elkötelezett, ezért az intézményben folyó nevelőmunka elemeinek harmonizációjakor az alapelvek sérülésének kockázata csekély.

A helyi tanterv

A Gimnázium Pedagógiai Programjában olvasható a felelősen gondolkodó tantestület által összeállított helyi tanterv, ami koherens az oktatás tartalmi szabályozását összefoglaló jogszabályokkal, követi a NAT és a kerettanterv elvárásait, továbbá figyelembe veszi a tehetséggondozásból következő tantervi elemeket, a kompetenciamérések során megjelenő vizsgálati elemeket (idegen nyelvi kompetencia, országos kompetenciamérés, netfit felmérés), és az érettségi követelményeket. A Pedagógiai Program, több mint a helyi tanterv, és a pedagógiai elvek megjelenítése. A dokumentumban helyet kap a nevelés évszázados hagyományainak korszerűsített megjelenése, és a modern világ folyamataiból következő kérdésekre adott válaszok.

A 2020. február 8-án hatályba lépő Nemzeti Alaptanterv magtantervként történt definiálása a korábbihoz képest új helyzetet teremtett. A magtanterv alapján készült kerettantervek a korábbi kerettantervekhez képest kevésbé differenciáltak a képzési formák tekintetében, és több időt, a rendelkezésre álló időkeret kb. 20%-át az iskolai szabályozás szintjére helyezik.

A Földes Ferenc Gimnázium tehetséggondozó tevékenységéből következően helyi tanterve összetett. A jelenleg érvényes jogszabályoknak megfelelően különböző tanterv érvényes a hat- és négyévfolyamos képzésben csaknem minden tantárgyban, a tagozatos tárgyaknak alap és emelt szintű képzésre specializált a tanterve. Legösszetettebb helyi tantervvel az idegen nyelvek oktatása történik, amit befolyásol a képzés, az adott nyelv besorolása, és a besoroláshoz kapcsolódó óraszám, továbbá az AJTP és a NYEK specifikációi.

A NAT a kötelezően választható diszciplínák körében is változásokat hoz, melyek felsőbb évfolyamokon történő szabályozása is az iskola hatáskörébe kerül.

A Pedagógiai Program áttekintésekor az intézménynek meg kell találnia a módját a sokszínű képzés megőrzésének, a képzési célok, feladatok és a kimeneti szabályozás elvárásai között. Ez utóbbi, vagyis az érettségi szabályozás változásai még nem ismertek, ezért a helyi tanterv készítésekor ez új, később beillesztésre váró szempontokat jelent.

A tanulók összetétele

A köznevelési intézmények, az óvoda és az iskola, a fiatal polgárok szocializációs folyamatának legfontosabb színterei. A köznevelési intézményekben képviselt értékek a tanulókra, a diákok családjain keresztül szélesebb társadalmi környezetben is hat. Az iskola felelőssége nagyobb, mint a rábízott diákok nevelése.

A Földes Ferenc Gimnázium eddigi pedagógiai tevékenysége, közösségi élete és társadalomformáló ereje okán, jelentős hatással van tágabb környezetére. Az intézményi folyamatok hírértéke miatt különös gondossággal keresi és neveli tanítványait.

A felvételi rendszer lehetővé teszi a jelentkezők tudásának felmérését és az intézményszintű specifikációk figyelembe vételét is.

A hatévfolyamos felvételi eljárásba jelentkezők igen tekintélyes arányban már a felvételi előtt kapcsolatba kerülnek a megyei szintű tehetséggondozó szakkörök résztvevőiként az

iskola pedagógusaival. A „Baráti Kör” néven meghirdetett programok a tantárgy, a hatévfyományos képzés, vagy az iskola iránt érdeklődő általános iskolások számára biztosít elmélyülést a matematikában és az anyanyelv használatában. A Zrínyi matematika verseny 3-4. és 5-6. évfolyamos, első húsz helyen végzett versenyzőit, az iskola matematika szakos pedagógusai által vezetett szakkörben mentorálják. A korai tehetséggondozással a tehetségigéretnek köre is bővül.

A felvételizők száma és teljesítménye is indokolja, hogy a képzési formában az induló osztálylétszámok magasak, a fluktuáció kicsi. A két osztály közötti átjárás lehetősége a képzési struktúra átfedései miatt biztosított. Ebben a képzési formában a tanítás-tanulás folyamata elmélyült és árnyalt tudást biztosít a diákoknak.

A hatévfyományos képzésben tanulók aránya a tanulói létszám összességében magas, a térségre jellemző szociális hátrányok körükben is tapasztalható, egyre többször szükséges iskolapszichológus, szociális segítő bevonása a tanuló egészséges fejlődését hátráltató viszonyok rendezéséhez.

A négyévfyományos felvételi rendszerben is megfigyelhető a túljelentkezés az emelt szintű képzésekre. A nagyarányú érdeklődés örvendetes, jó lehetőséget teremt a tehetségek kiválasztására. A négyévfyományos képzésben az ingázó tanulók aránya magasabb, mint a hatévfyományosoknál. Az iskolában tanulók körében többen korábban is kapcsolatban álltak az iskolával, igénybe vették a tantárgyanként meghirdetett tehetséggondozó baráti körök szolgáltatásait.

A felvételi rendszer hatékonyságát visszaigazolja, a lemorzsolódás, a tagozat, osztály, vagy iskolaváltás csekély mértéke. A tanulók választott tantárgyuk iránti elkötelezettsége érzékelhető.

A nyelvi előkészítő képzés tanulói az eredményes központi felvételit követően szóbeli meghallgatáson vesznek részt, melynek célja az anyanyelvi és a célnyelvi tudás kalibrálása. Az iskolai dokumentumokban érzékelhető a tanulói eredményesség javulása ebben a képzési formában is, népszerűségének mutatója a túljelentkezés mértéke, a magas bejutási felvételi pontszámok.

Az AJTP felvételi rendszere a legösszetettebb, a jelentkezők pszichológiai mérése egészíti ki a központi felvételi feladatsort. A bekerülő tanulók körében a lemorzsolódás nem jellemző, de tehetségük kibontakozását tanulási problémák, olykor részképesség zavarok lassítják. A felvételi feltételei között megjelenő szociális és gazdasági háttérre vonatkozó szigorú megkövetések megnehezítik a program elfogadását, a potenciális jelentkezők körében.

A hat-, öt-, négyévfyományos képzések miatt a tanulói korösszetétel széles spektrumú, a legfiatalabbak alig 13, a legidősebbek 20 éven túliak. A különböző korú tanulók területi elkülönítésére nincs lehetőség, a diákok együtt élnek. Ilyen körülmények között a magasabb korosztályok viselkedési normái, értékrendje és értékközvetítő szerepe felértékelődik. Az iskola folyosóin járva érzékelhető, és a tantermi tapasztalatok is igazolják, a tanulók normakövetők, együttműködők, szélsőséges viselkedés, értékrend nem tapasztalható.

A diákok körében a bejárók aránya magasabb, mint a településen és a város kollégiumaiban élőké. Többségük a miskolci agglomeráció településeiről ingázik, legtávolabbi pontok, Encs, Polgár, Mezőköved, Putnok, Szendrő. A tanulók nemi összetételében a fiúk többsége tapasztalható, elsősorban a „B” és a „C” jelzésű osztályokban, ahol a matematika és a fizika a tagozatos tantárgy. A nemek aránya közelítő az „A” jelzésű hatévnyelvi általános, és a „D” jelzésű, biológia-kémia emelt szintű képzést biztosító osztályokban. A nyelvi előkészítő és az Arany János Tehetséggondozó Program tanulóit magába foglaló NYEK/AJTP, és „E” jelzésű osztályokban a lányok adnak magasabb létszámot.

A tanulói összetétel területi eloszlása megoldásra váró pedagógiai feladatokat teremt, akár az iskolai, akár az iskolán kívüli nevelési lehetőségek időzítésénél, időtartamánál, elhelyezésénél, eszközigényének biztosításánál.

Az intézmény dolgozói

A gimnázium alkalmazottainak körében legnagyobb arányban a pedagógusok vannak, döntő többségben főállásban, az óraadók aránya kicsi. Arányaiban magas az idegen nyelv, a matematika, a természettudományos szakos pedagógus, egy-egy pedagógus látja el a művészeti órákat. A pedagógusként dolgozók átlagéletkora 50,8 év, a következő 10 éves ciklusban nyugdíj korhatárt elérők száma 22 fő, a testület közelítően 25%-a. A korfa gomba alakú, 30 év alatti nincs. Az életpálya modell állomásai alapján a testületben folyamatosan nő a mesterpedagógusok és „Pedagógus 2” fokozatúak száma, jelenleg 1 gyakornok dolgozik, a többi kolléga „Pedagógus1” fokozatban van. A mesterpedagógusok között 9 fő szakértő-szaktanácsadó, népszerű az innovatív fejlesztő, 2 fő innovatív támogató mesterprogramot valósít meg.

Az intézményi célok megvalósításában elhivatott, szakmailag felkészült, önképzésre képes és hajlandó, kreatív, a tehetséggondozás és felzárkóztatás módszertanában egyaránt jártas pedagógusok közül sokan részesültek valamilyen szaktárgyi, illetve pedagógiai elismerésben.

A gimnázium tanárai között általánosan elfogadott érték a jó gyakorlatok megosztása, melynek fórumait is keresik. A szakértő-szaktanácsadó mesterpedagógusok munkája az elsőként kiemelendő, akik a POK megbízásából más köznevelési intézmények szakmai fejlődését segítik. Tudásukkal rendkívül kollegiálisan az intézmény pedagógusainak sikeres bemutatkozását is támogatják.

A gimnázium több tanára szakterülete elismert szakembere, többen országos versenyek, tankönyvszerzői teamek és tantervkészítő bizottságok tagjai. A nagy gyakorlattal rendelkező kollégák a felvételi, az érettségi, és a diszciplináris versenybizottságokban is dolgoznak, az emelt szintű érettségi írásbeli javításában és a szóbeli érettségi bizottságokban éppúgy szerepet vállalnak, mint a középszintű érettségi vizsgaelnöki feladatokban. Felkészültségük megfelelő alapja az intézményben folyó pedagógusképzésnek. A Földes Ferenc Gimnázium több pedagógusképző intézmény partnere, bázisiskolaként lehetőséget teremt a tanárszakos hallgatók gyakorlati képzésének. A tantestületben érvényesül a tudás tisztelete, az együttműködés és a szakmai problémák megoldásának törekvése. Az állandóan változó pedagógiai környezet azonban kissé megterheli a testület tagjait. Az idő- és felelősségarányos munkamegosztás elvét gyakran felülírja a változó mértékű teherbíró-képesség és az innovációra való hajlandóság.

A nevelést-oktatást segítő intézményi alkalmazottak körében az adminisztrátori munkakörben dolgozók nagy tapasztalattal rendelkező kollégák. Folyamatosan képezik magukat a minőségfejlesztés érdekében. Egy fő jelenleg, kettő fő a következő szemeszterben kezdi meg felsőfokú tanulmányait. A rendszergazda és laboráns munkakörben alkalmazottak is szakirányú végzettséggel rendelkeznek, munkájuk biztosítja a szakmai ismereteken alapuló szolgáltatótevékenység folytatását. A pedagógus és NOKS alkalmazotti kör közötti munkakapcsolat jónak mondható. A fenntartóváltásból, majd működtető váltásból következő hatásköri kérdések tisztázásával az intézményi folyamatok technikai része nyugvópontra került, a fenntartóval való hatékony együttműködés nemcsak szándék szintjén érvényesül. A technikai dolgozók maximális létszámát jogszabályi szinten szabályozták, a folyamatos korrekciók eredményeként foglalkoztatásuk irányítása és szervezése intézményi hatáskörbe került. Két fő technikus és 11 takarító és portaszolgálatos dolgozó tevékenykedik az iskolában. A munkaerő-piaci helyzet változásai, miatt ezen a területen gyakoribbak a személyi változások. Az elvégzendő feladatok szervezethez, és hozzáértést igényelnek. Az épület állaga és a használók nagy száma miatt feladatuk mennyisége meghaladja az iskolákban feltételezett munka mennyiségét és jellegét. Derekasán kiveszik részüket az iskola tanulás- és versenyszervező munkájából is, hatékonyan együttműködnek a pedagógusokkal és a NOKS alkalmazotti kör tagjaival.

Az intézmény kapcsolat rendszere

A Földes Ferenc Gimnázium szellemiségében a nyitottság alapelve minden történelmi körülmények között érvényesült. Az alapelv következményeként az iskolába szívesen látogatnak külföldi és hazai vendégek. A jó hangulatú találkozók eszmecserek és beszélgetések hírért vitték az iskola nyitott szellemiségének, ami tovább bővíti kapcsolatrendszerét.

Az intézmény pedagógiai eredményei is vonzerőt jelentenek szakmai berkekben, ezért gyakran helyszíne versenyeknek, szakmai konferenciáknak, találkozóknak, kulturális rendezvényeknek.

Kapcsolat a Fenntartóval

Egy szervezet létezésének alapvető feltétele, a tevékenysége iránt mutatkozó igény. A pedagógiai tevékenység iránti igény a minőség megítélésétől függetlenül is nagy, közfeladat. A korábban kifejtett nyitottság elve a fenntartóváltáskor is érvényesült. Megbízott igazgatóként irányítója voltam a fenntartóváltásból következő intézményi feladatok koordinálásának, a fenntartó és az intézmény közötti kapcsolat megalapozásának. A nyitottságot a partnerség, a közös célok megtalálása és a közös célokért folytatott kölcsönös támogatói attitűd kialakítása gazdagította. Nem kétkedéssel, hanem megalapozott bizalommal tekintett az akkori intézményvezetés a szárnyát bontó új szerveződésre, mert bízott a KLIK korábban már más szakmai területen bizonyító szakembereiben. A KLIK-ben történt személyi változások, majd a tankerületi rendszer kialakítását követő átszervezések sem ásták alá a jó munkakapcsolatot. A munkakapcsolat különösen a vezetőségi szinten nyilvánvaló, a hierarchikus jelleget feledtető partnerség és a korrekt, támogató attitűd jellemzi a viszonyt. Különösen fontos a Miskolci Tankerületi Központban dolgozók szakmai felkészültsége és segítő kontroll tevékenysége, mert közreműködésükkel biztosítható az intézmény jogszerű működése. Operatív szinten a

fenntartó és az intézmény munkatársai közötti kapcsolatban munkakultúrából fakadó különbségek és kommunikációs hiányosságok miatt a viszony olykor vitás helyzeteket teremt, amit eddig minden esetben sikerült megnyugtatóan rendezni.

Az elmúlt években a fenntartó nagy figyelmet szentelt az intézmény fejlesztésére, olyan pályázatok részesévé téve az iskolát, ami segítette, erősítette tehetséggondozó munkáját. Az intézményben folyó pedagógiai munka feltételeinek javítása, támogatása annak elismerését is jelenti. A fenntartóra nehezedő feladatok mennyisége és felelőssége közismert. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a közös felelősségvállalásra és a terhek megosztására továbbra is szükség van, az együttműködés minősége pedig az eredményességben mérhető.

Kapcsolat a várossal

A fenntartói feladatokat az állami feladatvállalásig Miskolc Megyei Jogú Város látta el. Az iskola pedagógiai tevékenységének megítélésében a 2010-es évek elején (2012-ben) nézetkülönbség alakult ki a fenntartó önkormányzat és az intézmény között. A fenntartó elégedetlen volt intézményi befektetéseinek eredményeivel, ami előbb személyi szinten éreztette hatását, később más területeken is érvényesült. Az intézményt támogatók köre többféle módon és különböző szinteken igyekezett a nézetkülönbségen alapuló helyzetet rendezni. Tartós eredményt az állami átvétel eredményezett.

A fenntartóváltás után a várossal fenntartott kapcsolat lazult, de jelentősen jobb lett. A városvezetés elvi és anyagi támogatást is nyújtott, mellyel segítette számos iskolai program megvalósítását, (pl. Nemzeti MEP szervezése, testvérvárosi ifjúsági programok).

Az önkormányzati választások után Miskolc Megyei Jogú Város polgármestere olyan pedagógus lett, aki közel 30 éves pedagógiai, több mint két évtizedes intézményvezetői tapasztalatokkal rendelkezik, tehetséggondozó és tudományszervező tevékenysége nemzetközi szinten is meghatározó. Múltbeli tevékenysége alapján várható a város és az intézményfenntartó közötti jó kapcsolat erősítése. A városban működő köznevelési intézmények vezetőivel korábban személyes jó munkakapcsolatot ápoló és az intézmények munkáját ismerő városvezető támogató attitűdje új feladatkörében sem változik. Remélhető, hogy a város magáénak érzi általános iskolái, szakképző intézményei, és gimnáziumai nehézségeit és erejéhez mérten közreműködik azok megoldásában is.

Kapcsolat a felsőoktatási intézményekkel, kutatóintézetekkel

A Földes Ferenc Gimnázium minden időben több szállal kötődött a felsőoktatáshoz. A selmecbányai bányászati akadémia szalagavató és szakestély hagyományaitól kezdődően, az iskola épületében kezdődő miskolci felsőoktatáson át, a tudós tanárok és tudóssá váló tanítványok személyes kapcsolatán túlnyúlik ez a kapcsolat. A gimnázium tudós tanárai a tudás és a tanulás tiszteletét plántálták minden tanítványukba. A legnehezebb időkben, tehát a második világháború és az 1956-os forradalom idején is folytatták hivatásukat. A gimnáziumot végzettek az érettségit követően egyetemekre és főiskolákra felvételiztek. A rendszerváltás idejében a továbbtanulni szándékozók és a felvettek aránya is meghaladta az érettségizett fiatalok körében a 90%-ot. A kétszintű érettségi rendszer bevezetése után az arány tovább emelkedett 100%-ig. Napjainkban a továbbtanulás feltételeinek szigorítása ellenére is tovább él a továbbtanulási kedv. Az arány némileg csökkent, mert az anyagi

nehézségek miatt néhány diák előbb megteremti tanulmányai pénzügyi fedezetét. (Ez a szám évente 2-3 diák).

Nagyon sok felsőoktatási intézménnyel tart kapcsolatot az iskola. Bázisintézménye a miskolci, a debreceni, a nyíregyházi, az egri, a budapesti tanárképző intézeteknek. Kutatási együttműködés alakult ki a miskolci, a debreceni és a szegedi egyetemi és akadémiai kutatóhelyekkel. A legkiválóbb, fizika iránt érdeklődő tehetségek, többször is látogatást tettek a svájci CERN kutatóközpontban.

Az együttműködések pedagógiai jellegét erősítik, hogy az ország több Universitasa részt vállal olyan középiskolai versenyek szervezésében, melyek intézményi, vagy személyi szinten kapcsolódnak a gimnáziumhoz. A Dr Árokszállásy Zoltán Biológia- és Környezetvédelmi vetélkedő országos döntőjében a Szegedi, és a Debreceni Universitas, illetve a Bükk Nemzeti Park tudósai vállalnak feladatokat. A Dusza Árpád Országos Informatikai Csapatverseny az ISZE, a Debreceni Universitas, és az ELTE közreműködésével kerül megrendezésre. A Miskolci Egyetem Földtudományi Konferenciáján és a Debreceni Universitas közreműködésével szervezett Less Nándor Országos Földrajzversenyen személyesen veszek részt a versenyek megszervezésében. A Miskolci Egyetem tanárképző programjaiban több kollégámmal együtt magam is részt veszek.

A pályaválasztás támogatása minden köznevelési intézményben kiemelt feladat. A munkaerőpiac változásai a lehetőségek körét folyamatosan bővítik. Az intézmény célrendszerében előtérben áll a továbbtanulás támogatása, ezért minden felsőoktatási intézmény lehetőséget kap a képzéseik bemutatására. A felsőoktatási intézmények nyílt napjait intézményi szinten is propagáljuk. A 2019/20-as tanévben harmadszor kerül megrendezésre a Földes-nap a Miskolci Egyetemen. Ezen a rendezvényen a gimnázium minden, nem érettségiző diákja részt vesz, és a Campus területén ismerkedhet meg a karok képzési rendszerével, az egyetemi élet néhány elemének felvillantása mellett.

Szoros a kapcsolat az Oktatási Hivatallal, a BAZ megyei Pedagógiai Oktatási Központtal és az OFI tankönyvszerkesztő és tantervfejlesztő bizottságaival is.

Kapcsolat az általános iskolákkal, alapfokú művészeti képzést folytató intézményekkel

A közoktatási rendszer hierarchikus elemeinek egymásra épülése az általános iskolák pedagógiai tevékenysége felé fordította az intézményvezetés figyelmét. A korábban meglévő általános iskolai tehetségek fejlesztésére összpontosító kapcsolat bővítésének első lépése volt a komplex természettudományos labor használata a partner általános iskolák számára. Az általános iskolák felkérésére a középiskolai továbbtanulási tájékoztató helyben, a felkérést megfogalmazó iskola telephelyén is biztosítja a gimnázium. A gimnáziumi képzési paletta bemutatására a tanulók, a tanár kollégák és a szülők számára nyílt napokat szervez, a szülőknek szülői értekezleteken is bemutatja a képzések sajátosságait.

A gimnáziumban tanuló diákok egy része egykori általános iskolájában folytatja művészeti vagy sport tevékenységét, ezért ezekkel az iskolákkal különösen bensőséges a kapcsolat.

Az együttműködésnek egy másik aspektusa a művészeti oktatást folytató intézményekkel kialakult együttműködés. A gimnázium épülete telephelyként funkcionál. A

táncoktatásban saját tanítványok és más iskolák diákjai vesznek részt, ami erősíti az intézményi kapcsolatokat is, később bővíthetné a képzési palettát!

Kapcsolat sportegyesületekkel

Miskolc és a megye sportélete rendkívül sokszínű, és eredményes, a folyamatosan bővülő választék infrastrukturális háttere még fejlődik. Az optimális állapotok eléréséig az intézményi telephely számos sportág művelőinek gyakorló-, edző- és versenyhelyszíne. Az iskola tanulói közül sokan igazolt sportolók, az iskolaépületben folytatott edzések nagy könnyebbséget jelentenek a tanulás és a sport által indukált feladatok megoldásában.

Kapcsolat állami szervezetekkel

A köznevelés államosítása a köznevelés intézményeinek új lehetőséget teremtett. Az iskolák állami szervekkel fenntartott viszonya közvetlenebbé és sokszínűbbé vált. A sokszínűség mögött olyan változások állnak, melyek az intézmények önellenőrzését is segítik (pl. KIR-STAT, a lemorzsolódás jelentése), feladatokat mérsékel (pl. a magántanulói állapot felváltása az egyéni tanrend bevezetése, és OH engedélyezése). Vannak olyan feladatok, melyek az iskolákban újdonság, de pedagógiailag indokolt (Külföldi Idegen nyelvi Tanfolyam). Az intézmény tanárai közül többen szakértő-szaktanácsadó mesterpedagógusok, ezért a B-A-Z megyei POK-kal szoros együttműködés alakult ki, ahogy rendkívül szoros az együttműködés az EMMI-vel az AJTP miatt.

Kapcsolat szakmai és pedagógiai szervezetekkel

A Földes Gimnázium pedagógiai teljesítménye az ott tanuló okos diákok és a tanító, felkészült pedagógusok közös munkájának gyümölcse. A jó gyakorlatok megosztását koordinálja a MATEHETSZ, programjaiban az iskola tanulói mellett a pedagógusok is szervező, irányító, mentoráló és tutoráló feladatokat vállalnak.

A szakmai szervezetek munkájában több kolléga is aktív, ilyen az Eötvös Fizikai Társulat, a Földrajzverseny Alapítvány, a MATEGYE, a Honismereti Társulat. Többen OKTV és érettségi bizottsági tagok.

Kapcsolat civil szervezetekkel

A civil szervezetek két kapcsolati szinten jelennek meg. A szervezetek egy része az iskolától kap támogatást. A karitatív gyűjtések szemléletformáló és közösségépítő, szolidaritás érzését erősítő tevékenysége fontos pedagógiai terület. A kapcsolat másik dimenziója, amikor a szervezet segíti az intézményben folyó munkát. A szervezetek között található alapítványok és egyesületek a kiemelkedő képességű diákok eredményeit ismerik el, vagy az eredmények eléréséhez nyújtanak erkölcsi, pénzügyi támogatást.

A nemzetközi kapcsolatok

A Földes Gimnázium nemzetközi kapcsolatai átértékelődtek. Az évtizedes múltú, hagyományos testvériskolai együttműködések a külföldi partnerek oldalán elfáradtak, a rendelkezésre álló erőforrások területén is visszaesés következett be. Az állami támogatással működő programok, mint a Határtalanul Program is, lassan gyökeret ereszt az intézményben, testvériskolai szintű együttműködés érlelődik. Hagyományos testvériskolai kapcsolatot egy lengyelországi intézménnyel tart fenn.

A nemzetközi kapcsolatok terén új formákkal eredményesen kísérletezik az intézmény. Az első új típusú kapcsolat kezdete 2005-re nyúlik vissza. A Földes Ferenc Gimnázium a nemzetközi Model European Parliament (MEP) magyarországi tagintézményeként Finnország képviselőjét vállalta. Ennek a pedagógiai feladatnak köszönhetően került kapcsolatba a budapesti Finn Nagykövetséggel. A kapcsolatnak köszönhetően az iskola tanulói többször tettek látogatást a követségen, az iskolát is többször látogatták meg a követség munkatársai. Az együttműködésnek köszönhetően az iskola sok magyar nyelvű finn irodalmi alkotással gyarapodott, finnországi tájakat bemutató természetfotó kiállítást rendezett. A követség támogatja az iskola MEP programban való részvételét.

A MEP mintájára többféle nemzetközi kezdeményezés indult el. Ilyen az Európai Fiatalok Fóruma, melynek Svájc ad otthont. Az iskola tanulóiból szervezett csoport két kísérő tanárral együtt egy ötnapos, intenzív, projektkeretek között működő programot bonyolít, más európai uniós tagállamok tanulócsoportjaival közösen.

A nemzetközi kapcsolatok alakításának sajátos színtere az Euroschola program. A strassbourgi parlamentben található uniós tagországokat képviselő delegált tanulók 3 napon át szimulációs játékban ismerkednek az európai értékrenddel és a demokrácia alapszabályaival.

Az intézményi folyamatok eredményei

A pedagógiai tevékenység összetett, gyakori a folyamatok párhuzamossága és összekapcsolódása, melyek együtt tartós és erős hálózatot alkotnak. A két hatalmas terület áttekintése szétfeszíti a kereteket, csak egy-egy jellemző elem felvillantására van lehetőség.

Az intézmény pedagógiai szerepvállalása

Részvétel a köznevelésben

A Földes Ferenc Gimnázium alaptevékenysége a köznevelés. Az alapfeladatai maradéktalan végrehajtása mellett a tehetséggondozás és a társadalmi felzárkóztatás nemes, de nehéz feladatait is magára vállalta. Az utóbbi két tevékenység társadalmi hasznossága önmagában is értelmezhető, az intézmény e mellett arra is törekszik, hogy a területen szerzett tapasztalatait és jó gyakorlatait megossza a köznevelésben érintettekkel. Az intézmény munkatársai számos fórumon osztották meg tudásukat. A fórumok közül kiemelésre érdemes a korábban említett olimpiai válogatóversenyek kísérő programjaként szervezett előadások, szakmai ankétok, a speciális matematika tagozatos tanárok továbbképzése, a Fizikatanári Ankéton az iskola fizika tanárai állandó résztvevők és előadók. Több digitális oktatási témájú konferencián került bemutatásra a Digitális Középiskola. Legutóbb a csehországi Ostravában mutathattam be az AJTP intézményi megvalósításának általános jellemzőit.

A gimnázium pedagógiai tevékenysége nem csak azoknak a programoknak a keretei között lép ki az épületből, melynek otthont ad. Pedagógusai és tanítványai is több városi tehetséggondozó szakkörben erősítik az iskola jó hírét, a tehetségek tudását és a résztvevők városhoz kötődését.

Tanulmányi és sportrendezvények szervezése

Az iskola profiljából következik, hogy diákjai a tanulmányi versenyek állandó szereplői. Minden olyan tantárgyi versenyen indulnak tanulók, amit az iskolában tanulnak. A versenyeken helyt állók általában a döntőig menetelnek. Szerencsére folyamatosan nő a tematikus, az interdiszciplináris, és a csapatversenyek száma, ami a tanulók körében is nagyon népszerű. A versenyszervezés nehézségeinek ismeretében az intézmény többször adott otthont különböző szintű fordulóknak.

A sport része az egészséges életnek. Fontos nevelési cél, hogy a tanulók megismerjék, és szívesen tevékenykedjenek, a sport különböző területein. A mindennapos testnevelés is jó lehetőség, hogy a sport a mindennapok rutinjává az életvitel részévé váljon, de a vetélkedés öröme megerősíti a sport szeretetét. Az iskola falai között teremlabdarúgó torna, iskolai kosárlabda bajnokság, röplabda bajnokság van, amiben az osztályok csapatai indulnak. A naptári év végéhez közeledve városi szintű kosárlabda és futball kupák helyszíne a tornacsarnok, ahol meghívásos alapú 5-8 csapatos tornák szervezése történik.

Egy iskola szellemi és kulturális központ, éppen ezért közösség-szervező ereje hatalmas. Az iskola évszázados múltban gyökerező hagyományainak köszönheti, hogy azok ápolásából sokan kiveszik a részüket. A Földes Ferenc Gimnázium tanárai és diákjai a szülők együttműködésével a város lakóit is képesek megszólítani, a város közösségi erejét fokozni.

Részvétel a város életében

A Földes Gimnázium a hagyományai ápolása mellett nagy gondot fordít a városi és a nemzeti hagyományok ápolására. Minden évben kétszer, március 15-én és október 6-án is megkoszorúzzuk a Batthyány emléktáblát, az első magyar miniszterelnök felelősségére és pesti vértanúságára emlékezve. A tanulók együtt emlékeznek más iskolák tanulóival a város lakóival és vezetőivel is ezeken az alkalmakon.

Minden évben méltó módon emlékezünk meg az Aradon vértanúságot elszenvedő tábornokokról. Legmagasztosabb nemzeti emléknapjaink közé tartozó október 23-i iskolai megemlékezés része az 1956-os forradalom idején elhunyt diáktársaink emlékének megidézése, és a vitézi rend tagjaival és az öregdiák egyesületek képviselőivel emléktábláik megkoszorúzása. Az október 23-i városi rendezvényeken is aktív részvétel jellemzi az iskolát.

A kommunizmus áldozatainak emléknapján a fiatalok megidézik az ötvenes évek borzalmait. A múlt értelmezésében a történelem tanárok mellett a téma ismert kutatói és a túlélők emlékei is segítenek. A holokauszt emléknapon minden bejövő évfolyamon tanuló diákunkkal meglátogatjuk a miskolci zsinagógát. Az autentikus környezetben a téma elismert kutatójának irányításával ismerkedhetnek meg a tanulók a zsidó kultúrával, a háborús szörnyűségekkel és nem utolsósorban a zsinagógával, mint Miskolc egyik jelentőségteljes középületével.

Elképzelhetetlen, hogy a Földes diákjai nélkül kerüljön megrendezésre a Mikulás futás, és az autómentes nap.

Földes-est

A város és az iskola életében is egyedülálló rendezvény a hagyományos Földes est. A Miskolci Nemzeti Színházban megrendezésre kerülő esemény a Földes Kulturális Nap legkiválóbbnak ítélt művészeti produkcióinak szerkesztett előadása. Az iskola diákjai minden év tavaszán 3 órán át tartó műsorban mutatkoznak meg, és varázsolják el a színház közönségét tánccal, zenével, parádés diákszínpadi programokkal. A rendezvény mindenki számára nyitott, és nagyon sok illusztris vendég, városvezetők, egyetemi vezetők, tudósok, művészek fogadják el az invitálást.

Rendezvények

Az iskola a város szellemi életének is szervezője. A Szalamander egyik állomásaként ezeket vonz a falán elhelyezett bronztábla, ami hirdeti az egyetem és az iskola kapcsolatát. Az évente ismétlődő esemény mellett a Szülők Akadémiája programsorozat vonzza magához a felelősen gondolkodó felnőtteket. A program előadói minden esetben olyan szakemberek, akik akár egyetlen óra alatt képesek szemléletformáló előadásaikkal hallgatóságukat jobbra, elfogadóbbá tenni.

A Földes Ferenc Gimnázium tanulójának tanulmányi és sport eredményei

Egy iskola megítélésében döntő szerepe van annak, hogy maguk az iskolahasználók mit gondolnak róla. A közvélemény azt az iskolát ismeri, amit a híradásokban hall. Az iskola 2012 előtt is nagyszerű eredményeket könyvelhetett el. Tagozatos és emelt szinten tanuló diákjai a nagy nemzetközi megmérettetéseken szinte minden évben képviselték hazánkat, a legtöbb alkalommal dobogós helyezést értek el, nem egyszer a magyar csapat legjobbjai voltak. 2012 után ez a tendencia folytatódott, és a 2010-es években Magyarország egyetlen középiskolája a Földes Ferenc Gimnázium volt, amelyiknek a diákjai egy tanévben egyszerre négy tantárgyi diákolimpián, álltak a dobogóra (fizika, matematika, kémia, informatika, háromszor a legmagasabb fokára).

A nemzetközi sikerek növekvő száma sem volt képes kompenzálni azokat az eredményeket, amikben más iskolákkal összehasonlítható, és teljesítménye a várakozásoktól elmaradt. Hiába a sok nemzetközi és országos tanulmányi versenyen elért siker, az országos, kontinentális és világszintű sportversenyeken kiemelkedő eredmény, a tanulmányi eredményekben megmutatkozó teljesítmény kifogásra adhat okot.

Az iskola tanulmányi átlaga az elmúlt öt évben kisebb mértékben, de folyamatosan javult. A javulás az érettségi átlagokban és az emelt szintű vizsgák számában is kimutatható. Kissé alacsonyabb szintű eredményeket értek el hátránykompenzációban döntő szerepet játszó oktatási formák, az AJTP tanulójának eredményei és a felnőttoktatásban a Digitális Középiskola tanulójának eredményei.

A nappali képzés eredményessége nem megkérdőjelezhető, ezért erre a két képzési formára fókuszálva érdemes vizsgálni a pedagógiai munkát.

Az AJTP tanulói 3 régióban, a Cserehát területén, a szabolcsi tanyavilágban és a Drávamelléken élnek a legrosszabb körülmények között. Szociális hátrányaik többgenerációs múltból táplálkoznak, a felsorolt régiók közös tulajdonsága, hogy aprófalvas vidék. A programban tanulók korábbi iskolai eredményessége is elmarad más AJTP iskolákban tanuló, programban menedzselt diákokhoz képest. A szociokulturális háttérük számos

pedagógiai feladatot ad, amit motivációs foglalkozásokkal, tanulás-módszertani órákkal, önismereti tréningekkel, tantárgyi felzárkóztató órákkal oldunk meg. Ezeknek a hatásai mérhető fejlődést generálnak, de tanulmányi eredményeik javulására a rendelkezésre álló erőforrások nem bizonyulnak elegendőnek. Gyengébb tanulmányi és érettségi eredményeik nem képezik akadályát a felsőoktatásba kerülésnek, többen a mesterképzést is vállalni tudják.

Az AJTP-ben elért eredmények pozitív társadalmi hatása a program ideje alatt is megjelennek, igazi hozadéka az egyetemi képzés zárása után szembeszökőek.

Szakmai berkekben közismert tény, hogy a pedagógia külön szakterülete a felnőttoktatás. Az iskola pedagógusai arra vállalkoztak, hogy a tanulni vágyó felnőttek számára megteremtik azokat a kereteket, ami biztosítja számukra az érettségi vizsgára történő felkészülést. A Digitális Középiskolában a hagyományos felnőttoktatási formákhoz képest eredményesebb az oktatás, több területen is. Megjelent az igény a továbbtanulásra, emeltszintű érettségi vizsgákat tesznek, nyelvvizsga megszerzésért küzdenek. A felsorolt példák a hagyományos felnőttoktatásban rendszer idegenek, és a Digitális Középiskolában is a jéghegy csúcsát jelentik. A vizsgázók többsége érettségi vizsgát szerez, alacsony a javítóvizsgára kötelezettek az aránya. Teljesítményüket nem lehet a nappali képzés színvonalán mérni. Az Oktatási Hivatal által közölt érettségi vizsgaeredményeknél az iskola teljesítményét a nappali és felnőttoktatásban mért eredmények átlagával jellemzi, ez az átlag természetesen rosszabb, mint amit a nappali képzésben tanuló diákok produkálnak.

Pedagógusok szerepvállalása a pedagógiai innovációban

A magyar közoktatás múltja, hagyományai, két területen szorosán összeforrnak a Földes Ferenc Gimnáziumban folyó pedagógiai tevékenységgel. A polgári pedagógia 1868-as törvényi szabályozása óta az esélyteremtés és a társadalmi felzárkózás intézményrendszereként tekintett az iskolahálózatra. A Klebelsberg Kunó és Hóman Bálint nevével jelzett oktatáspolitikai nemcsak kiterjesztette ezt a felzárkóztató programot az infrastrukturális fejlesztésekkel, hanem ki is egészítette a tehetséggondozással. A magyar oktatási rendszer ezt a két nemes feladatot nem rendelte egy intézménybe. A szakemberek a tömegoktatást és az elitképzést is homogénnek tekintették.

A modern pedagógia az együtt tanítás előnyeit, az integrációt hangsúlyozza. A Földes Ferenc Gimnázium elmúlt két évtizede a felzárkóztatást célzó tömegoktatás és a keveseknek szóló elitoktatás együttes feltételrendszerének kialakításán dolgozott. A teljesen új megközelítés a pedagógusoktól is szemléletváltást és sok-sok fejlesztést igényel. Az iskola pedagógusai készítettek el az induló hatosztályos képzés programját, kidolgozták az emelt szintű képzések anyagait, az AJTP bejövő évfolyamának gazdagító tanterveit és a Digitális Középiskola tantárgyi moduljait.

Az intézményesített fejlesztések közé tartozik a komplex természettudományos labor pályázat részeként összeállított természettudományos kísérleteket bemutató gyűjtemények és a kísérleti eredmények értelmezésében és feldolgozásában segítséget adó munkafüzetek tantárgyankénti összeállítása, a kísérleteket bemutató filmek elkészítése.

A tehetséggondozás hozadéka az Árokszállás Zoltán Biológia- és Környezetvédelmi Vetélkedő versenysorainak gyűjteményes kiadása. A társadalmi fejlődést támogató TÁMOP és EFOP pályázatok eredményeként több olyan dokumentum is készült, ami a

kamaszok világának jobb megértését, a gyermek, szülő, pedagógus kapcsolat fejlesztését célozta. Fontos fejlesztési feladat, hogy a versenyek szervezési és rendezési feladatai a tanulók fejlődését is szolgálja.

Pedagógusok elismerése

A korábban bemutatott összetett pedagógiai tevékenység legnagyobb elismerése köszönetben, hálás mosolyokban és hivatalos elismerésekben mérhető. Alkalmas pillanatban kerültem az iskola élére 2012-ben, mert a kollégák hatalmas pedagógiai eredményeket értek el pályájuk során. Két év alatt 8 felterjesztett kolléga kapta meg a BONIS BONA díjat, 5 fő az első, 3 fő a második évben., Erikson díjjal jutalmazták felterjesztésem után a kollégákat. Az idő előre haladásával a tantestület további tagjai is olyan eredményeket érnek el munkájuk során, ami mindenképpen elismerést érdemel.

PÁLYÁZAT
A
FÖLDES FERENC GIMNÁZIUM
INTÉZMÉNYVEZETŐ
(MAGASABB VEZETŐ)
BEOSZTÁSÁNAK
ELLÁTÁSÁRA

2020. MÁRCIUS

Készítette: Fazekas Róbert

Pályázat

az Emberi Erőforrások Minisztere

által, a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi
XXXIII. törvény 20/A. § alapján meghirdetett

Földes Ferenc Gimnázium

Intézményvezető (magasabb vezető)

beosztás ellátására

Tartalom

A pályázat részei	oldal
I. Az intézményvezetésre vonatkozó program szakmai helyzetelemzése	5
II. Az intézmény vezetésére vonatkozó program fejlesztési elképzelései (Az intézményfejlesztés irányai)	37
III. Mellékletek	57
IV. Az álláshely betöltéséhez szükséges végzettség, szakképzettség meglétét igazoló okmányok másolata	93
V. Pedagógus-szakvizsga keretében szerzett intézményvezetői szakképzettség meglétét igazoló oklevél másolata	94
VI. A pályázó legalább négy év pedagógus munkakörben szerzett szakmai gyakorlatát igazoló, munkáltató által kiállított dokumentum. Munkáltatói igazolás munkakör feltüntetésével	95
VII. 90 napnál nem régebbi hatósági bizonyítványa büntetlen előélet és annak igazolására, hogy a közalkalmazott nem áll a tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt	96
VIII. A pályázó szakmai önéletrajza	97
IX. A pályázó nyilatkozata arról, hogy hozzájárul a teljes pályázati anyagának sokszorosításához, továbbításához,(harmadik személlyel közléséhez)	112
X. A pályázó nyilatkozata arról, hogy hozzájárul személyes adatainak a pályázattal kapcsolatos kezeléséhez, továbbításához	113

II. Az intézmény vezetésére vonatkozó program fejlesztési elképzelései (Az intézményfejlesztés irányai)

Az intézményvezetői pályázat egyik fontos eleme azoknak az elképzeléseknek a bemutatása, ami a vezetői ciklus ideje alatt megvalósításra vár. Pályázatomban korábban olvasható részében arra törekedtem, hogy a részlet gazdag, de korántsem teljes pillanatkép rögzítésével értelmezhetővé tegyem a fennálló állapotokat, és a tendenciózus folyamatokat. A nyilvánvaló változtatásokra azonnal felhívtam a figyelmet, melyek a fejlesztési elképzeléseim részét képezik. Az alább következő sorokban azokat a fejlesztési elképzeléseket és azok megvalósításának lehetőségeit szeretném bemutatni, melyek a stratégiai tervezés során egymásra épülnek, és leginkább szolgálják az iskolahasználókat.

A Földes Ferenc Gimnáziummal kapcsolatban olykor óvatos, olykor kritikus megfogalmazásban jelenik meg a közbeszédben az iskola társadalmi megítélése. A lehangosabb a különböző intézményi rangsorokban elért eredménye. Az intézményvezetői pályázatomban erre a témára is kitérek.

Az intézmény dicső múltját a mai viszonyokkal összevetők körében népszerű hivatkozási alap a rangsorokban elfoglalt helye. A felsőoktatási felvételi rendszer átalakítása és a kétszintű érettségi rendszer bevezetése óta a hagyományos rangsorolás megszűnt. A hagyományos eredményességi listán elfoglalt helye az ország gimnáziumai között olykor az első ötben, általában az első tízben volt. A mérési paraméterek alapvetően a felsőoktatási felvételi arányszámok és az országos, illetve nemzetközi versenyeken elért eredmények voltak. A felvételi arányszámok 2005 óta nem ideális mérési paraméterek, jó pontszerzési taktikával, és közepes érettségi eredménnyel a felsőoktatási továbbtanulás biztosítható. A versenyeredmények kikerültek az intézmények összehasonlító elemei közül, mert a csúcsteljesítményt nyújtó iskolák száma a 10%-ot sem éri el az összes középiskola arányában. Az érettségi vizsgák paraméterei sem tudnak objektív képet adni egy intézmény pedagógiai munkájáról. Jelenleg az emelt- és középszintű érettségi aránya és eredményessége a mutató, ugyanakkor az érettségizők továbbtanulási elképzelései alapjaiban határozzák meg az emelt szintű érettségik számát és tantárgyát. Nagy a különbség az orvosi felsőoktatás irányát választók kötelező két emelt szintű érettségije és az idegen nyelvet választók emelt szintű érettségi vizsgájának terhe között. (A példában szereplő összehasonlítás vélemény alapú, mindkét területen jártas kollégáktól kapott információ.)

A nyelvvizsgák száma, aránya is olyan mutató, ami objektívnek látszik, de az iskola szervezeti kultúrájától és képzési rendszerétől is erősen függ. Az első gond az, hogy 2005 óta a középfokú és felsőfokú nyelvvizsga nem váltja ki az érettségi vizsgát. Az emelt szintű idegen nyelvi érettségi 60%-os teljesítménytől középfokú nyelvvizsgát ér, de nincs nemzetközi akkreditációja, ingyenessége ellenére is kevésbé népszerű nyelvvizsga típus.

A nyelvvizsga külső vizsga, az intézménynek nem áll módjában adminisztratív módon előírni a tanulói számára a nyelvvizsga kötelezettséget.

Hasonló torzító körülmény, hogy az érettségi vizsga mérési paraméterek alapján egységes, és a döntő többséget jelentő nappali tagozatos képzéshez igazodó. Az egységes vizsgarendszer a más munkarendben tanuló hallgatókra többletterhet rak. A levelező rendszerben az óraszám a negyede, az esti tagozaton fele a nappali órakeretnek. Ezekben a képzésekben többnyire nem iskolaköteles, alapvetően iskolai kudarcok miatt csak felnőttként érettségit szerzők tanulókkal találkozunk. Amennyiben egy intézményben a nappali tagozatos képzés mellett más érettségit adó képzési formák is működnek, azok

eredményessége lényegesen alacsonyabb, a tanulókat a továbbtanulási pontszerzési lehetőség helyett a jobb munkahely, vagy a meglévő munkahely megőrzése motiválja, ezért nem a vizsga eredményessége, hanem a vizsga sikeressége a döntő. Az egységes érettségi rendszer eredményeinek alapján vizsgált intézményi eredményesség azokat az iskolákat sújtja, amelyek a társadalmi hátránykompenzációs feladatokat is magukra vállalják. A Földes Gimnázium 2019-es érettségi vizsgaeredményeinek átlaga több mint 0,4-del, és 8%-kal lenne magasabb a felnőttoktatásban érettségizettek eredményei nélkül.

A rangsorokat összeállítók nem vizsgálják a hozzáadott értéket, ami két területen is jelentkezik. Az időben korábbi és minden diákot érintő országos kompetenciamérés eredményei, ahol az átlagpontszámok jelennek meg a hozzáadott érték nem. A mi régióinkban az OKM adataiból egyértelműen kiolvasható, hogy a megmért tanulók kompetencia eredményei országosan a legrosszabbak, közülük kerülnek ki a legjobbak, akik országos összehasonlításban nem feltétlenül tartoznak a legjobbak csoportjába. A differenciált fejlesztésnek köszönhetően a hátránykompenzáció és a tehetséggondozás területén is a hozzáadott érték a legjobbak szintjére emeli az iskolát.

A társadalmi megítélés általánosságban támogatja a korai iskolaváltást, reménykedve a magasabb színvonalú, hatékonyabb képzésben. Ennek a társadalmi elvárásnak legkorábban a nyolcosztályos gimnáziumi képzés felel meg. A tehetségüket korábban megmutató tanulók akkor is szívesen választják ezt a képzési formát, ha az intézmény profilja nem esik egybe érdeklődésükkel vagy tehetségterületükkel. A rangsorok élén, többségben a budapesti gyakorló és nyolcévfolyamos iskolák, és a teljes köznevelési ciklust átölelő iskolák (általános iskola és gimnázium, 12 évfolyamos köznevelési intézmény) állnak. A Földes helyzetét ebből a szempontból nehezíti, hogy a beiskolázható tanulók száma folyamatosan csökken, (Budapesten és Pest megyében nő) továbbá az a tény, hogy Miskolcon három olyan intézmény van, ahol nyolcvévfolyamos képzést működtetnek. Ezekből az iskolákból a tehetséges tanulók egy részét a Földes Gimnázium korai tehetséggondozó programjaiban képzik, már felvételi jelentkezésük előtt is, és azután is folytatódik, hogy kisgimnazisták lettek.

A legtöbb rangsor megjelenésekor országos tiltakozási hullám söpör végig annak szakmai kritikáját megfogalmazva. A szakmai kritika megjelenését azért lényeges hangsúlyozni, mert a mérési paraméterek egyes intézményeket a valóságnál rosszabb állapotban mutatnak be, a rangsor elején állók téves bemutatása miatt túlzó elvárások megfogalmazására adnak okot az iskolahasználók részéről.

Az intézményvezetés előtt több út áll, hogy reagáljon a közvélemény minőséget firtató kérdéseire. Az egyik, hogy sem a rangsorokkal, sem a következményekkel nem törődik, hanem folytatja a vezetői és a pedagógiai program megvalósítását. Másik útja, ha megalapozott szakmai kritikájával korrigálja az információkat, és hiteles információkkal látja el a közvéleményt. Ennek az erőforrások hiánya miatt kevés a súlya. A harmadik útja, hogy alkalmazkodik a szakmailag megkérdőjelezhető rangsorolásokhoz, és azokra a paraméterekre helyezi a hangsúlyt a pedagógiai folyamatokban, amivel az intézkedésektől remélt elmozdulás bekövetkezik.

Az első út figyelmen kívül hagyja a rangsorok hosszabb távú negatív hatásait, az intézmény és a vezetése is elszakad attól a valóságtól, ami az iskolahasználók, és az iskolaválasztók

közösségét is negatívan érinti. Ez az út meggyőződésem szerint helytelen, az érdeksérelem elfogadása az érdekvédelem teljes hiányában mutatkozik meg.

A harmadik út első hallásra egyszerű megoldást jelent, le kell választani azokat a tevékenységeket, ami az iskola negatív megítélését okozza, és erősíteni a mérésekbe kerülő működési paramétereket. Ennek első lépése egyfajta csonkolás, országos programból való kilépést, tagozat megszüntetést és számtalan tanuló eltanácsolását, sőt felvételének elutasítását is jelentené. A következő lépése az intézményben maradt tanulók fejlesztésének átstrukturálása és az ehhez kapcsolódó változások átvezetése. A lényegesen kisebb tanulói létszám lehetővé tenné a tehetség gondozásban a gyorsítást, ami azzal járna együtt, hogy újabb csoportja lenne a tanulóknak leszakadó, ami az előbbi elvet követve azt jelentené, hogy az ő felzárkóztatásukra, vagy eltanácsolására kerülne sor. A harmadik út biztosan átmeneti minőségi javulást idézne elő. A szigorú diszciplináris alapú szelekció viszont olyan diákok elől zárna el a tanulás intézményi útját, akik tehetsége még nem alakult ki, sokoldalúak, vagy kortársaikhoz képest később érők, de később gyorsabban fejlődők. (A város más gimnáziumában volt próbálkozás a középiskolai felvételinél az átlagost meghaladó, úgynevezett emelt szintű középiskolai felvételi rendszerre történő átállásra. A jelentkezők száma és teljesítménye miatt az iskola csak pótfelvétellel tudott megfelelő számú tanulót beiskolázni. A kétszintű felvételi rendszert ki is vezették)

További azonnali és hosszabb távon bekövetkező változásokkal is számolni kellene ebben az esetben. Rövid távon a tanulói létszámmal párhuzamosan azonnal lényegesen csökkenne az intézményben tartott tanórák és egyéb foglalkozások száma, ami pedagógusi egzisztenciális kérdéseket vet fel. A fenntartó részéről a pedagógus létszám intézményi csökkenése a mennyiségi kérdéseket hatókörében megválaszolná, de a minőségi problémák egy része megmaradna, hiszen a pedagógushiány az általános iskolákban nagyobb, az alacsonyabb korú tanulók nevelése más pedagógiai kultúrát igényel, mint a gimnáziumi. A tanulói létszámcsökkenés ugyancsak gazdálkodási problémákat idézne elő, hiszen az egy tanulóra jutó fajlagos költségek emelkednének.

A probléma kezelésében a lehetséges választások közül a második út képes az intézmény hosszú távú céljait támogatni, azért is haladt ezen az úton. Az irány megtartása mellett nagyobb dinamizmusra van szükség. Az intézménynek átgondolt, szervezett programot kell indítania a tehetségkutatásában, a hátrányos helyzetben élők körében is, az új diákok felzárkóztatásában és fejlesztésében. A pedagógusokat továbbképzésekkel és speciális szakemberek bevonásával kell érzékenyíteni, érdekeltté és motiválttá tenni. Ehhez hatékonyabb munkaszervezésre és a szakemberek mélyebb bevonására is szükség van. Az iskolapszichológus és a szociális munkás, de még a hitoktatók is, segítségére lehetnek a tanári karnak olyan feladatok megoldásában, ami meghaladja kompetenciájukat vagy a munkakörükből adódó elvárásokat.

A második út mellett szóló érv az utóbbi években tapasztalható oktatáspolitikai koncepció is, ami a közoktatásban kiemelten fókuszál két nagy területre, a szakképzésre és az egyházi fenntartású köznevelési intézményekre. A Földes Ferenc Gimnázium egyik kiemelten támogatott területnek sem részese, a jelentős állami és európai támogatásokra így is sikeresen pályázott. A szakképzés megújításának részét képezi a pedagógusok bérkorrekciója, ami az általános képzésben érintett pedagógusokra nem vonatkozik. A szakképzésben oktatott tanulóknak havi rendszerességgel biztosít ösztöndíjat. Könnyen

belátható, hogy régióinkban ezek hatásai a várt eredmény felé indítják a munkaerő és a tanulók áramlását.

Városunkban fontos, mérföldkőnek számító beruházások folytak a közoktatás területén. A fejlesztések eredményeként megújult, korszerű, a legkorszerűbb pedagógiai igényeket is kielégítő, a közoktatás színvonalát és helyzetét javító infrastrukturális átalakulás ment végbe, különösen az egyházi fenntartású intézményekben. A megszépült külső és belső, a korszerű és különleges igényeket is kielégítő eszközök és pedagógiai terek, (tornacsarnokok, kollégium és tanuszoda) nagy vonzerővel bírnak az iskolaválasztók körében, amivel nehéz a felújításra szoruló épülettel bíró iskolának versenyeznie.

A Földes Ferenc Gimnázium fennmaradásának és a közoktatásban vállalt szerep megőrzésének az a járható útja, ha szellemiségével, pedagógiai tevékenységével és hatékonyságával a legszélesebb körben képes hatni az egyre csökkenő létszámú iskolaválasztókra, és iskolahasználókra az oktatási környezetben levő növekvő számú és megszépült versenytársak között. Pozíciója érdekében növeli az emelt szintű képzési irányok kínálatát, és a felvehető körét szélesíti. Ki nem aknázott lehetőség a hatév folyamatos képzésben egy komplex humántagozatos képzés indítása, melynek optimálisak a feltételei, kiegyensúlyozottabbá tenné a diszciplináris szintű tehetséggondozást.

Az iskoláról alkotott kép alakításában magának az intézménynek is közreműködnie kell. Az elmúlt évtizedek elképesztő mennyiségű értékteremtése, értékőrzése az intézményi információs felületeken nagyon visszafogottan mutatkoznak meg, miközben nap, mint nap megtapasztaljuk, hogy az intézményi folyamatok hírértékűek. Az iskolavezetés arra törekedett, hogy a regionális sajtóorgánumban tájékoztassa mindennapjairól a közvéleményt. Ezen a területen is tovább kell lépni, az iskolai honlap fejlesztése és felhasználóbaráttá tétele is fontos, ám a digitalizálás útján tovább kell lépni, és a közösségi oldalakon, biztonságos, etikus hozzáférést biztosítani.

Infrastruktúra

Az infrastruktúra két nagyobb egysége az ingatlan és az eszközök, berendezések köre.

Az ingatlan számtalan értéket hordoz anyagi értékén túl. Építészeti szempontból ki kell emelni, hogy megépítésekor is oktatási céllal készült. Az építés óta eltelt évek alatt nem csak szépsége, biztonságossága romlott, de a pedagógiai folyamatok is átalakultak.

Az épület restaurálása egyre sürgetőbb feladat. Nagyon megnyugtató, hogy a meglévő állapotok kockázatát a fenntartó is ismeri, a változásokat figyelemmel kíséri, és azt tapasztalom, hogy lehetőségeihez mérten a romlási folyamat lassításán dolgozik. Ez nagyon örvendetes, mert ezzel időt nyer az intézmény és folytathatja munkáját. Az azonban tagadhatatlan, hogy a fenntartó legjobb szándéka mellett is a teljes körű felújítás sokáig nem odázható. Az épület megújításáért tett intézkedések költségei is jelentősek, ezért minden csatornát fel kell használni annak érdekében, hogy az eddigi befektetések ne eliminálódjanak. Az épület tulajdonosa a város, használója az állam, talán ebből a kettősségből konzorciális kapcsolatban uniós források ráfordításával az épület teljes felújítása is megvalósulhat. Erre azért is szükség van, mert az épület megtestesíti az intézményt, leromlott állagú épület nem erősíti a tudás értékét, rontja a versenyképességet.

Az iskolát támogatók köre igen széles, kötődésük is erős. De a magánszemélyek együttes ereje is kevés, hogy egy ekkora beruházás magántőkéből megvalósulhasson. Szükség van a fenntartó aktív tevékenységére, és az állami támogatásra. A felújítási tervek készen állnak. Az intézményvezetőnek ebben a támogató környezetben legfőbb feladata, hogy az épület használóit tájékoztassa az épület állapotából kialakult kockázatokra, megtegye a rendelkezésére álló keretek között a megfelelő óvintézkedéseket. Ilyen körülmények között fontos nevelési cél, a tanulók értékmegőrző szemléletének fejlesztése. Fontos intézményvezetői feladatnak látom, hogy a fenntartó naprakész ismeretekkel rendelkezzen az épületben keletkező károkról.

Az ingatlanhoz tartozó udvar az új épület építése előtt sportudvar volt. Az építkezés befejezése után az udvar területe harmadára csökkent, a szabad terület egy része a közlekedést másik a parkolást teszi lehetővé. Negatív következménye, hogy a diákjainknak a szabadban kevesebb hely maradt az aktív mozgásra. A helyzet pótlására nem, de kisebb korrekciójára alkalmas, hogy a pedagógusok Országjáró Diákkört, nyári kerékpár és csónaktúrákat szerveznek. Ezeknek az együttléteknek közösségformáló erején túl az is előnye, hogy a diákok jobban megismerik hazánkat, a természeti szépségeket, és felmérhetik saját erőnlétüket és teherbíró-képességüket.

Az iskolaépület mellett kialakított parkolókat a város üzemelteti, közterületen ingyenes parkolásra sem az intézményben dolgozóknak, sem a nagyszámú és gyakran megforduló autóval érkezőknek sincs lehetősége. Praktikus lenne parkolást segítő sávokat felfesteni, a helykihasználás optimalizálása érdekében. Az így felszabaduló terület sporttevékenység használatára biztonságosabb lenne.

Az iskolaépület belvárosi fekvéséből is következik, hogy területén pihenésre alkalmas zöldterület nincs. Az aszfaltozott vagy díszkővel fedett terület egy elkülönített részén, dézsás növényekkel, kiülőkkel és egyéb térbútorokkal kialakítható lenne egy szabadtéri pihenő.

A tanulók körében régóta terv egy kerékpár tároló kialakítása. A parkolás racionalizálásával felszabaduló udvar egy részét ezzel a funkcióval is elláthatnánk.

Az infrastruktúra másik egysége az eszköz és berendezések köre. Ebben a kategóriában, az egyik csoportban az épület komfortosságát biztosító anyagok találhatóak, a másikban a tanulási folyamatot segítő anyagok.

Az elhasználdott iskolabútorok cseréje, pótlása és javítása is időszerű, az igény felmérés megtörtént, keressük a költségkímélő megoldást. Ennek példája lehetne a tanári állapotának javítása. A régi épülettömbben található tanári szobák berendezése alkalmas a múltidézésre. Bár a tanárok számára fenntartott asztalok masszívak, tárolókapacitásuk is jelentős, és a kollégák körében népszerűségnek örvendenek, esztétikailag és üzembiztonsági szempontból is kifogásolhatók. (Szálkásodás, ajtó és fiók leszakadása, az írólap fokozódó egyenetlenségei figyelhetők meg a bútorok jelentős részén). Korszerű anyagokkal és kevés munka- és idő ráfordítással az asztalok ismét biztonságosak, jól használhatók és esztétikusak lehetnek, további évtizedekig szolgálva használóikat.

A folyosók és lépcsőházak festése az elmúlt 10 évben etaponként megtörtént. A használt anyagok és a segédanyagok az általános terhelést sem bírják, több helyen mállik a festék és sajnos az alatta található vakolat is.

Praktikus lenne a hirdetőfelület növelése, ami csekély befektetéssel a falaknak is komoly védelmet jelentene.

A komfortérzetet jelentősen javítaná az épület általános felújítása mellett az évek óta romló állapotú folyosói díszburkolat javítása, a fűtőtestek felújítása, javítása és festése, a nyílászárók hibáinak kijavítása. A termék, előadók és tanárik világítás korszerűsítése megtörtént, de a külső, erősen zavaró erejű napsugárzás elleni védelme és vetítésre alkalmas elsötétítése még várat magára. A digitális eszközök használathoz elengedhetetlen a termék szeparált elsötétítése, a hangzóanyagok alkalmazásához pedig a külső zajterhelés csökkentése. A tantermek állapotának javításához az is hozzájárulna, ha a táblák feketeszínű festését felfrissíthetnék.

Egyre több tanteremben okoz problémát a több évtizedes parketta burkolat. A meglazult darabok egyenetlenné teszik a felületet, ami balesetveszélyes, felhólyagosodása miatt a terhelés hatására recseg. A legtöbb teremben a hibás részek javíthatók, rögzítésük, csiszolásuk és lakkozásuk évekre megoldást jelentene a problémára.

Nagyon fontos lenne az informatika termék korszerűsítése. A géptermekek egymásba nyílnak, a belső terembe egyetlen ajtón keresztül lehet be- és kijutni. Az ajtó nem hangszigetelt, a gépek zaja a pedagógusoktól és a tanulóktól is emelt hangerőt igényel. Az ajtó ezt a zajt nem szűri, ami a tantermekben folyó munkára koncentrációban problémát okozhat, zajszigetelése fontos.

A géptermegekben elhelyezett számítástechnikai eszközök a felvett energia egy részét hő formájában kisugározzák. Az északi épületrészben található termekben a gépek hő leadása 3-5 fokkal is képes megemelni a terem hőmérsékletét. Szellőztetéssel a hőség enyhül, de a zaj és a porszennyezés rendkívül káros.

A gépek hő terhelésének csökkentése lassítja amortizációjukat, a tantermekek magas hőmérséklete a tanév eleji és végi hónapokban megterhelő az itt tanulóknak és tanítóknak, különösen nagy gond a nyári vizsgaidőszakban. Fontos lenne a technika és az alkalmazóiak érdekében a hűtés kialakítása.

Az informatika termeknél leírtakhoz hasonló hangszigetelési probléma jelentkezik az ének-zene szaktanteremben. Az utcazaj, a terem akusztikája a zeneművek hallgatásánál zavaró, csak emelt hangerővel kompenzálható. A hangszerek természetes hangereje is erős. A szomszédos termekbe áthallatszó énekórai hangeffektusok a tanulást és a tanítást is zavarják.

Utolsóként említeném meg, hogy az alkalmazottak komfortérzetének javítása a tevékenységük hatékonyságát növeli. A tanári szoba bútorzatának cseréje és a biztonságot fokozó kárpitok beszerzése is időszerű lenne. Az igazgatói szoba bútorzata is több mint 30 éves, a bútorkárpitok elhasználódtak, a szőnyegek elkoptak kirojtosodtak, balesetveszélyesek.

Pedagógiai innováció

Az intézményi tevékenység igényekhez történő alakítása épp olyan kreatív energiákat igényel, mint a meglévő területek fejlesztése. A pedagógiai fejlesztések ebben a két irányban jelentkeznek, ezeken a területeken kell az iskolavezetésnek szervező és irányító szerepet vállalnia.

A gazdasági-társadalmi környezet változásait korábban már bemutattam. A gazdasági fejlődés eredményei reményeink szerint megmutatkoznak rövidesen az életminőség általános javulásában, a pedagógus bérekben, az iskolák felszereltségének színvonal növekedésében. A türelmes várakozás idejére is szükséges megfelelő anyagi erőforrásokat biztosítani.

Az elmúlt évek legfontosabb fejlesztési forrásait a pályázati lehetőségek biztosították. A pedagógusok megtalálták és felhasználták ezeket a forrásokat akár a maguk képzésére, akár nevelő munkájuk hatékonyabbá tételére. A fenntartó részéről is érkeztek pályázati ajánlatok, támogatások, a pedagógusok ezekkel a lehetőségekkel is éltek.

A kollégák számos területen teljesítettek erőn felül, hogy a megyében tapasztalható társadalmi folyamatok negatív hatásait kompenzálják. Különösen igaz ez a tehetséggondozás területén. Az iskolában tanuló diákok tehetségesek, ez nem vitatható, gyakran önhibájukon kívül elmaradnak az ország más részein élő szerencsésebb kortáraiktól. Az általános iskolában megszerezhető tárgyi tudás és kompetencia mértéke csökken. Egyre gyakrabban az alapkészségek fejlesztése előzi meg az intenzív interdiszciplináris tehetséggondozást. A tanulói kompetenciák hiányának pótlása időigényes és türelmet, empátiát igényel a pedagógustól, továbbá lerövidíti azt az időt, amit a tehetség kibontakoztatására fordíthat. A pedagógusok között gyakori a tapasztalatcsere és a tananyagfejlesztés eredményeinek megosztása. Nyilvánvaló, hogy egyre nagyobb szükség van a belső speciális képzések integrálására, a tapasztalt nehézségek kollektív megoldás keresésére.

A pedagógiai munka speciális igények kielégítésével jár, de a kimeneti oldal és a műveltségi kánon egységes. Az azonos diszciplinákat oktató pedagógusok feladatbankokkal, tanulást támogató eszközök megosztásával, egymást segítik a speciális igények kielégítésében és egységesítik az iskolán belül a tantárgyi elvárásokat és támogatják az érettségi felkészülést. A kollektív tudás fokozhatja a tanulói teljesítményt és csökkenti a tanári terhelést. A pedagógusok közötti tudásmegosztás ösztönzése kiemelt feladat.

Az iskola tehetséggondozó és felzárkóztató tevékenysége a régmúlt tapasztalatain alapul. Az új tartalmi szabályozók átformálják a munka kereteit. A korábban bevált eszközök és módszerek is felülvizsgálatot igényelnek. Fontos fejlesztési feladat, hogy a versenyek szervezési és rendezési feladatai a tanulók fejlődését is szolgálja.

A beválás és a hatékonyság szempontjából különösen fontos a kollégák igényeinek, tapasztalatainak, véleményének minél árnyaltabb ismerete. Ehhez az ismerethez rendszeressé kell tenni a szűk körű konzultációkat az új kollégákkal és az idősebb kollégákkal is.

Az iskolai tehetségkutatást is újra kell gondolni az oktatási munkaerőpiacon tapasztalható tendenciák miatt. A tanárok többsége nem tud erőforrásokat átcsoportosítani a tehetségek gondozására, ezért át kell gondolni, hogy az intézménynek van-e erőforrása ehhez a munkához. Azt feltételezem, hogy jó képességű diákjaink szívesen mentorálnak alacsonyabb korosztályú, azonos érdeklődésű tanulókat. A tudásmegosztásnak a digitalizált és a hagyományos formája is kialakítható tanulóink segítségével, akik ezzel a munkájukkal a közösségért is sokat tehetnek. A tanulás támogatására alkalmas a Digitális Középiszkola tananyag tartalma, amelynek elemei könnyen visszaforgathatók a fejlesztési folyamatokba. Ezen a területen a legnagyobb előre lépésre az AJTP-n belül van szükség, ezért itt kísérleteznénk ki az általános iskolásokkal való együttműködés új módszereit, levelezőrendszerű felvételi előkészítő és bentlakásos felkészítő tábor formájában.

A felzárkóztatásban is szerepet vállalhatnak tanítványaink. Sok esetben a jobb képességű diák képes igazán értelmet adni az órán hallottaknak a kevésbé tehetséges iskolatársának. A kortárs mentorálás nemcsak korszerű pedagógiai módszer, hanem a közösség valódi szolgálata is.

Kompetenciák

A tudományos világ fejlődése felgyorsult. Naponta jutunk új ismeretekhez, mennyiségük ezres nagyságrendű. A NAT felülvizsgálati ciklusai között napvilágot látott új ismeretek befogadásához egy élet is kevés. Éppen ezért gondosan szelektálva a tudományos eredmények töredékes mennyisége a tantárgyakban is megjelenik. A közvetített tudás így mindenképpen korszerűbb, mint a megelőző időszakban. A szelektálás szempontjait a pedagógiai szempontok és a mindennapi élet igényei adják.

A tudás fogalma is átalakul. A lexikális ismeretek mellett egyre nagyobb szerepet kapnak a tanulói kompetenciák, melyek területei a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeképpen Európa-szerte egységesek. A tantervi szabályozók a tudás fogalmát a korszerű megközelítésben alkalmazzák.

A tantárgyak tartalmi megújulása nem folyamatos, hanem lépcsőzetes. A 2020-ban életbe lépő Nemzeti Alaptanterv új fejlesztési irányokat és tartalmakat is magába foglal, az előző, 2012-es NAT-hoz képest, az új kerettantervek konkretizálják a tudástartalmat.

A modern iskola pedagógiai tevékenységét meghatározó egyik sarokköve, a tantárgyi ismeretekből áll. A NAT és a kerettanterv készítői a rendelkezésre álló idő 20%-ának pedagógiai tartalommal történő megtöltését az intézményekre bízta. A helyi tanterv összeállításakor megkettőződött szabadon felhasználható időkerettel gazdálkodhatunk. Lehetőség van az intézményi jellegzetességek kidomborítására, a tartalom korszerűsítésére, átalakítására és bővítésére is.

A másik sarokkő a kompetenciafejlesztés területe. A NAT és kerettanterv alkotói a kompetencterületeket európai ajánlások alapján építették be. Az alkalmazói tudás fejlesztése iránti igény világszerte folyamatosan nő.

Az iskola pedagógiai szemléletére 35 éves rálátásom van. Diákként és tanárként is azt tapasztaltam, hogy a mai kor elvárásai alapján folyt a munka. A pedagógusok egyéni törekvéseit mederbe terelték a '90-es években kezdődő, és azóta is tartó, tartalmi szabályozók fejlődése.

A gimnáziumban a pedagógiai hagyományokat és az új fejlesztési elvárásokat úgy ötvözték, hogy az a modern tudásfelfogásnak is megfelel.

Az iskola fejlesztési irányai a tanulói kompetenciák mentén is érdekesek áttekintésre.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

1. A tanulás kompetenciái (Tanulás és továbbtanulás támogatása)

A köznevelés célrendszere egyértelmű. A Földes Ferenc Gimnázium ebben a célrendszerben a tanulás támogatását tekinti legfontosabb feladatának, azért, hogy a diákok, akik az intézményt választották, a felsőoktatás keretei között is megállják helyüket. A tagozatos és emelt szintű képzési struktúra a tehetségfejlesztés mellett a továbbtanulás irányának megválasztásában és hatékony előkészítésében is fontos. A tehetséges tanulók sikeresen érettségiznek és eredményesen felvételiznek azokra az egyetemekre is, ahol a felvételi feltételét akár két emelt szintű érettségi jelenti.

Az AJTP diákjainál a hátrányok mérséklése annyira eredményes, hogy annak ellenére tudják a felsőoktatási feltételeket teljesíteni, hogy tanulmányi és érettségi vizsga eredményeik az évfolyamon a legkisebb átlagúak. A továbbtanulási felkészítés és az irányválasztás hatékonyságának mutatója, hogy közöttük is teljes a felvételi siker. A gimnázium részt vállal a társadalmi felzárkóztatás folyamatában, így a képzett (többségében elsőgenerációs értelmiségi) szülők maguknak érezhetik gyermekük magas szintű képzésének igényét és fiatalkori kötődésük bizalmat ad az iskolának.

A civil társadalmi szervezetek is felismerték, hogy a rossz anyagi helyzet a diplomaszerzést gátja lehet. A régióban élő, tanulni vágyók körében erre igen nagy szükség van. A civil szervezetek tanulástámogató programjainak felkutatása fontos, és a diákok életpályája szempontjából nem elhanyagolható.

A tanulás támogatása azonban nem csak az érettségire készülőkénél fontos feladat. A gimnázium jó gyakorlatait meg kell osztanunk az általános iskolák pedagógusaival, hogy fejlesztő munkájuk hatékonyabb legyen, és a középiskolai felvételin tanítványaik megállják helyüket. A jó gyakorlatok átadása mellett a szakmai együttműködésben vannak tartalékok. Az általános és gimnáziumi azonos szakos tanárok rendszeres találkozási mindkét fél pedagógiai munkájának hatékonyságát fokozza. A középiskolai felvételi eredményekből levonható tanulságok is azt erősítik, hogy az általános iskolákkal és tanáraikkal javítani kell a párbeszédet és együttműködést.

Nyomon kell követni a fejlesztési forrásokat, együtt kell működni a hatóságokkal, a társadalmi szervezetekkel.

2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Anyanyelvi kompetenciák

Az anyanyelv ismerete és igényes művelése pedagógiai evidencia. Az információáramlás folyamatos gyorsulása miatt az igényesség háttérbe szorult. A képi és verbális csatornák jelentősége megnőtt az írásbeliség háttérbe szorult. Egyenes következtetés, hogy az igényes nyelvhasználat gyakorlását még inkább el kell mélyíteni minden foglalkozáson. A szaknyelv elsajátításának a szakórák a színterei. A tanítási módszerek változtatására van szükség, hogy a diák ezt a képességét irányított tudatossággal fejleszthesse. A gyakorlás időigényes, a tartalom 80%-ban kötött, a tehetséggondozás megköveteli a tartalombővítést. A gyakorlás lehetőségét a csoportbontásokkal lehet bővíteni. A jogszabályok óraszámjavaslatai lehetőséget teremtenek a csoportbontásra, tehát a gyakorlásra szánt idő növekedik. Érdemes átgondolni, melyek azok az intézményi programok, ahol a tanulók a nyelvhasználatot gyakorolják.

Az anyanyelv művelésének kiváló színtere a diákszínpad. A technikai feltételek alapjai adottak, elkötelezett pedagógusok és tanítványaik együttes munkájukkal sokat tehetnek az anyanyelv ápolásáért. A hatév folyamatos képzés komplex humántagozatának elindítása az anyanyelv mellett a történelem jobb megismerését is szolgálná és az identitás fejlődéséért is sokat tenne.

Idegen nyelvi kompetenciák

Sok olyan középfokú intézmény működik városunkban, amelyek célként határozták meg az idegen nyelv tanítását. Az emelt szintű-, és kéttanítási nyelvű képzések, az idegen nyelvi specializációk a nyelvtanulás hatékonyságának fokozására használják a korábban felvázolt képzési formákat. Az intézmény Pedagógiai Programjában is hangsúlyt kap a nyelvi képzés, egyrészt a nyelvi előkészítő tagozat bevezetésével, másrészt a rendelkezésre álló szabad órakeret terhére az idegen nyelvi képzésre fordított óraszám bővítéssel. A Pedagógiai Programból az is kiolvasható, hogy a használható a nyelvtudás a cél. Ez az intézményi alapvetés teljes összhangban van azzal az oktatási koncepcióval, ami a használható nyelvtudás elérésére tesz átfogó intézkedéseket. A felsőoktatási továbbtanulás feltételei között is megjelenő legalább középfokú idegen nyelv ismeret igazolásának egyik lehetséges útja az emelt szintű idegen nyelvi érettségi legalább 60%-os teljesítése, aminek nemzetközi elfogadottsága nincs. A külső vizsgahelyen tett idegen nyelvi középfokú vizsgák többsége nemzetközi elismertséggel bír, bár az érettségit nem váltja ki, mégis nagyon népszerű. A gimnázium vizsgahelyszín, ez megkönnyíti a tanulók vizsgára készülését, és a vizsga teljesítését.

A rendelkezésre álló órakeret, a csoportok tanulólétszáma, a szakos tanárok tevékenysége mellett is az idegen nyelv tanításának eredményességében nagy különbségeket lehet tapasztalni. Fel kell térképezni az idegen nyelv tanulásának problémáit, és célirányos, egyéni fejlesztéssel a tanulási nehézségeket feloldani. A nyelvi előkészítő tagozat pedagógiai tapasztalatainak megosztásával általánosságban is javulhat a nyelvi képzés az iskolában.

3. A digitális kompetenciák

Napjaink legjelentősebb gazdasági hajtóerejét a digitális eszközök jelentik. A tudósok szerint jelentősége akkora, mint az első ipari forradalom idején a gőzgépnek. Ma már a digitális eszközök alkalmazása átlépte a számítástechnika termék küszöbét. Ezen a területen csak a tudatos fejlesztéssel és a hozzá kapcsolódó pedagógiai munkával lehet eredményesen előre lépni.

A digitális stratégia egyik pillére a cél megfogalmazása, szeretném elérni, hogy a Földes gimnázium tanárai és diákjai a digitális eszközök alkalmazásában olyan jártasságot szerezzenek, amivel képesek etikusan jobbítani környezetüket. Az iskolában tanító informatika tanárok képesek megvilágítani a digitális eszközök pedagógiai előnyeit, és birtokában vannak annak a tudásnak, amivel a témában laikus kollégákat képezhetik. A belső informatikai képzésekkel a tudás mellett a szemléletfejlesztés is megvalósulhat, véleményem szerint kiváló szakembereink képesek a tabuk ledöntésére. (A digitális óra, mobil telefon szerepe a tudás fejlesztésében, digitális tábla, számítógép és táblagép az osztályteremben).

A digitális stratégia második pillére az ember. A Digitális Középiskola sokféle tapasztalattal ruházta fel az iskolatípusban alkotó és oktató pedagógusokat. Tapasztalataink megosztásával sok buktató elkerülhető, és az oktatásban használható előnyeit is meg tudjuk mutatni. A digitális tartalmak ma már korszerűbb technikával és jobb körülmények között készülhetnek, az elvek is változtathatók, de tényként lehet megállapítani a tartalmak hasznosságát a nappali képzésben is.

A digitális eszközök alkalmazásának lényege az emberi tudás fejlesztése. Ez az eszközcsalád az öncélú játék helyére vonzhatja a gamifikáció módszereit.

Ahogy a digitális bevándorlók kétféle kultúra határán egyensúlyoznak, már a középiskola kapuján belül vannak a digitális bennszülöttek, és kopogtatnak a középfokú képzés kapuján az alfa generáció tagjai. Ezek a generációk is kulturális mezsgyéken egyensúlyoznak. A bennszülöttek a számítógép használatában nagyszerűek, a még fiatalabbak már a mobilfóniában és a képi világban mozognak otthonosan.

Nagy dilemma a pedagógusnak, hogy a tradicionális tudás megosztással, vagy a modern eszközök adta lehetőségek használatával érik el pedagógiai céljaikat. A mai pedagógus társadalom műveltségéből és a tradíciókból táplálkozva reménykedik a tudás hagyományos értékeinek továbbélésében, (írás, olvasás jelentősége) a fiatalabb generációk viszont tanítványaikhoz alakítják módszereiket és eszköztárukat (élénk színű, sokféle élményt egyszerre adó, képalapú információáramlás).

Az utóbbi évek egyik nyugvópontra nem érő vitája a virtuális világ hatása. A vitázók között látszólag antagonisztikus ellentét tátong. A vita eldöntése nem feladatunk, de tudomásul vesszük a létezését. Az ember érdekében meg kell tanítani ezeknek az eszközöknek a használatát, a virtuális világ etikáját, a felhasználó felelősségét és a felhasználó védelmét. Nyilvánvaló, hogy ezeket a kérdéseket a téma szakemberei tudják interpretálni, ezért szükséges bevonnni olyan kollégákat, akiknek hozzáértése, tudása a tanulók és a pedagógusok számára is hiteles.

A Digitális Középiskola működésének kezdete óta sokféle tapasztalatot gyűjtöttünk. A felnőttoktatás mellett nagyon hatékony segítsége volt külföldön tanuló, vagy betegség miatt magántanulói státuszban lévő diákjainknak az osztályozó vizsgára készüléskor. A hatékonysága miatt érdemes számba venni az új helyzet keretei között a DK tapasztalatainak és lehetőségeinek alkalmazását. Az egyéni tanrendű diákok a DK vendégtanulójaként országszerte hozzájuthatnának a legfontosabb ismeretekhez, letehetik osztályozó vizsgájukat, hátrányuk ezzel mérsékelhető.

A digitális stratégia harmadik pillére az eszköz. Az iskola digitális eszközparkja, ha nem is teljes, de széles spektrumú. Tanítványaink hagyományos asztali gépeken és laptopokon is dolgozhatnak, pályázati forrásból táblagépeket is beszereztünk, a tantermek egyharmadában működik digitális tábla. Az igények kielégítésére beszereztünk hordozható projektorokat, több helyen fix vetítövásznon segíti a munkát. A kollégák rendelkeznek intézményi beszerzésből, vagy központi fejlesztési forrásokból származó laptopokkal, de igénybe vehetnek fixen telepített asztali számítógépeket is a tanárban és a könyvtárban.

A gépek belső hálózatot alkotnak, és internet kapcsolattal rendelkeznek. A nyomtatási, sokszorosítási igényeket több nagyteljesítményű hálózatra kötött komplex nyomtató-másoló-szkennelő gép biztosítja. A KRÉTA rendszer, vagy az iskolai belső levelezési rendszer mindenki számára elérhető a rábizott gépen, akár az iskola területén, akár otthon VPN csatlakozással. A WI-FI lefedettség az épületben 100%-os, a tanórák közti szünetekben a tanulók számára is elérhető.

A digitális eszközpark sajátja, hogy amortizációja gyors, fejlesztése, pótlása költséges. A használati szokások ismeretében praktikus okokból érdemes karbantartási tervet, fejlesztési és csereprogram tervet is összeállítani.

A szervergépek élettartama is véges, cseréjük aktuális.

A tanórákon egyre többször kerül elő a tanulás támogatására a mobiltelefon. Mára számos területen bebizonyosodott oktatásban betöltött pozitív szerepe. A mai körülmények azt teszik lehetővé, hogy a tanulók a saját eszközeikkel dolgozzanak.

A digitális stratégia harmadik pillérének meghatározó eleme a felhasznált szoftver. A Microsoft szoftverei jól használhatók az oktatási környezetben és kompatibilisek számos oktatóprogrammal. A világháló és a közösségi média elemei is alkalmasak az oktatás támogatására

Az oktatást támogató eszközpark fejlesztése nem merül ki a digitális eszközök beszerzésében. A szoftverek állandóan megújulnak, a tárhely igényük folyamatosan nő, a felhasználók egyéni felületei is folyamatosan bővülnek. A virtuális anyagmennyiség bővülése felveti a tárhelyek használatának kérdését. Egyértelmű, hogy a helyi tárolásra egyre kisebb esély van, ezért a felhőalapú fejlesztés intézményi érdek.

4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák

A kompetenciaterületek közül ennek a fejlesztési gyakorlata a legkifinomultabb az intézményben. Csoportbontással, a heti óraszám növelésével, a speciális képzés folytatásával, és a sávós órarendi szerkezettel minden diákunknak a képességeihez és igényeihez alkalmazkodó oktatást biztosítunk. A továbblépésre itt is szükség van. A tanulók jelentős része a matematikai tehetséggondozás kapcsán az iskolába kerülésük előtt

bekapcsolódnak ebbe a munkába, melynek működési kereteit fenn kell tartani. A másfél osztálynyi matematika tagozatos diák fejlesztése csak emelt óraszámokban végezhető, a tantárgy emelt szintű érettségi vizsgáját választók aránya más képzési formában tanulók körében is magas. Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a matematikai tehetségigéretnek fejlődése eltérő. Szükség van olyan csoportokra, ahol a gondozás módja a gyorsítás, és van ahol a problémacentrikus gondolkodás matematikai módszereinek a fejlesztése a járható út. A másfél osztálynyi matematika tagozatos tanuló előrehaladása alapján a tanulócsoporthoz újraszervezésével, a matematikatanítás eredményessége fokozható. Nem minden tehetségigéret lesz a fejlesztési területen bevált tehetség. Ezeknek a matematikai tehetségigéretnek új területet kínál az emelt szintű informatikai képzés, amit 10. évfolyamosként kezdenek meg. A tagolással eredményesebbé válhat a magas szintű matematika (és informatika) oktatás.

A matematikatanítás másik kihívása a lemaradók fejlesztése. A matematika tárgyban rosszabbul teljesítők körében több kutatást is végeztek az okok feltárására, ezek közismertek. A tanítványaink között is érdemes elvégezni azokat a méréseket, melyekkel feltérképezhető az alulteljesítők alacsonyszintű eredményeinek okai. Az okok ismeretében differenciált egyéni fejlesztéssel a tanulói eredményesség nő. Az AJTP ebben is segítséget adhat, melynek kötelező eleme a tanulásmódszertan. A 20 éves program ideje alatt sok tapasztalat gyűlt össze, amit más tanulócsoporthoz képzésébe érdemes beemelni. Az iskolapszichológiának is egyik kiemelt területe a tanulási kudarcok kezelése. Az iskolapszichológus és az AJTP-ben tanulásmódszertant oktató pedagógusok elkészíthetik azt a mérési és fejlesztési elemekből álló programot, aminek alkalmazásával előbbre léphetünk a tantárgyi kudarcok csökkentésében.

Természettudományos kompetenciák

A természettudományos gondolkodás a természeti jelenségek megismerését, okát és a közöttük lévő kapcsolatokat, hatásokat vizsgálatát is magába foglalja. A NAT-ban megjelenő integrált természettudományok tárgyat erősítik az összefüggések felismerését, amivel a diszciplináris ismeretek mennyisége csökkenthető. A természettudományos végzettségű tanárok és az óraszámok csökkenése miatt számítani lehet a gyors elterjedésére az általános iskolákban. A felső tagozatosak komplex szemléletét erősítheti, az emelt szintű diszciplináris természettudományos oktatás tartalmi elemeit mérsékli.

A gimnáziumnak fel kell készülnie arra, hogy természettudományok emelt szintű képzésének előfeltételei megváltoznak. Ki kell dolgozni a képzésre jelentkező tanulóknak esélyegyenlőséget biztosító felvételi rendszert, az ismeretek harmonizációját, és a diszciplináris fejlesztés területeit. Mindezen innovációk a tehetséggondozó feladatokat nem szoríthatják háttérbe. A tehetségek számára biztosítani szükséges azt a többlet időt és figyelmet, ami az eredményességnek feltétele. A természettudományos szakos kollégáknak a tanulásmódszertan iskolai szakembereivel mind a felvételi, mind a harmonizációs folyamatot ki kell dolgozni. Az így nyert tapasztalatok a tehetséggondozásba is visszafordíthatók.

A természettudományos képzés tudja a fiatalok elköteleződését megerősíteni bolygónk védelme érdekében, mert a környezet- és energiatudatosság tudományos alapjait ismerhetik meg.

A magas színvonalú természettudományos képzés megteremti az alapját a fenntarthatóság melletti elköteleződésnek. A fenntarthatóság ugyanakkor nemcsak a természetvédelelről szól, magában hordozza azokat a társadalomtudományi ismereteket is, aminek birtokában az erőforrásokkal tudatosan lehet gazdálkodni. Ezért különösen fontos, hogy a társadalmi folyamatok megértését támogató kompetenciák dimenziójában is átgondolásra kerüljön a fejlesztések köre.

5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A társas kompetenciák nemcsak szociológiai, pszichológiai fejlődésben fogalmazhatók meg, hanem a természettudományi kompetenciáknál említett tudatosságban is. A magyar köznevelés szemléletében is megjelent a fogyasztói- és pénzügyi tudatosság. Ezen a területen azonban a képzés nem érhet véget az iskolai tanulmányokkal, hiszen a fogyasztói környezet állandó változásban van. Az iskolai évek alatt a diákoknál az önképzés igényét az önálló tanulásra való képességet is el kell sajátítani.

A társas kompetenciák fejlesztésére kiváló lehetőséget adnak a történelem, az anyanyelvi órák, az irodalom a többi művészeti foglalkozás is. A drámapedagógia és a zene, a diákszínpad és az énekkari-zenekari próbák, mind erősítik a tanuló önismeretét.

A történelem és a magyar irodalom tárgyak a legalkalmasabbak az európai és a nemzeti identitás kialakítására és megerősítésére. Ezek a foglalkozások adnak teret a nemzeti hagyományok megőrzésének, a nemzeti emlékek megismerésének is.

Az oktatási koncepciók változásainak áldozatul esett a gimnázium történelemtagozata. A történelem orientáció megőrizte a történelem iránt fogékonyak számára az érdeklődésüknek megfelelő oktatást, de a tehetséggondozás további feltételeit nem tudta biztosítani.

Az elmúlt évek útkeresése eredményes volt, szakköri szinten nagyon hatékonyan működött a média szakkör, a honismereti szakkör, és az Európa kör. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a legkisebbek a legfogékonyabbak a felsorolt szakkörök témái iránt, és nyitottak a témák művészeti interpretációjára is. Az is tapasztalati tény, hogy a 7-8. évfolyam tanulói az idegen nyelvi versenyeken is eredményesen szerepelnek. Megvizsgálva az eredményeket magától kínálkozik az a felvetés, hogy a hatévfolyamos matematika tagozatos osztály mellett megkezdje működését egy hatévfolyamos komplex humán tagozatos képzés, ahol az anyanyelv, az idegen nyelvek a történelem kerülne előtérbe. A szakköri munka esetlegessége helyett az állandóságot biztosítaná ennek a képzésnek az indítása, továbbá lehetőséget teremtene a nem természettudományos tehetségigérek fejlesztésére.

6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A kreatív energiák két területen képesek hatékonyan megjelenni, a tanulók művészeti és sport tevékenységében.

A művészeti tevékenység az iskolában tanuló sok-sok természettudományos érdeklődésű diák életének szerves részét adja. A hagyományosnak tekinthető komolyzenei hangszeres tanulmányok mellett sokan és élvezettel gyakorolnak a modern zene hangszerein. A korábban klasszikusnak nevezhető balett, néptánc és társastánc mellé a modern táncstílusok is felzárkóztak. Magával ragadó látvány, amikor harmincnál is több végzős

pár táncával veszi kezdetét a diákbál. Fantasztikus az a kreativitás, amivel a Christmas Party és a diákbál dekorációja készül.

Az intézményben új erőre kapott a képzőművészeti alkotás igénye. A klasszikus szabadkézi képek mellett találkozunk számítógépes grafikával, fényképekkel, ezek különleges technikai kombinációival. Új életre kelt a tárgyalkotó művészet is, új lelkes és lelkesíteni képes kollégáink irányításával.

A diákok kreativitása időszakos irodalmi folyóiratban is testet ölt. Közreműködésükkel készül az iskolai évkönyv, ami nemcsak krónikása egy-egy tanév eseményeinek, hanem egy kis almanach, amiben visszaemlékezések, beszámolók és irodalmi gyöngyszemek is helyet kapnak.

Amikor a diákok kreatív energiái egekbe szöknek az a diákigazgató választás. A rendezvény minden diáknak és pedagógusnak van, a kétnapos kampány alatt egészen más, és igen értékes oldalukat mutatják meg a versengő diákcsoportok. Az utóbbi évek tapasztalata az, hogy a diákigazgatói címért folytatott küzdelem mindvégig megőrzi tisztességét, mi több a programjaikban a társadalmi felelősségvállalás is megerősödni látszik.

Reményeink szerint a jövő felelősen gondolkodó, leendő értelmiségi tagjaival foglalkozunk a mindennapokban. A társadalmi felelősségvállalás erősítése egyértelműen jó cél, és hasznos pedagógiai tevékenység.

A tehetséggondozásban elengedhetetlen, hogy a tanulók a megerőltető fejlesztés közben pihentető, lazító programokon vegyenek részt. Az országos versenyek második fordulója után és a döntők előtt jó egy kicsit a művészetekkel foglalkozni. A kulturális nap nemcsak a legnagyobb projektek közé tartozik, de hozzájárul a diákok szellemi, érzelmi regenerálódásához.

A hagyományos művészi tevékenység ma is erős igényként jelentkezik a Gimnáziumban, a diákok kórusában és zenekarában, az alkalmi tanári kórusban, és a diákszínpadokban. A tanulók minden évben bemutatják iskolatársaiknak művészi produkcióikat. A szóló és csoportos előadások művészi hatását diákokból és pedagógusokból álló szakértő zsűri minősíti. A legkiválóbb produkciókból áll össze az évente megrendezésre kerülő művészeti gála a Földes-est.

Az iskola legjelentősebb közösséget formáló és művészeti tevékenységének csúcsa a Földes-est, ami olyan esemény, ami nemcsak az iskolának nyújt élményt, de a város művészetére, fiatal művészek bemutatkozására fogékony polgárainak is érték, amit az iskola ajándékoz a városnak. Megnyugtató érzés lenne, ha a megrendezéshez szükséges pénzügyi feltételeket tartósan biztosítani tudnánk.

A tanítványaink fogékonyságát és művelődési igényeit szolgáló hagyományos rendezvényeink közül kiemelésre érdemes a Miskolci Nemzeti Színház gesztusértékű támogatása. A Földes Gimnáziumnak több mint 35 éve nevével jelzett diákbérlet konstrukciót állít össze a Színház. Néhány éves hullámvölgy után a színházi élet ismét reneszánszát éli. Az előadások családi programmá nőttek, ahol a szülők mellett a kisebb testvérek is a tanítványaink körében élvezik az előadást.

Hagyománynak tekinthetjük a Filharmónia szervezésében megrendezett hangversenyeket. A programelemek válogatásánál törekednek a korosztály sajátosságait is figyelembe venni, így mindig nagyon szórakoztató, jó hangulatú, koncerteket látogathatunk. A koncertsorozat utolsó előadása az évszázados Avasi református templomban kerül megrendezésére. Az orgonahangversenyt gyakran egészíti ki más, szólóhangszeres bemutató, is. A hangverseny jó alkalom, hogy az iskola kórusa is lehetőséget kapjon repertoárjának bemutatására.

A kreativitás másik, népszerű színtere a sport. A Földes Ferenc Gimnáziumban a Diák Sportegyesület megalakulása előtt is kiváló amatőr sporteredmények születtek. A DSE az intézményi sportéletet évek óta szervezi, és a sportsikerek még több sportágban továbbra is szép eredményeket hoznak. A diákság körében nagyon népszerűek a labdajátékok. Férfi-női korcsoportos kosár-, kézi-, röplabda-, futball és floorballcsapatok hoznak el bajnoki eredményeket, kupaeredményeket. A labdajátékokkal egyenrangúak, és ugyancsak eredményesek, az iskola fiú és lány korosztályos szertornász csapatai. A sport a diákok körében a versenyeken kívül is nagyon népszerű. A diákok nemcsak a tömegsport órákon aktívak, hanem az óráközi szünetekben is pattog a kosárlabda az udvari palánkok alatt. A diákok kezdeményezésére kezdődött a sportnap szervezése. A rendezvényen a diákok mellett a pedagógusokból álló csapatok is indulnak, az egyéni versenyszámokban a diákokkal versengenek.

A sport élettani és jellemformáló ereje közismert. A sport biztosítja a megfelelő fizikai erőnlétet a napi rendszeres tanuláshoz, és a rendkívüli szellemi teljesítményekhez. Sok kiváló tanítvány, legutóbb pl. a nemzetközi kémia diákolimpián aranyéremmel jutalmazott, az országos döntős férfi szertornász csapatnak is alapembere volt.

Az iskolában tanító testnevelők felkészült sportemberek, miközben ketten minősítő szakértők, egyikük támogató mestertanár, tehetséggondozó, BONIS BONA díjas sportszervező.

A sportolói teljesítményeket is nagyra tarja az iskola közössége. Az elismerések azokat is motiválják, akik nem aktív versenysportolók.

Nagyon jó lenne, ha minden diák megtalálhatná a sport és a mozgás intézményesített keretei között a hozzá illőt. A DVTK és a Miskolci Tankerületi Központ között született megállapodás a sportolás feltételeit javítja, az iskolában tevékenykedő Premier alapfokú művészeti iskola a tánc iránt fogékonyaknak nyújt helyben lehetőséget.

7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák”

Közismert tény, hogy a ma iskolapadot koptató generációk vállalkozói kedve csekély, aminek okait a szociológiai kutatásoknak hála, ismerjük. A társadalmi szintű jelenséget nem lehet egy-két év alatt kezelni, de a vállalkozói sikerek követhető példája némi bátorságot mégis kölcsönöz a fiataloknak. Különösen a digitális eszközök területén mernek ötleteket megvalósítani, hiszen a szükséges infrastruktúrához olcsón hozzájutnak, ötletekben pedig nincs hiány, hogy egy újabb „app” születhessen.

A sikeres vállalkozóvá lett iskolatársak szívesen támogatják a feltörekvő fiatalokat. Lehetőséget adnak a mintakövetésre, megosztják tapasztalataikat a felfedezőkkal, fejlesztőkkel. Olykor a termékmenedzselését is magukra vállalják volt diákjaink, akik a történelem órán tanult elméleti ismereteket a gyakorlati tudás tapasztalatával erősítik meg.

Ezen a területen még nagyon sok mozgástér van. Nemzetközi szervezetek is indítanak különböző programokat, melyek célja a diákok vállalkozó kedvének erősítése.

Az iskola eddig is sokat tett a munkavállalói, vállalkozói és innovációs kompetenciák fejlesztéséért. A Pénzhét és a többi tematikus hét is kiváló lehetőség, hogy a tanulók ezen a területen is tudatosan fejlődjenek. Ugyanakkor erősítik a felelősségtudatot a fogyasztás, és az energiagazdálkodás terén is. Meg kell találni a lehetőségét a Pénziránytű Program iskolai jelenlétének erősítésére. Érdeemes a tanulókat arra ösztönözni, hogy az érettségi feltételeként megjelölt ötven óra közösségi szolgálatot ennek a kompetenciának az erősítésére fordítsa. A kompetencia gyakorlását és elmélyítését segítik azok az összetett programok, ahol az idegen nyelvismeret, a tantárgyi tudás, egy téma elmélyült tanulmányozása együttesen szükséges a sikerhez. Nem véletlenül rendkívül népszerűek a nemzetközi tanulói konferenciák, „versenyek”, (Euroschola, Youth for Europe, Model European Parliament), hiszen nemcsak az utazás élményét élhetik át a résztvevők, de a komplex tudás erejét is.

A Földes Ferenc Gimnázium közel száz alkalmazottja sokat tesz azért, hogy a diákok nevelése megfelelő körülmények között folyjék. A fejlesztési lehetőségek kompetencia alapú áttekintése után fontos átgondolni, hogy a fentebb kifejtett elképzeléseket a pedagógusok, hogyan tudják támogatni.

Tanárutánpótlás

A gimnáziumban dolgozók körében az átlagéletkor meghaladja az 50 évet. Igaz ez a technikai dolgozókra, a NOKS besorolású kollégákra és a pedagógusokra is. A pályán töltött évtizedek előnye, hogy nagy pedagógiai tapasztalatuk van a tanároknak, ami elmélyült diszciplináris és didaktikai tudást jelent, bevált rutinok mentén a pedagógiai reformokra is könnyen reagálnak. Felhalmozott tudásuk és a pedagógusokra általában jellemző támogató attitűdjüknek köszönhetően kiváló mentorok. A bázisiskolai tevékenységből következik, hogy nemcsak a magas színvonalon tevékenykedő, elkötelezett jövőbeli kollégák képzéséhez járulnak hozzá, hanem a volt gyakorlókkal a további kapcsolatot tartva, a személyes és munkakapcsolatokat is gazdagítják, erősítve ezzel a gimnázium jó hírét, és bővítve azoknak a köznevelési intézményeknek a körét, melyekkel az intézményi szintű kapcsolat szorosabbá válhat. A gimnázium, a tanárképzés gyakorlóléhelyeként azokkal a pedagógusjelöltekkel is kapcsolatba kerül, akik a későbbiekben a nyugdíjba vonulók helyén folytathatják az elődökre jellemző magas szintű pedagógiai munkát.

Az iskola ma is bázisiskolája több pedagógusképző felsőoktatási intézménynek. A velük való kapcsolat évekre visszatekintve is eredményes. Ezt a kapcsolatot bővíteni és mélyíteni is lehet.

A Miskolci Egyetem Tanárképző Intézetének felkérésére korábban a történelemtanítás módszertanát oktattam, az elmúlt években a földrajz szakmódszertanát oktatom 4 szemeszteres bontásban, nappali és levelező tagozaton. Részt veszek diszciplináris és vezetőképzős államvizsgákon, az egyetemi oktatók pedagógiai képzésében, rendszeresen kérnek fel köznevelési témák konferencia előadójának, és diszciplináris pedagógiai fejlesztéseknél tanácsadónak. Az egyetem különböző tanártovábbképző projektjeinek köszönhetően, az elmélyült munkakapcsolatból, és a gimnáziumban folyó magas

színvonalú természettudományos képzésből természetesen adódik, hogy a miskolci tanárképzés és tanártovábbképzés megerősítésében az intézmény pedagógusainak új területen nyílik lehetősége tapasztalataik és tudásuk hasznosításának. Ebből a kapcsolatból a régió pedagógusainak át- és továbbképzése, új kollégák képzése kerül ki nyertesén, hozzájárulva ezzel a Tankerület pedagógus ellátottságának javításához, a pedagógiai munka színvonalának fejlődéséhez.

A szakmódszertani ismeretek a modern pedagógiában felértékelődnek. A didaktika megújulása pedagógia-pszichológiai alapokra épül. Az új tankönyvek a képességfejlesztés alapeszközei. Az eredményesség és a kimeneti eredmények javulása az eddig használt módszerekkel nem várható. A diákok képességeit, tudását, tanulási szokásait és a tanulási folyamatokat jól ismerő pedagógusoknak nagyobb az esélye a sikerekre. A tapasztalt pedagógusok önképzését könnyíti a belső képzések rendszere.

A tanárok közvetlen partnerei a diákok. Az iskolában látott viselkedési minták nyomot hagynak, értékrendjük alakításában döntő szerepet játszanak a pedagógusok.

A tudományok gyors fejlődése miatt a kutatási eredmények követése meghaladja a legképzettebb pedagógus lehetőségeit. Az egymástól tanulás lehetőségeit a tanítványokra is érdemes kiterjeszteni. Az intézmény tanulóinak számtalan lehetősége van a tanórán, mi több az iskolán kívüli tanulásra. Ezt a tudást a pedagógus a saját és a tanítványai érdekében is hasznosíthatja. Ennek a tudásnak a kibontakoztatáshoz meg kell teremteni a kereteket. A közös munka és a tudásmegosztás körülményeinek egyik alapja a bizalom. A bizalommal telt légkör megteremtésében a diákok lehetőségei számosak. A diákok bizalmából működő választott önkormányzatuk sokat tehet. A DÖK munkájában a bizalom mellett a demokratikus szemlélet érvényesül, ami évtizedek alatt alakult ki. Ezt a szemléletet a diákok és a pedagógusok kapcsolatában is mélyíteni kell.

Kapcsolatfejlesztés

Egy közoktatási intézmény működésében fontos szerepet kapnak a partnerek. Az alkalmazottaknak, a tanítványoknak, és a diákok szüleinek az együttműködése nélkül a pedagógiai munka elképzelhetetlen. Az állami köznevelési intézmények fenntartói a tankerületi központok, háttérmunkájuk eredményességét az intézményekkel fenntartott állandó kapcsolat, és az információ megosztás alapvetően határozza meg. A köznevelési intézmények közötti együttműködés előnyök sokaságát jelenti a feleknek. A pedagógiai munkában az is előrelépést hozhatna, ha a gyakorló iskolákkal elmélyülne a munkakapcsolat.

A régióban működő gazdálkodó, és nonprofit szervezeteivel fenntartott kapcsolat is fokozza az iskola társadalmi beágyazottságát, ami javíthatja a pedagógiai munka feltételeit. A nemzetközi kapcsolatok hagyományos és újabb formái közvetlenül gazdagítják a programokban résztvevőket, ám a teljes közösség formálására képes, különösen, ha szakmai együttműködésen alapulnak az együttműködések. Nagy reményeket fűzünk a tankerület és a DVTK között kialakult együttműködéshez. A sportegyesület a természettudományos városi tehetséggondozó szakkörök támogatásával is új területet nyitott az együttműködésre, ennek tapasztalatai miatt bizakodhatunk a sportélet fejlődésében is.

A munkatársak kapcsolatait egymás munkájának jobb megismerése is segíti. A kiszámíthatóbb etapokra osztott félévek ebben segítenek. Az egy osztályban tanító pedagógusok rendszeres problémaközpontú értekezletei alkalmasak erre. A munkaközösségen belüli egyeztetések eredményeit is érdemes a testülettel megosztani.

A tanár-diák kapcsolat erősítését szolgálják azok az iskolai rendezvények, ahol a diákok mutatkoznak be. Ezeken az alkalmakon mutatkozik meg a diákok kreativitása, művészi képességei, a tanórán megismert tanítványok új oldalukat mutatják meg. A kulturális és a sportnap, vagy a Christmas Party a pedagógusoknak is jó alkalom, a közös szórakozásra és arra, hogy másik oldalukat is megismerjék a tanítványaik.

Az iskola életében a legnagyobb erkölcsi és érzelmi támogatást a szülők adják. A szülők élettapasztalatai, tudásuk beépítése az intézmény mindennapjaiba csak előnyöket jelent. Az iskola életéről adott visszajelzéseik, a felmerülő kérdésekre adott válaszaik megerősíthetik az intézmény értékrendjét. Szervezettebbé téve a szülői képviselőkkel a kapcsolattartást, sikeresen kapcsolhatjuk be pedagógiai munkába javaslataikat.

A fenntartó nagy figyelmet fordít az AJTP-ra, és a szociokulturális hátrányok enyhítésére. Az AJTP iskolák jó gyakorlatainak intézményszintű beépítésével és a fenntartó segítségével a tankerület többi iskolája felé történő interpretálásával a régióban folyó hátránykompenzációs tevékenység hatékonysága javul.

A tehetséges tanulók tudásának fejlesztése a felsőoktatásban folytatódik. A régióból ma még az értelmiségi migrációja jellemző. Az intézményhez, és a térséghez kötődést is erősíti a diák elismerése. A tanulói eredmények elismerésében élen járó társadalmi szervezetek közül kiemelkedő az öregdiákok által létrehozott alapítványok és egyesületek. A lokális, vagy nagyobb térbeli egységben elismert gazdálkodó szervezeteknek is elemi érdeke magas szintű ismeretekkel rendelkező új, erős kötődést megélő munkatársak alkalmazása. Hosszú távú, biztos befektetés egy-egy területen tehetséget mutató diák támogatása, ami lehet szakmai, szaktudományi, anyagi, ezek kombinációja, kiemelve a támogatás morális erejét.

Utószó

Az érzelmi kötődés képes elvonni a figyelmet a feladatokról, de nem képes felülmúlni a jobbítás szándékát. Iskolámban diákként, pedagógusként, és felsővezetőként, számtalan örömteli pillanatot éltem át, és a legkülönbözőbb szintű problémákkal találkoztam. A történelem és a földrajz tudományterülete mellett elkötelezett tanárként nyomon követem a köznevelés történelmi léptékű kérdéseit. Tantárgyaim megújulásáért, módszertani fejlődéséért a fejlesztés irányairól, egyetemi oktatóként a jövő pedagógusgenerációjának általános jellemzőiről is vannak ismereteim. Intézményvezetői pályázatom első részében az intézményben folyó pedagógiai munka és a környezet pillanatfelvételének bemutatására törekedtem, második részében az értékörzés járható útjának lehetőségeit igyekeztem felmérni, és az intézmény előtt álló nehézségekre kerestem megoldást. Bízom hivatásunk gyakorlóiban, a hozzáértéssel párosuló döntéshozói jószándékban, és abban, hogy a keretek modernizációjával tovább bővülnek a köznevelés lehetőségei és húzóágazatként segíthetik Magyarország fejlődését.

III. Mellékletek:

A pályázathoz kapcsolódó mellékletek az Oktatási Hivatal honlapjáról származnak.

1. számú melléklet Feladat ellátási helyek

https://www.oktatas.hu/koznevelés/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png			
Az intézmény működő feladatellátási helyeinek listája:			
	A feladatellátási hely (telephely) megnevezése:	Cím	Megye
1	Földes Ferenc Gimnázium	3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.	Borsod-Abaúj-Zemplén
	A feladatellátási hely megnevezése:	Földes Ferenc Gimnázium	
	Típusa:	Székhely	
	A feladatellátási hely címe:	3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.	
	A feladatellátási hely megyéje:	Borsod-Abaúj-Zemplén	
	Ügyvitel típusa:	Székhely	
	Ellátott alapfeladatok:	4 évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás, 6 évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás	
2	A feladatellátási hely megnevezése:	Földes Ferenc Gimnázium Encsi Telephely	
	Típusa:	Földes Ferenc Gimnázium Encsi Telephely	
	A feladatellátási hely címe:	3860 Encs, Petőfi út 60.	
	A feladatellátási hely megyéje:	Borsod-Abaúj-Zemplén	
	Ügyvitel típusa:	Önálló ügyvitellel nem rendelkező feladatellátási hely	
	Ellátott alapfeladatok:	4 évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás	
1 3	A feladatellátási hely megnevezése:	Földes Ferenc Gimnázium Tiszaújvárosi Telephely	

Típusa:	Földes Ferenc Gimnázium Tiszaújvárosi Telephely	
A feladatellátási hely címe:	3580 Tiszaújváros, Rózsa út 10.	
A feladatellátási hely megyéje:	Borsod-Abaúj-Zemplén	
Ügyvitel típusa:	Önálló ügyvitellel nem rendelkező feladatellátási hely	
Ellátott alapszolgálatok:	4 évfolyamos gimnáziumi nevelés- oktatás	

2. számú melléklet: Beiskolázási adatok

OM azon.	29379				
A feladatellátási hely neve	Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)				
A 2013/2014. tanév beiskolázási adatai					
Tanulmányi terület leírás	Meghirdetett helyek száma	Jelentkezők száma	1. helyen jelentkezők száma	Felvettek száma	1. helyen jelentkezettek közül a felvettek száma
gimnázium: 4 évfolyamos + 1 évf. nyelvi előkészítő angol nyelvből; „általános”...	15	80	12	15	5
gimnázium: 4 évfolyamos; „általános” kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	16	82	30	16	15
gimnázium: 4 évfolyamos; „általános” kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	14	46	13	14	10
gimnázium: 4 évfolyamos; „általános” kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	14	44	17	14	12
gimnázium: 4 évfolyamos; „általános” kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	16	75	32	16	16

gimnázium: évfolyamos; Arany HHT Tehetséggondozó Programja; az első idegen... János	5	16	26	18	15	15
gimnázium: évfolyamos; „általános” kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	6	15	84	43	15	11
gimnázium: évfolyamos; „általános” kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	6	15	48	30	15	15

A 2014/2015. tanév beiskolázási adatai

Tanulmányi terület leírás	Meghirdetett helyek száma	Jelentkezők száma	1. helyen jelentkezők száma	Felvettek száma	1. helyen jelentkezettek közül a felvettek száma	
gimnázium: évfolyamos + 1 évf. nyelvi előkészítő angol nyelvből; gimnáziumi...	4	14	95	20	14	12
gimnázium: évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	4	15	69	18	15	10
gimnázium: évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első	4	14	58	22	14	13

idegen nyelv(ek) a(z)...						
gimnázium: 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	13	38	19	13	12	
gimnázium: 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	14	79	29	14	14	
gimnázium: 5 évfolyamos; Arany János Tehetséggondozó Program (AJTP); az első idegen...	18	22	20	18	18	
gimnázium: 6 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	30	103	45	30	25	
gimnázium: 6 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	28	64	45	28	28	

A 2015/2016. tanév beiskolázási adatai

Tanulmányi terület leírás	Meghirdetett helyek száma	Jelentkezők száma	1. helyen jelentkezők száma	Felvettek száma	1. helyen jelentkezettek közül a felvettek száma
gimnázium: 4 évfolyamos + 1 évf.	18	50	14	18	11

nyelvi előkészítő angol nyelvből; gimnáziumi...					
gimnázium: 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	15	65	17	15	7
gimnázium: 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	13	38	9	13	9
gimnázium: 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	14	49	21	14	11
gimnázium: 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	16	57	27	16	15
gimnázium: 5 évfolyamos; Arany János Tehetséggondozó Program (AJTP); az első idegen...	11	12	11	11	11
gimnázium: 6 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	28	102	52	28	22
gimnázium: 6 évfolyamos; gimnáziumi	28	61	40	28	28

kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...					
--	--	--	--	--	--

A 2016/2017. tanév beiskolázási adatai					
Tanulmányi terület leírás	Meghirdetett helyek száma	Jelentkezők száma	1. helyen jelentkezők száma	Felvettek száma	1. helyen jelentkezettek közül a felvettek száma
gimnázium: 4 évfolyamos + 1 évf. AJTP előkészítő; Arany János Tehetséggondozó...	17	22	18	17	17
gimnázium: 4 évfolyamos + 1 évf. nyelvi előkészítő angol nyelvből; gimnáziumi...	15	90	21	15	12
gimnázium: 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	17	68	23	17	17
gimnázium: 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	13	43	18	13	12
gimnázium: 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	13	31	18	13	12
gimnázium: 4 évfolyamos; gimnáziumi	17	62	24	17	15

kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...					
gimnázium: 6 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	30	97	56	30	30
gimnázium: 6 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	30	47	32	30	29

A 2017/2018. tanév beiskolázási adatai

Tanulmányi terület leírás	Meghirdetett helyek száma	Jelentkezők száma	1. helyen jelentkezők száma	Felvettek száma	1. helyen jelentkezettek közül a felvettek száma
gimnázium; 4 évfolyamos + 1 évf. AJTP előkészítő; Arany János Tehetséggondozó...	15	17	15	15	15
gimnázium; 4 évfolyamos + 1 évf. nyelvi előkészítő angol nyelvből; gimnáziumi...	14	68	18	14	11
gimnázium; 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	15	51	22	15	14
gimnázium; 4 évfolyamos; gimnáziumi	14	39	12	14	11

kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...						
gimnázium; 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	15	41	18	15	14	
gimnázium; 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	16	63	29	16	15	
gimnázium; 6 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	28	114	55	28	22	
gimnázium; 6 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; az első idegen nyelv(ek) a(z)...	28	75	46	28	28	

A 2018/2019. tanév beiskolázási adatai

Tanulmányi terület leírás	Meghirdetett helyek száma	Jelentkezők száma	1. helyen jelentkezők száma	Felvettek száma	1. helyen jelentkezettek közül a felvettek száma
gimnázium; 4 évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; emelt szintű oktatás biológia...	16	62	29	16	14

gimnázium; évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; emelt szintű oktatás fizika...	4	14	43	17	14	8
gimnázium; évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; emelt szintű oktatás kémia...	4	14	27	12	14	11
gimnázium; évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; emelt szintű oktatás matematika...	4	16	77	39	16	16
gimnázium; évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; a tanulmányi területen oktatott...	6	28	124	62	28	23
gimnázium; évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; emelt szintű oktatás matematika...	6	28	71	43	28	28
gimnázium; évfolyam + évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv; Arany János...	9/AJTP + 4	8	11	8	7	6
gimnázium; angol nyelvi előkészítő évfolyam + évfolyamos; gimnáziumi kerettanterv;...	angol nyelvi előkészítő + 4	18	65	20	18	12

2019/2020. tanévre szóló középfokú beiskolázási adatok telephelyenként									
Telephely megnevezése címe	és Tanulmányi terület leírás	Meghirdetett helyek száma	Jelentkezők száma	1. helyen jelentkezők száma	Felvettek száma	1. helyen jelentkezők közül felvettek száma	A felvettek között a legmagasabb rangsorszám	A felvettek között a legalacsonyabb rangsorszám	
Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	gimnázium; 4 évfolyam; gimnáziumi kerettanterv; emelt szintű oktatás biológia...	14	61	30	14	13	2	21	
	gimnázium; 4 évfolyam; gimnáziumi kerettanterv; emelt szintű oktatás fizika ...	14	46	17	14	10	1	25	
	gimnázium; 4 évfolyam; gimnáziumi kerettanterv; emelt szintű oktatás kémia tantárgy(ak)ból;...	14	41	19	14	12	1	22	
	gimnázium; 4 évfolyam; gimnáziumi kerettanterv; emelt szintű oktatás matematika...	16	57	25	16	16	1	27	

gimnázium; 6 évfolyam; gimnáziumi kerettanterv; a tanulmányi területen oktatott...	28	122	45	28	12	17	57
gimnázium; 6 évfolyam; gimnáziumi kerettanterv; emelt szintű oktatás matematika...	28	89	61	28	28	1	32
gimnázium; 9/AJTP évfolyam + 4 évfolyam; gimnáziumi kerettanterv; Arany János...	12	13	12	12	12	1	12
gimnázium; angol nyelvi előkészítő évfolyam + 4 évfolyam; gimnáziumi kerettanterv;. ..	21	90	24	21	12	3	40

3. számú melléklet Intézményi adatok

https://www.oktatas.hu/koznevelas/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png

Az intézmény főbb statisztikai adatai a 2019. október 1-jei állapotnak (KIR-STAT2019) megfelelően:

Összes feladat-ellátási helyek száma	Gyermekek, tanulók nyitó létszáma					Fő munkaviszony keretében pedagógus munkakörben alkalmazottak nyitóállománya		Osztályt erem, szaktanterem / csoportszoba összesen	Osztályok, csoportok száma összesen	Nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő, egyéb munkakörben dolgozók nyitóállománya	
	Összesen	ebből	leányok	gyógy- és pedagógiai nevelésben, oktatásban résztvevők	felnőttek részvevők	Összesen	ebből nők			Összesen	Ebből nők
Gimnázium	1	1180	583	9	304	74	47	33	38	24	20
Összesen	1	1180	583	9	304	74	47	33	38	24	20

4. számú melléklet Pedagógusok adatai

Pedagógusok nyitóállománya munkaidő szerint oktatás szintenként (a01t06)			
	5-8. évfolyamon (ált. iskolában, gimn.-ban)	Gimnázium	Összesen
		közism.	
	tanít		
Teljes munkaidős	4	67	71
ebből nő	4	43	47
Részmunkaidős	0	3	3
ebből nő			
Óraadó	1	8	9
ebből nő	0	3	3
Összesen	5	78	83

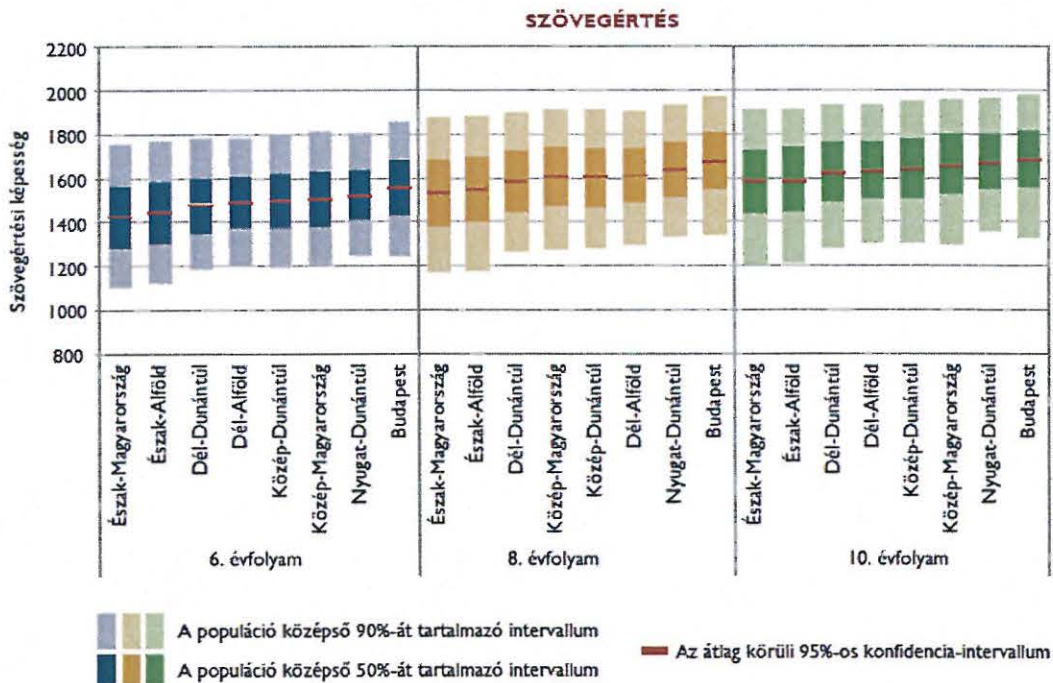
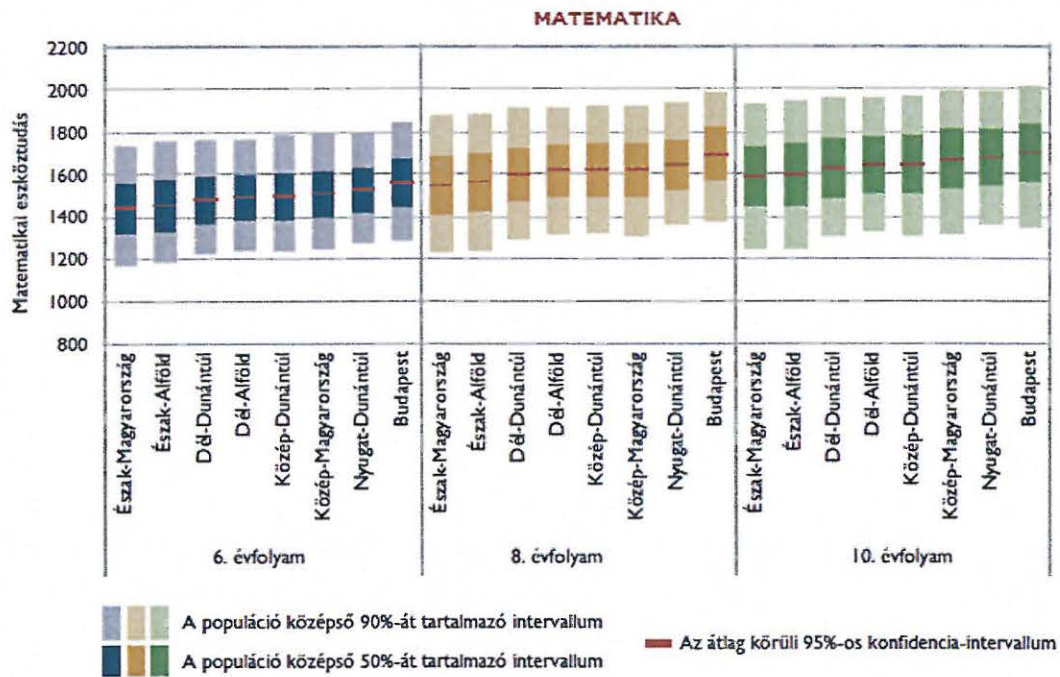
5. számú melléklet Tanulók nyitóadatai

https://www.oktatas.hu/koznevelés/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png Gyermekek, tanulók számának nyitóadatai (a04t18)		
Gyermekek, tanulók számának nyitóadatai (a04t18)		
gyermek, tanulók száma		1180
leány		583
más településről bejáró		473
egész napos iskolai oktatásban részesül		0
váltakozó (de-du) oktatásban részesül		0
összevont osztályba járó		0
integráltan oktatott sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók		9
beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő		14
napközis tanuló		0
délutáni egyéb foglalkozáson résztvevő		433
évfolyamismétlő		20
ebből	leány	13
	eredményesen végzett, de ismételt	0
	évfolyamismétlésre utasított	20
magántanuló		41
ebből sajátos nevelési igényű		0
otthont nyújtó ellátásban részesül		0
hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók		5
ebből halmozottan hátrányos helyzetű		2
feladatellátási hely típust váltott	gimnáziumból jött	768
	szakgimnáziumból jött	0
	szakközépiskolából, szakiskolából,	0

	készségfejlesztő iskolából jött	
a 9. évfolyamosok közül a 8. évfolyamot az előző tanévben végezte		190
utolsó éves		154
egy idegen nyelvet tanulók száma		328
kettő idegen nyelvet tanulók száma		851
három vagy több idegen nyelvet tanulók száma		0
nyelvoktatásban nem részesül		0
nyelvoktatás alól felmentett		1
tandíjas		0
térítési díjas		0
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő		10
más településről bejáró hátrányos helyzetű gyermek, tanuló		4
más településről bejáró halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló		0
kezdő évfolyamos tanulók száma		189
kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók		0

6. számú melléklet Országos kompetencia mérés adatainak területi ábrázolása

6. ábra: A tanulók képessémgoszlása az egyes régiókban az átlageredmény szerinti növekedő sorrendben

7. számú melléklet Kompetenciaeredmények

Az intézmény telephelyeinek kompetenciamérési adatai az elmúlt 4 évből:						
https://www.oktatas.hu/koznevelas/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png						
			Tanulók száma			
Telephely megnevezése és címe	Képzési forma	Évfolyam	Összesen	A jelenlévők száma	Matematika	Szövegértés
Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	4 évfolyamos gimnázium	10	116	106	1864	1800
					😊	😊
	6 évfolyamos gimnázium	8	66	61	1870	1802
					😊	😊
	6 évfolyamos gimnázium	10	33	32	1962	1873
				😊	😊	
			Tanulók száma			
Telephely megnevezése és címe	Képzési forma	Évfolyam	Összesen	A jelenlévők száma	Matematika	Szövegértés

Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	4 évfolyamos gimnázium	10	113	105	1853	1779
					😊	😊
	6 évfolyamos gimnázium	8	73	71	1847	1746
					😊	😊
Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	6 évfolyamos gimnázium	10	38	35	1923	1840
					😊	😊
			Tanulók száma			
Telephely megnevezése és címe	Képzési forma	Évfolyam	Összesen	A jelen tésben szereplők	Mate matika	Szöv egért és
Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	4 évfolyamos gimnázium	10	105	102	1840	1810
					😊	😊
	6 évfolyamos gimnázium	8	70	70	1852	1798
					😊	😊
	6 évfolyamos gimnázium	10	54	50	1938	1864

					😊	😊
		Tanulók száma				
Telephely megnevezése és címe	Képzési forma	Évfolyam	Összesen	A jelenlévő szereplők	Matematika	Szövegértés
Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	4 évfolyamos gimnázium	10	104	102	1863	1807
					😊	😊
	6 évfolyamos gimnázium	8	75	73	1835	1820
					😊	😊
	6 évfolyamos gimnázium	10	74	70	1907	1813
					😊	😊

8. számú melléklet Versenyeredmények

Az intézmény egyes telephelyeinek OKTV eredményei az elmúlt 3 tanévben:						
Telephely megnevezése és címe	Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)			2016/17		
Versenykategória	Jelentkezők száma	1. fordulóból továbbjutók száma	Döntőbe jutottak száma	1-10 helyezettek száma	11-20 helyezettek száma	21-30 helyezettek száma
angol nyelv I. kategória	12					
angol nyelv II. kategória	1					
biológia I. kategória	5	2	2	1	1	
biológia II. kategória	11	2				
fizika I. kategória	1	1	1			1
fizika II. kategória	14	4	2	1	1	
földrajz	2					
informatika I. kategória	4	2	2	1		1
informatika II. kategória	4	2	2			1
kémia I. kategória	10	3	1	1		
kémia II. kategória	11	2	1	1		
magyar irodalom	4					
magyar nyelv	1	1				

matematika II. kategória	5					
matematika III. kategória	18		4	1	2	
német nyelv II. kategória	2					
történelem	11	1				
Telephely megnevezése és címe	Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)			2017/18		
Versenykategória	Jelentkezők száma	1. fordulóbtól továbbjutók száma	Döntőbe jutottak száma	1-10 helyezettek száma	11-20 helyezettek száma	21-30 helyezettek száma
angol nyelv I. kategória	18	1				
angol nyelv II. kategória	1					
biológia I. kategória	5	2				
biológia II. kategória	15	2				
dráma	3	1	1	1		
fizika I. kategória	4	2	1		1	
fizika II. kategória	12					
földrajz	1					
informatika I. kategória	2	2	1			
informatika II. kategória	5	1	1	1		
kémia I. kategória	3	1	1			1
kémia II. kategória	9	3	3	1	1	1

magyar irodalom	1					
magyar nyelv	1	1				
matematika II. kategória	6					
matematika III. kategória	19		2	1		
német nyelv I. kategória	1					
történelem	8	2				

Telephely megnevezése és címe	Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)			2018/19		
Versenykategória	Jelentkezők száma	1. fordul óból továb bjutók száma	Dön tőbe jutot tak szá ma	1-10 helye zetek szám a	11-20 helye zetek szám a	21-30 helye zetek szám a
angol nyelv I. kategória	11	1				
angol nyelv II. kategória	1					
biológia II. kategória	7	2	1			1
dráma	2	2	1	1		
filozófia	1					
fizika I. kategória	2					
fizika II. kategória	9	1	1	1		
francia nyelv I. kategória	4	1				
informatika I. kategória	4	2	1			
informatika II. kategória	7					
kémia I. kategória	3	2	1		1	
kémia II. kategória	4	1	1	1		
magyar irodalom	6					
magyar nyelv	6	1				
matematika II. kategória	2	1				
matematika III. kategória	13		1			1
német nyelv I. kategória	2	1				
orosz nyelv	1					
történelem	6	2				
vizuális kultúra	2					

https://www.oktatas.hu/koznevelés/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png

9. számú melléklet Versenyeredmények

2019/20. tanévben OKTV-n második fordulóra jutott tanulóink:

verseny	tanuló	osztály		felkészítők
Művészettörténet		12.	A	
Informatika II.		11.	B	
Magyar nyelv DÖNTŐ		12.	C	
Fizika I.		11.	B	
Fizika I.		11.	C	
Kémia I.		12.	C	
Kémia II.		11.	D	
Biológia I.		11.	D	
Biológia II.		12.	D	
Magyar irodalom		12.	B	
Dráma		12.	B	
Matematika III. DÖNTŐ		11.	B	
Informatika II. DÖNTŐ		11.	B	
Vizuális kultúra DÖNTŐ		12.	A	
Kémia I. DÖNTŐ		12.	C	
Filozófia		12	B	
Filozófia		12	A	

10. számú melléklet Érettségi eredmények

Az intézmény főbb érettségi adatai az elmúlt 3 tanév május-júniusi érettségi vizsgaidőszakaiban:					
https://www.oktatas.hu/koznevelas/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png					
2016/2017. tanév május-június	https://www.oktatas.hu/koznevelas/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png Ki mutatas a középiskolai tanulmányaikat az adott tanévben befejezőkre nézve				
Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	érettségizők száma	189			
	bizonyítványt szerzett	164			
	tanúsítványt szerzett	1			
	középszintű érettségi vizsgák száma	816			
	korábbi vizsgaidőszakokban letett középszintű előrehozott vizsgák száma	24			
	emelt szintű érettségi vizsgák száma	129			
	korábbi vizsgaidőszakokban letett emelt szintű előrehozott vizsgák száma	5			
	előrehozott vizsgák száma	88			

https://www.oktatas.hu/koznevelés/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png Kimutató a vizsgaidőszakban elért emelt és középszintű érettségi vizsgaeredményeiről vizsgatárgyanként*

	érettségi vizsgatárgy	szint	jelentkezők száma	százalékos átlag	osztályzat átlag
Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	angol nyelv	emelt	12	80%	5.00
	angol nyelv	közép	133	67%	3.91
	biológia	emelt	26	70%	4.62
	biológia	közép	15	58%	3.60
	ember- és társadalomismeret, etika	közép	31	88%	4.84
	filozófia	közép	5-nél kevesebb	36%	2.00
	fizika	emelt	7	91%	5.00
	fizika	közép	18	83%	4.61
	földrajz	emelt	5-nél kevesebb	83%	5.00
	földrajz	közép	5	63%	3.60
	informatika	emelt	8	77%	4.75
	informatika	közép	38	71%	4,18
	kémia	emelt	26	70%	4.50
	kémia	közép	12	78%	4.42
	magyar nyelv és irodalom	emelt	5-nél kevesebb	62%	4.33
	magyar nyelv és irodalom	közép	178	72%	4,19
	matematika	emelt	24	81%	4.88
	matematika	közép	159	65%	3.70
német nyelv	emelt	5-nél kevesebb	89%	5.00	

német nyelv	közép	15	73%	4.33
testnevelés	emelt	5-nél kevesebb	86%	5.00
testnevelés	közép	8	89%	5.00
történelem	emelt	18	78%	5.00
történelem	közép	164	74%	4,3

* A kimutatásba valamennyi olyan érettségi vizsgaeredmény beszámításra került, melyet az adott tanévben a középiskolai tanulmányaikat a feladatellátási helyen befejezett vizsgázók értek el (beleértve mind a nappali rendszerű iskolai oktatásban, mind a felnőttoktatásban tanulókat), kivéve azokat az eredményeket, amelyeket már korábbi vizsgaidőszakokban szereztek meg (ún. közép- és emelt szintű beszámítós vizsgák). Az eredmények összesítésénél azonban azoknak a vizsgáknak az eredményeit, melyeken a tanulók nem jelentek meg, nem vettük figyelembe.

https://www.oktatas.hu/kozneveles/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png Kimutatás az adott tanévben középiskolai tanulmányaikat befejezők korábbi vizsgaidőszakban elért emelt és középszintű érettségi vizsgaeredményeiről vizsgatárgyanként*

	érettségi vizsgatárgy	szint	jelentkezők száma	százalékos átlag	osztályzat átlag
Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	angol nyelv	emelt beszámítós	5-nél kevesebb	85%	5.00
	angol nyelv	közép beszámítós	16	94%	4.94
	informatika	emelt beszámítós	5-nél kevesebb	100%	5.00
	magyar nyelv és irodalom	közép beszámítós	5-nél kevesebb	61%	4.00
	német nyelv	emelt beszámítós	5-nél kevesebb	93%	5.00
	német nyelv	közép beszámítós	6	93%	5.00
	rajz és vizuális kultúra (középszintű, portfólió)	közép beszámítós	5-nél kevesebb	50%	3.00

2017 /201 8. tanév máju s- júniu s	https://www.oktatas.hu/koznevelés/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png Kimutató a középiskolai tanulmányaikat az adott tanévben befejezőkre nézve				
Föld es Fere nc Gim názium (352 5 Misk olc, Kele men Didá k utca 5.)	érettségizők száma	183			
	bizonyítványt szerzett	169			
	tanúsítványt szerzett	1			
	középszintű érettségi vizsgák száma	734			
	korábbi vizsgaidőszakokban letett középszintű előrehozott vizsgák száma	53			
	emelt szintű érettségi vizsgák száma	148			
	korábbi vizsgaidőszakokban letett emelt szintű előrehozott vizsgák száma	15			
előrehozott vizsgák száma	94				
https://www.oktatas.hu/koznevelés/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png Kimutató a vizsgaidőszakban elért emelt és középszintű érettségi vizsgaeredményeikről vizsgatárgyanként*					

	érettségi vizsgatárgy	szint	jelentkezők száma	százalékos átlag	osztályzat átlag
Földes Ferenc Gimnázium (3525)	angol nyelv	emelt	16	79%	4.94
	angol nyelv	közép	109	67%	3.88
	biológia	emelt	23	67%	4.52

Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	biológia	közép	21	68%	4.00
	ember- és társadalomismeret, etika	közép	30	87%	4.73
	fizika	emelt	13	81%	4.92
	fizika	közép	12	79%	4.50
	földrajz	közép	11	60%	3.73
	informatika	emelt	7	69%	4.57
	informatika	közép	36	71%	4,25
	kémia	emelt	20	66%	4,3
	kémia	közép	6	65%	4.00
	magyar nyelv és irodalom	emelt	5	76%	4.80
	magyar nyelv és irodalom	közép	177	78%	4.44
	matematika	emelt	39	76%	4.82
	matematika	közép	143	63%	3.69
	művészettörténet	közép	5-nél kevesebb	44%	3.00
	német nyelv	emelt	5-nél kevesebb	73%	4.50
	német nyelv	közép	12	84%	4.67
	testnevelés	emelt	5-nél kevesebb	67%	4.50
	testnevelés	közép	5-nél kevesebb	70%	4.00
	történelem	emelt	18	58%	4,22
	történelem	közép	164	70%	4,12
újjörög nyelv	közép	5-nél kevesebb	94%	5.00	
vizuális kultúra (középszintű, portfólió)	közép	5-nél kevesebb	63%	4.00	

* A kimutatásba valamennyi olyan érettségi vizsgaeredmény beszámításra került, melyet az adott tanévben a középiskolai tanulmányaikat a feladatellátási helyen befejezett vizsgázók értek el (beleértve mind a nappali rendszerű iskolai oktatásban, mind a felnőttoktatásban tanulókat), kivéve azokat az eredményeket, amelyeket már korábbi vizsgaidőszakokban szereztek meg (ún. közép- és emelt szintű beszámítós vizsgák). Az eredmények összesítésénél azonban azoknak a vizsgáknak az eredményeit, melyeken a tanulók nem jelentek meg, nem vettük figyelembe.

https://www.oktatas.hu/koznevelas/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png Kimutatás az adott tanévben középiskolai tanulmányaikat befejezők korábbi vizsgaidőszakban elért emelt és középszintű érettségi vizsgaeredményeiről vizsgatárgyanként*

	érettségi vizsgatárgy	szint	jelentkezők száma	százalékos átlag	osztályzat átlag
Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didákok utca 5.)	angol nyelv	emelt beszámítós	11	87%	5.00
	angol nyelv	közép beszámítós	39	91%	5.00
	informatika	emelt beszámítós	5-nél kevesebb	96%	5.00
	informatika	közép beszámítós	9	84%	4.78
	kínai nyelv	közép beszámítós	5-nél kevesebb	90%	5.00
	német nyelv	emelt beszámítós	5-nél kevesebb	90%	5.00
	német nyelv	közép beszámítós	5-nél kevesebb	86%	4.75

2018/2019. tanév május-június	https://www.oktatas.hu/koznevelas/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png Kimutatás a középiskolai tanulmányaikat az adott tanévben befejezőkre nézve				
	érettségizők száma		181		

Föld es Fere nc Gim náziu m (352 5 Misk olc, Kele men Didá k utca 5.)	bizonyítványt szerzett		170		
	tanúsítványt szerzett		1		
	középszintű érettségi vizsgák száma		711		
	korábbi vizsgaidőszakokban letett középszintű előrehozott vizsgák száma		53		
	emelt szintű érettségi vizsgák száma		146		
	korábbi vizsgaidőszakokban letett emelt szintű előrehozott vizsgák száma		15		
	előrehozott vizsgák száma		119		

https://www.oktatas.hu/kozneveles/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png Kimutató a vizsgaidőszakban elért emelt és középszintű érettségi vizsgaeredményekről vizsgatárgyanként*

	érettségi vizsgatárgy	szint	jelentkezők száma	százalékos átlag	osztályzat átlag
Földe s Feren c Gimn ázium (3525 Misko lc, Kele men Didák	angol nyelv	emelt	19	78%	4.95
	angol nyelv	közép	94	77%	4.37
	biológia	emelt	23	71%	4.74
	biológia	közép	20	69%	4,15
	ember- és társadalomismeret, etika	közép	19	91%	5.00
	fizika	emelt	11	84%	5.00
	fizika	közép	15	78%	4.53

utca 5.)	földrajz	emelt	5-nél kevesebb	54%	4.00
	földrajz	közép	5-nél kevesebb	50%	3,25
	francia nyelv	közép	5-nél kevesebb	96%	5.00
	informatika	emelt	10	67%	4.60
	informatika	közép	34	70%	4,15
	kémia	emelt	20	74%	4.80
	kémia	közép	5	66%	3.80
	magyar nyelv és irodalom	emelt	6	84%	5.00
	magyar nyelv és irodalom	közép	174	80%	4.55
	matematika	emelt	27	78%	4.89
	matematika	közép	154	67%	3.85
	művészettörténet	közép	5-nél kevesebb	46%	3.00
	német nyelv	emelt	5-nél kevesebb	33%	3.00
	német nyelv	közép	12	76%	4.50
	román nyelv	közép	5-nél kevesebb	61%	4.00
	társadalomismeret	emelt	5-nél kevesebb	89%	5.00
	testnevelés	emelt	5	63%	4.60
	testnevelés	közép	5-nél kevesebb	87%	4.75
	történelem	emelt	15	79%	4.80
	történelem	közép	165	77%	4.41
vizuális kultúra (középszintű, portfolió)	közép	5-nél kevesebb	96%	5.00	

* A kimutatásba valamennyi olyan érettségi vizsgaeredmény beszámításra került, melyet az adott tanévben a középiskolai tanulmányaikat a feladatellátási helyen befejezett

vizsgázók érték el (beleértve mind a nappali rendszerű iskolai oktatásban, mind a felnőttoktatásban tanulókat), kivéve azokat az eredményeket, amelyeket már korábbi vizsgaidőszakokban szereztek meg (ún. közép- és emelt szintű beszámítós vizsgák). Az eredmények összesítésénél azonban azoknak a vizsgáknak az eredményeit, melyeken a tanulók nem jelentek meg, nem vettük figyelembe.

https://www.oktatas.hu/koznevelas/intezmenykereso/intezmenyek_a_szamok_tukreben/kozepfoku_beiskolazasi_kereso/!DARI_KifirStat/images/look.png Kimutatás az adott tanévben középiskolai tanulmányaikat befejezők korábbi vizsgaidőszakban elért emelt és középszintű érettségi vizsgaeredményeiről vizsgatárgyanként*

	érettségi vizsgatárgy	szint	jelentkezők száma	százalékos átlag	osztályzat átlag
Földes Ferenc Gimnázium (3525 Miskolc, Kelemen Didák utca 5.)	angol nyelv	emelt beszámítós	12	85%	5.00
	angol nyelv	közép beszámítós	55	95%	5.00
	informatika	emelt beszámítós	5-nél kevesebb	68%	5.00
	informatika	közép beszámítós	37	87%	4.97
	magyar nyelv és irodalom	közép beszámítós	5-nél kevesebb	49%	3.00
	német nyelv	emelt beszámítós	5-nél kevesebb	82%	5.00
	német nyelv	közép beszámítós	5-nél kevesebb	95%	5.00
	történelem	közép beszámítós	5-nél kevesebb	41%	3.00

11. számú melléklet 2019. május-júniusi érettségi vizsgaeredmények (saját szerkesztés)

Vizsgabizottság neve	jegyátlag	%átlag
12.C	4,76	84,40%
12.D	4,64	79,10%
12.DK1	3,54	58,56%
12.DK2	3,03	47,91%
12.E	4,43	75,44%
12.H	4,8	84,10%
ELŐREHOZOTT	4,81	88,79%
iskolai	4,287142857	74,04%
dk nélkül	4,69	82,37%